

ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ
ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563

Reflections appearing in the luk thung literature of MonKhan
KaenKoon During the year 2009 – 2020

นางสาวจิตาภา สมอนา
นางสาวพัชรินทร์ บุญประกอบ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
พฤศจิกายน 2565

ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูน
ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563

Reflections appearing in the luk thung literature of MonKhan
KaenKoon During the year 2009 - 2020

นางสาวฐิตาภา สมอนา
นางสาวพัชรินทร์ บุญประกอบ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
พฤศจิกายน 2565

ชื่อวิจัย ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ
ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563
ผู้ทำวิจัย นางสาวธิดาภา สมอนา และนางสาวพัชรินทร์ บุญประกอบ
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ปี พ.ศ. 2565
อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย
ดร.กาญจนา คำผา

บทคัดย่อ

การศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 โดยขอบเขตการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในเนื้อเพลง ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 จำนวน 51 เพลง ผลการศึกษามี ดังนี้

ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาพสะท้อน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ บทบาทหน้าที่ของพ่อ พบจำนวน 2 ครั้ง และบทบาทหน้าที่ของแม่ พบจำนวน 1 ครั้ง 2) ด้านความรัก แบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก พบจำนวน 25 ครั้ง ความสุขที่เกิดจากความรัก พบจำนวน 1 ครั้ง ความรักของหนุ่มสาว พบจำนวน 6 ครั้ง ความรักที่มั่นคง พบจำนวน 22 ครั้ง ความรักคือการเสียสละ พบจำนวน 1 ครั้ง 3) ด้านความเชื่อ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ ความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาส พบจำนวน 1 ครั้ง ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พบจำนวน 3 ครั้ง ความเชื่อเรื่องโชครชะตา พบจำนวน 1 ครั้ง ความเชื่อเรื่องภพชาติ พบจำนวน 1 ครั้ง 4) ด้านเศรษฐกิจ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ ความเจริญด้านอุตสาหกรรม พบจำนวน 1 ครั้ง ปัญหาการเงิน พบจำนวน 1 ครั้ง ปัญหาผู้ใช้แรงงาน พบจำนวน 2 ครั้ง 5) ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ คติธรรม พบจำนวน 1 ครั้ง เหน็ดกรรม พบจำนวน 2 ครั้ง สหธรรม พบจำนวน 2 ครั้ง และ 6) ด้านคำสอน คือ ครองตน พบจำนวน 1 ครั้ง

คำสำคัญ : เพลงลูกทุ่ง, ภาพสะท้อน

Research Title Reflections appearing in the luk thung literature of MonKhan
KaenKoon During the year 2009 - 2020

Author Ms. Thitapha Samona and Ms. Phatcharin Bunprakop

B.Ed. Thai

Year 2022

Advisor
Dr. Kanjana Khampha

Abstract

The purpose of this study was to study the reflections in Monkhaen's luk thung literary works between 2009-2020. There were 51 songs in the lyrics between 2009-2020. The results of the study are as follows:

Reflections that appeared in Monkhaen's lukthung literature, KaenKoon during 2009 - 2020, the researcher focused on 6 aspects of reflection: 1) Family aspect, divided into 2 issues, namely father's roles, found 2 times, and roles and responsibilities of the mother, found 1 time 2) Love was divided into 5 issues: suffering caused by love, found 25 times, happiness caused by love, found 1 time, love of young people, found 6 times, love stable, found 22 times, love was sacrifice, found 1 time, 3) belief, divided into 4 issues: belief in Buppessannivas found 1 time, belief in sacred things found 3 times, belief in destiny found The number of times was 1 time, belief about world life was found once. 4) Economics was divided into 3 issues: industrial prosperity found 1 time, financial problems found 1 time, labor problems found 2 times 5) Culture of the people found 1 time. Isan was divided into 3 issues, namely morality found 1 time, Netithamma found 2 times, Saha Dhamma found 2 times, and 6) doctrine: self-doubt, found 1 time.

Keywords: Lukthung song, reflection

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในด้านวิชาการ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. กาญจนา คำผา อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยหลัก ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ให้โอกาสในการจัดทำ วิทยานิพนธ์ พัฒนางานวิจัย แนะนำรูปแบบการอ้างอิงของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยตรวจงานวิจัย พร้อมให้คำแนะนำ ความคิดเห็น และแนะนำการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่สนับสนุนให้โอกาสในการศึกษาให้ความรักความห่วงใยและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมาจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ฐิตาภา สมอนา

พัชรินทร์ บุญประกอบ

คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญแผนภูมิ.....	(9)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่งอีสาน.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ มนต์แคน แก่นคูณ.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลง.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงลูกทุ่งอีสาน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ มนต์แคน แก่นคูณ.....	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....28
	การรวบรวมข้อมูล.....28
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....31
	การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....31
4	ผลการวิจัย.....32
	ด้านครอบครัว.....40
	ด้านความรัก.....42
	ด้านความเชื่อ.....67
	ด้านเศรษฐกิจ.....70
	ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน.....73
	ด้านคำสอน.....77
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....79
	สรุปผลการวิจัย.....79
	อภิปรายผล.....84
	ข้อเสนอแนะ.....86
	รายการอ้างอิง.....87
	ภาคผนวก.....93
	ภาคผนวก ก ข้อมูลเนื้อเพลงที่ใช้ในการศึกษา.....94
	เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 4 โรงงานปิดคิตฮอดน้อง.....95
	โรงงานปิดคิตฮอดน้อง.....95
	แฟนเขาผู้สาวอ้าย.....96
	ยังฮักคือเก่า.....97
	ขอนางเป็นยางลบ.....98
	แท้ก็ซีแฟนทิ้ง.....99

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

อยากมีที่จอดใจ.....	100
น้ำตาอีกแบบหนึ่ง.....	101
แฟนอ้ายไปได้.....	102
ร้องไห้แข่งทุ่งกุลา.....	103
ลำล่อง...บ้านเฮาหนาวแล้วบ่.....	104
เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 5 ฝันอีกครั้งต้องฟังเธอ.....	105
ชีวิตเพื่อชาติ หัวใจเพื่อเธอ.....	105
ฝันอีกครั้งต้องฟังเธอ.....	106
มีเจ้าบ่ย่านจน.....	107
แต่..คนที่อ้ายฮัก.....	108
บ้านเฮาแม่นบ่.....	109
ลูกพ่อย่าท้อเด้อ.....	110
แท้ก็ชื้ออยากมีเธอ.....	111
ความคิดฮอดสั่งมา.....	112
ผ้าขาวม้าผืนเก่า.....	113
สาวดวงจำปา.....	114
เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 6 ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ.....	115
ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ.....	115
หวังเจ้าผู้สาวเพิ่น.....	116
อ้ายบ่แม่นเขา.....	117
บ่พร้อมแต่บ่แพ้.....	118
ถ้าอกหักมักอ้ายเด้อ.....	119
คิดฮอดเชียงคาน.....	120
เอารักมาให้ เหมือนพาใจมาเจ็บ.....	121
หนีฮัก หนี ธ.ก.ส.....	122
ลำล่อง หนีข้าหรือตามหา.....	123
ปลาคอใหญ่.....	124

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 7 ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา.....	125
คอยนั่งที่ช่องเม็ก.....	125
คำว่าอັกกััน มันเหี้ยถึมไส.....	126
ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา.....	127
บ่พอเซออັกเขาแล้วบ้อ.....	128
สู้ช่วยกันเด้อ...แม่บักคิดฮอด.....	129
บ่อยากเจอหน้าคู้กรณี.....	130
โลกลงมีผู้ชายแบบอ้าย.....	131
เบิดอັกอ้ายแล้วบ้อ.....	132
คิดฮอดทุกคน.....	133
มนต์เพลงมนต์แคน.....	134
เขาขอไลน์ อ้ายขอลา.....	135
เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 8 อ้ายอັกเขา ตอนเจ้าบ่อັก.....	136
รถไฟรางคู้.....	136
ชาติหน้าอັกอ้ายเด้อ.....	137
หลงเบาะซ่าย ลืมท่ายมอไซค์.....	138
กอดอັกให้มัน.....	139
อ้ายอັกเขา ตอนเจ้าบ่อັก.....	140
สีให้อ้ายขาดใจ...พุ้นบ้อ.....	141
กรรณิการ์.....	142
เจ้าตัวว่าอັกอ้าย.....	143
ยังจำ..ทุกสิ่งทีเธอลืม.....	144
ล้าล่อง..มายามบ้านแม่เด้อ.....	145
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	147

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 4 ที่ใช้ในการศึกษา.....	28
2 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 5 ที่ใช้ในการศึกษา.....	29
3 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 6 ที่ใช้ในการศึกษา.....	30
4 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 7 ที่ใช้ในการศึกษา.....	30
5 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 8 ที่ใช้ในการศึกษา.....	31
6 บันทึกภาพสะท้อนที่ปรากฏในบทเพลง.....	32
7 ภาพสะท้อนด้านครอบครัว.....	40
8 ภาพสะท้อนด้านความรัก.....	42
9 ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ.....	67
10 ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ.....	71
11 ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน.....	74
12 ภาพสะท้อนด้านคำสอน.....	77

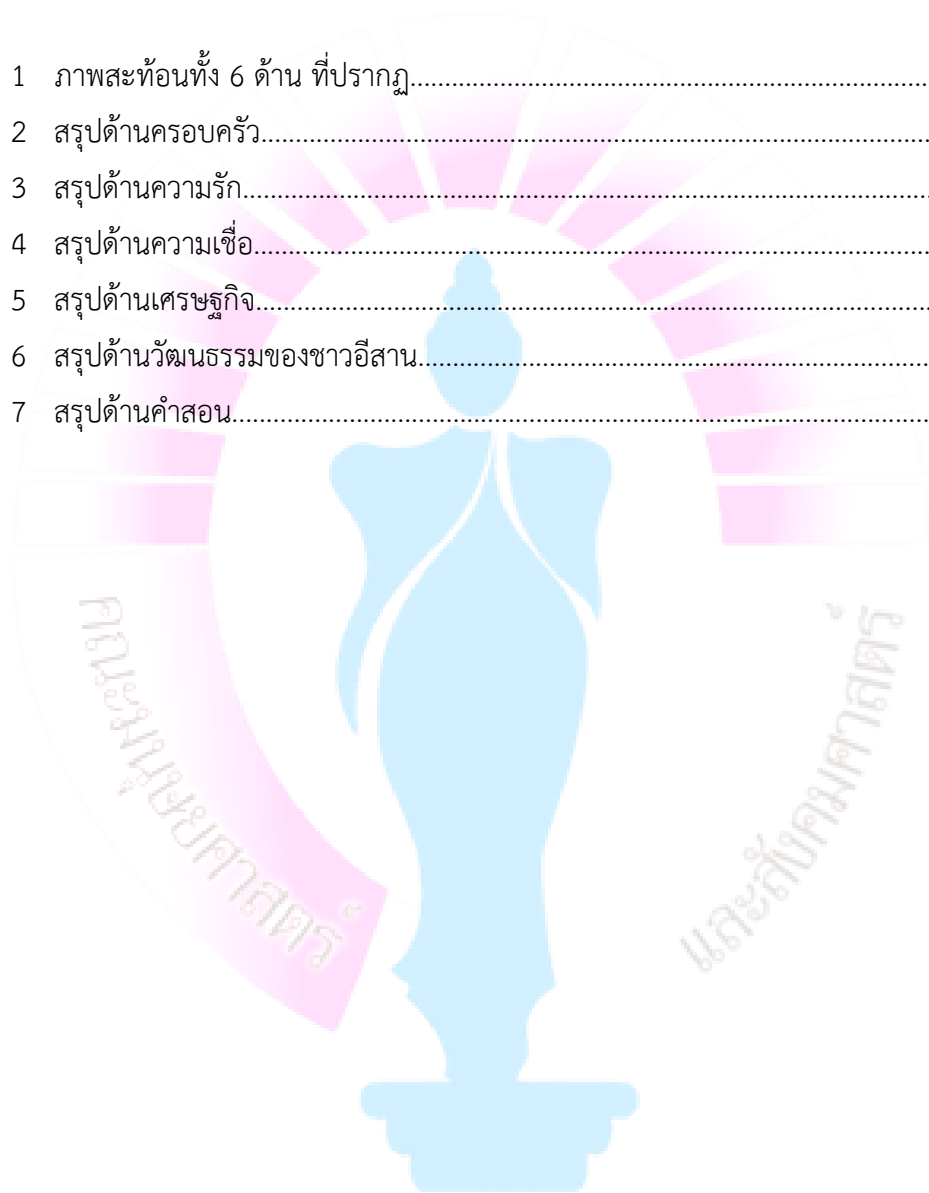

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิ

1	ภาพสะท้อนทั้ง 6 ด้าน ที่ปรากฏ.....	79
2	สรุปด้านครอบครัว.....	80
3	สรุปด้านความรัก.....	81
4	สรุปด้านความเชื่อ.....	82
5	สรุปด้านเศรษฐกิจ.....	83
6	สรุปด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน.....	83
7	สรุปด้านคำสอน.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีบทบาทต่อสังคมไม่น้อยไปกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่ง ถือเป็นสื่อที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ที่สะท้อนออกมาจากวัฒนธรรมประเพณี และการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม โดยผ่านกระบวนการคิดถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลง ประกอบกับดนตรี ที่มีบทบาทในการให้ความบันเทิง สนุกสนานแก่ผู้ฟังอย่างมีรรถรส การนำเสนอเพลงลูกทุ่งสามารถนำเสนอเรื่องราวในอดีตและปัจจุบันได้ รวมถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนความเป็นอยู่และแนวคิดด้านค่านิยมทางสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งปราณี วงษ์เทศ (2525, น. 32) ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า เพลงเปรียบเสมือนเครื่องมือบันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สามารถสะท้อนภาพสังคมได้ เช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น การศึกษาเนื้อหาของเพลงทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม รวมทั้งทำให้ได้ทราบแนวความคิด และจินตนาการของผู้ประพันธ์ เนื่องจากในเนื้อเพลงมักมีเนื้อหาที่แสดงถึงค่านิยมของมนุษย์แสดงออกในชีวิตประจำวัน และเพลงลูกทุ่งถือว่าเป็นเครื่องมือในการช่วยบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมได้รวดเร็ว

เพลงลูกทุ่งนับเป็นวัฒนธรรมของชาติ ที่ควรได้รับการอนุรักษ์ และสืบสานการสร้างสรรค์ ผลงานอันทรงคุณค่าให้แพร่หลาย ศิลปินและผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งควรค่าแก่การยกย่องและเชิดชูเกียรติ ซึ่งเพลงเป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าต่อผู้คนในสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เนื่องจากใช้การสื่อสารได้อย่างหลากหลายรูปแบบ หากพิจารณาในแง่ของเนื้อหาสาระ เพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นตามยุคสมัย ย่อมสะท้อนสถานการณ์สังคม ทั้งความคิดและความรู้สึกของผู้คนในยุคนั้น ๆ ถือเป็นบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ให้คนรุ่นต่อไปได้ศึกษา สำหรับ ฐิตินันท์ บ.คอมบอน (2555, น.147) ได้กล่าวว่า ศิลปินใช้เพลงเป็นเครื่องมือสื่อความรู้สึกที่ตนมีต่อธรรมชาติ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สอดแทรกแนวคิดสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป ซึ่งมีส่วนในการสร้างสรรค์ท่วงทำนองและเนื้อหาในบทเพลงของศิลปินด้วย เนื้อหาและความหมายของเพลงสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ฟังได้รับรู้ถึงวัฒนธรรมชุมชน อัตลักษณ์ ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้เพลงยังทำหน้าที่เป็นสื่อในการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ของกลุ่มคนอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า บทเพลงลูกทุ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์และยังได้รับความนิยมอยู่เสมอ การที่เพลงลูกทุ่งเข้าถึงจิตใจผู้ฟังได้ดีประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ทั้งด้านแนวคิด การเรียบเรียงเนื้อร้อง และทำนองของเพลง ชวนให้น่าฟัง และเข้าถึงง่าย เพลงลูกทุ่งจึงกลายเป็นสื่อบันเทิงทางวัฒนธรรมที่ทำให้ผู้ฟังนั้นเกิดความผ่อนคลายร่างกายและจิตใจ

บทเพลงลูกทุ่งมักแฝงแนวคิดภาพสะท้อนมุมมองที่แตกต่าง หลากหลายรูปแบบลงไปเสมอ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้เรื่องราว ตีความ และสามารถปฏิบัติตามได้ อีกทั้งสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ และความเป็นอยู่ของคนในแต่ละพื้นที่อีกด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2534 น. 24) มีพระราชดำรัสไว้ว่า เนื้อเพลงลูกทุ่งมักสะท้อนภาพชีวิตจริงของคน ปრაกฏการณ์ทางธรรมชาติ การเกิดสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจ และการเมืองได้เป็นอย่างดี ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจและจำง่าย ฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย ยิ่งไปกว่านั้นเพลงลูกทุ่งมักใช้คำเปรียบเปรย สำนวน มาเสนอหลายรูปแบบ เรียกได้ว่าเข้าถึงคนฟังได้ในเวลาอันรวดเร็ว คุณสมบัติในข้อที่ว่าเป็นที่เหตุการณ์ได้ดีนี้เอง เป็นคุณสมบัติพิเศษที่เพลงชนิดอื่นทำได้ไม่ดีเท่าเทียมกับเพลงลูกทุ่ง

ภาพสะท้อนทางสังคมด้านการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ ความเชื่อต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงได้มีผู้ให้ความสนใจศึกษามากมาย ซึ่ง ญาณิกา อ้อมฉนทา (2548) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของ สลา คุณวุฒิ ที่ขับร้องโดยไมค์ ภิรมย์พร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของ สลา คุณวุฒิที่ขับร้องโดย ไมค์ ภิรมย์พร ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนชีวิต พบ 2 ประเด็น คือ การทำมาหากิน และปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต ภาพสะท้อนเศรษฐกิจ พบ 4 ประเด็น คือ ความยากจนในการดำเนินชีวิต การมีหนี้สิน การซื้อสินค้าระบบเงินผ่อน และการขึ้นราคาของสินค้า ภาพสะท้อนความเชื่อ พบ 4 ประเด็น คือ ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ความเชื่อเรื่องการทำบุญ ความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องโชคชะตา ภาพสะท้อนค่านิยม พบ 4 ประเด็น คือ การเลือกคู่ครอง การแสดงความกตัญญู การศึกษา และนันทนาการ และภาพสะท้อนประเพณี พบ 4 ประเด็น คือ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีออกพรรษา ประเพณีทอดผ้าป่า และประเพณีการแต่งงาน

ภาพสะท้อนทางสังคมด้านการดำเนินชีวิต กลุ่มผู้ใช้แรงงานความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงได้มีผู้ให้ความสนใจศึกษามากมาย ซึ่ง สิริชญา คอนกริต (2556) ได้ศึกษาเรื่องเพลงลูกทุ่งอีสาน : อัตลักษณ์และการเมืองเชิงวัฒนธรรมของคนอีสานพลัดถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เครื่องวิเคราะห์เครื่องบ่งชี้อัตโนมัตติของคนอีสานพลัดถิ่นที่

นำมาใช้ในเพลงลูกทุ่ง เพื่อศึกษารูปแบบการเมืองเชิงวัฒนธรรมของคนอีสานพลัดถิ่นในเพลงลูกทุ่ง เพื่อวิเคราะห์ท่วงทิววิถีการเล่าเรื่อง และศิลปะทางภาษาที่เพลงลูกทุ่งใช้เพื่อสื่อสารอัตลักษณ์และการเมืองของคนอีสานพลัดถิ่น ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งใช้เครื่องบ่งชี้เอกลักษณ์อีสานพลัดถิ่น ได้แก่ อาหาร ภาษา ดนตรี ประเพณี เทศกาล และอาชีพ โดยอาชีพกรรมกรและหนุ่มสาวโรงงานถูกนำเสนอในเพลงลูกทุ่งมากที่สุด ทั้งนี้อาหารเป็นเครื่องบ่งชี้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นอีสานได้ชัดเจนและเปลี่ยนแปลงยากที่สุด ส่วนดนตรีถูกใช้เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ลูกผสม เครื่องบ่งชี้เอกลักษณ์เหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นตัวตนของคนอีสานที่ขยัน อดทน เรียบง่าย และสนุกสนาน ทั้งยังประกอบสร้างอัตลักษณ์นี้ไปสู่เพื่อตอบโต้มายาคติที่คนนอกมองคนอีสานว่ายากจนเพราะเกียจคร้าน และเพื่อต่อรองกับบริบทการทำงานที่ถูกกดทับ

มนต์แคน แก่นคูน ถือเป็นศิลปินอีกท่านหนึ่งที่สร้างผลงานไว้มายมาย หลายบทเพลงมีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นภาพสังคมได้ชัดเจน และหลากหลายมุมมอง โดยทาง PPTV online (2564) ได้เผยแพร่ข้อมูลจาก Chart Master เผยรายชื่อ 10 นักร้องและศิลปินที่มียอดเข้าชมผ่านเว็บไซต์ YouTube มากที่สุดประจำปี 2020 หรือ YouTube's Most Streamed Artists of 2020 ในแต่ละประเทศ ซึ่ง มนต์แคน แก่นคูน เป็นนักร้องที่ควำอันดับ 1 ที่มียอดเข้าชมยูทูปในปี 2020 มากที่สุดในประเทศไทย ในบทเพลง ‘คำว่าฮักกัน มันเหี้ยมโหด’ เป็นเพลงที่มียอดวิวสูงสุดบนยูทูปของมนต์แคน แก่นคูน และยังมีเพลงอื่น ๆ อีกที่ยังคงได้รับความนิยมอยู่ เช่น เพลงปลาเคี้ยวใหญ่ สะท้อนให้เห็นในด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอีสานสอง ซึ่งถือเป็นการรักษาประเพณีอันดีงามของไทยให้คงอยู่ แม้ว่าเราจะอยู่ในสังคมยุคใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงก็ตาม ดังที่ ชีรพงศ์ เสรีสำราญ (2564. ออนไลน์) หัวหน้าภาควิชาการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้กล่าวถึง มนต์แคน แก่นคูน นักร้องเพลงลูกทุ่งหมอลำชายชาวไทยสังกัดค่าย แกรมมี่โกลด์ ในเครือ จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ เจ้าของฉายา บ่าวเสียงสุดสะแนนว่า “ตลอดระยะเวลาเกือบ 30 ปี มนต์แคน แก่นคูน ได้สร้างสรรค์ผลงานคุณภาพออกมามากมาย เพลงของมนต์แคน เป็นเพลงที่ฟังง่าย เข้าใจง่าย และมีเนื้อร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงเสียงประสานที่สอดคล้องกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านเนื้อหามีการถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ความรัก ครอบครัว การประกอบอาชีพ อารมณ์และความรู้สึกของผู้คนตามบริบททางสังคม ความเชื่อต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน จนทำให้เพลงลูกทุ่งเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มได้ง่าย ถึงแม้เพลงลูกทุ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยแล้วแต่บริบททางสังคมของยุคนั้น ๆ เพลงของมนต์แคน แก่นคูน ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของเพลงลูกทุ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยและบริบททางสังคมของยุคนั้น ๆ ทั้งในด้านของเนื้อหา แนวคิดในการถ่ายทอด และการใช้ภาษา”

จากข้อมูลเหล่านี้เราได้พบว่าเพลงลูกทุ่งนั้นมีความสัมพันธ์ และมีความสำคัญต่อคนไทยอย่างยิ่งในแง่แนวคิดที่ถ่ายทอดผ่านเนื้อหา เพลงลูกทุ่งได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและบริบทของสังคมด้วย จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคุณ ซึ่งจะช่วยให้ทราบและเข้าใจถึงภาพสะท้อนของวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยในยุคปัจจุบัน และเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจนำภาพสะท้อนไปใช้ในการสร้างสรรค์ประพันธ์บทเพลง และผู้ที่ต้องการศึกษานำวิธีพิจารณาภาพสะท้อนที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับวรรณกรรมเพลงอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคุณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบถึงภาพสะท้อนที่ถ่ายทอดผ่านเนื้อหาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ของมนต์แคน แก่นคุณ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเพียงข้อมูลที่เป็นเนื้อหาจากวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคุณ ที่ขับร้องด้วยตนเอง อัลบั้มชุดที่ 4 – 8 ระหว่าง พ.ศ. 2552 – 2563 จำนวน 51 เพลง

อัลบั้มชุดที่ 4 โรงงานปิดคิดฮอดน้อง จำนวน 10 เพลง ออกจำหน่ายตั้งแต่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2552 – 2553

อัลบั้มชุดที่ 5 ฝันอีกครั้งต้องพึ่งเธอ จำนวน 10 เพลง ออกจำหน่ายตั้งแต่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2553 – ต้นปี พ.ศ.2555

อัลบั้มชุดที่ 6 ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ 10 เพลง ออกจำหน่ายตั้งแต่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2555 – ต้นปี พ.ศ.2559

อัลบั้มชุดที่ 7 ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา 11 เพลง ออกจำหน่ายตั้งแต่ 22 กันยายน พ.ศ.2559 – ต้นปี พ.ศ.2561

อัลบั้มชุดที่ 8 อ้ายฮักเขา ตอนเจ้าบ่ฮัก จำนวน 10 เพลง ออกจำหน่ายตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2561 – ต้นปี พ.ศ.2563

ประโยชน์ของการวิจัย

1. สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ประพันธ์บทเพลงให้ได้รับความนิยม
2. สามารถนำวิธีการศึกษาพิจารณาภาพสะท้อนที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับวรรณกรรมเพลงอื่น ๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 ในการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะศึกษาเอกสารดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลง
- 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง
- 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่งอีสาน
- 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ มนต์แคน แก่นคูณ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อน
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลง

มีนักวิชาการได้ศึกษาภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงไว้ ดังนี้

Praew (2555) ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงถือเป็นกระจกเงาที่คอยสะท้อนภาพทางสังคม และวัฒนธรรม รวบรวมความคิด ความเป็นอยู่ และลักษณะสภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ ตลอดจนคุณค่าต่าง ๆ ของคนในสังคมแต่ละยุคสมัย ความเป็นไปทางการเมือง ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา สิ่งเหล่านี้สะท้อนออกมาให้เราได้เห็นจากวรรณกรรมต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ที่บอกให้เห็นความเป็นจริงของคนในชาติ ซึ่งขึ้นอยู่กับกลุ่มคนว่าสังคมใดจะใช้กระจกเงาบานไหนออกมาฉาย โดยเฉพาะวรรณกรรมเพลงเปลี่ยนแปลงและมีวิวัฒนาการไปตามเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ มีผลทำให้มนุษย์ในแต่ละสังคมประพฤติปฏิบัติตนต่างกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลเกี่ยวข้องกัน วรรณกรรมจึงมีความเป็นจริงทางสังคมสอดแทรกอยู่

ชี้ให้เห็นสิ่งที่เรียกว่าอุดมการณ์ และขึ้นอยู่กับผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานทางวรรณกรรมว่าจะเลือกสะท้อนสังคมในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม หรือเหยียบย่ำสังคมให้ต่ำทราลง

สุพิศ เอื้องแซะ, สนิท สัตโยภาส และนราวัลย์ พูนพิพัฒน์ (2560. น. 313) ภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงมีหลากหลายด้านแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับผู้แต่งวรรณกรรมนั้น ๆ ว่าต้องการจะสื่อในด้านใด ส่วนมากมักปรากฏภาพสะท้อนด้านครอบครัว ความรัก เศรษฐกิจ การเมือง ค่านิยมต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสังคม และประสบการณ์ชีวิตในยุคสมัยนั้น ผ่านมุมมองของตนเอง

จุฬารัตน์ ชัยพิทักษ์ และสิริวรรณ นันทจันทุล (2564. น.154) ภาพสะท้อนในวรรณกรรมต่าง ๆ ถือเป็น การสะท้อนภาพความเป็นจริงของคนในสังคม ทั้งด้านความรัก วิถีชีวิต การศึกษา อุดมการณ์ทางการเมือง ผู้ใช้แรงงาน อาชีพเกษตรกร ความเป็นอยู่ อัตลักษณ์ในด้านต่าง ๆ รวมถึงภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรมที่ถือเป็นตัวเชื่อมสังคมในแต่ละยุคสมัย และการบันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อีกด้วย

สรุปได้ว่า ภาพสะท้อนในวรรณกรรมด้านต่าง ๆ ถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนประเทศชาติ และโลกของเรา ภาพสะท้อนต่าง ๆ ถือว่ามีบทบาทที่สำคัญในการชี้แนะแนวทางให้กับคนในสังคมตลอดมา

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่งถือเป็นการประยุกต์ศิลปะและวัฒนธรรมผสมผสานกัน มีท่วงทำนอง คำร้อง และสำเนียงที่แตกต่างไปจากวรรณกรรมอื่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และสังคมตามยุคสมัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีผู้กล่าวถึงเพลงลูกทุ่งในหลายลักษณะ ดังนี้

มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (ม.ป.ป.) เพลงลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติและวัฒนธรรมไทย มีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง ลีลาการร้อง การบรรเลง ที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งให้บรรยากาศของความเป็นลูกทุ่ง โดยเฉพาะการร้องเอื้อนที่ใช้ลูกคอ คำว่า "เพลงลูกทุ่ง" เกิดขึ้นโดย นายจำนง รังสิกุล เป็นผู้ริเริ่มครั้งแรกวันที่ 1 พฤษภาคม พ. ศ. 2507 เพื่อตั้งชื่อรายการเพลงสถานีไทยโทรทัศน์ มีนายประกอบ ไชยพิพัฒน์ เป็นผู้

จัดรายการ อาจสรุปพัฒนาการของเพลงลูกทุ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยใช้เกณฑ์การจัดแบ่งยุคต่าง ๆ เหล่านี้ จากเนื้อหาของเพลง และรูปแบบที่โดดเด่น ของเพลงลูกทุ่งในแต่ละช่วงเวลา ดังต่อไปนี้

1. ยุคต้น (พ.ศ. 2481 - 2507) นับว่า เป็นยุคบุกเบิกเพลงลูกทุ่ง เนื้อเพลงในยุคนี้มีกล่าวถึงวิถีชีวิตของชาวชนบท ความรักของหนุ่มสาว ยึดมั่นในศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

2. ยุคทองของเพลงลูกทุ่ง (พ.ศ. 2507 - 2513) เนื่องจากเพลงลูกทุ่งมีการนำเสนอผ่านรายการโทรทัศน์ ทำให้เพลงลูกทุ่งแพร่หลาย และได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว เนื้อหาของเพลงมีหลากหลายมากขึ้น มีการจัดงานแผ่นเสียงทองคำพระราชทานครั้งที่ 2 นักร้องชายสมยศ ทัศนพันธ์ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ในฐานะ นักร้องลูกทุ่งชายยอดเยี่ยม ในเพลง ซอทิพย์รวงทอง

ในช่วงประมาณ พ.ศ. 2509 - 2516 มีปรากฏการณ์สำคัญเกิดขึ้นในวงการเพลงลูกทุ่ง เริ่มมีวงลูกทุ่งของมหาวิทยาลัย มีวงโฟล์คซองของอนิสิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เปลี่ยนมาใช้กีตาร์ไฟฟ้าแบบวงสตริง และได้้นำเพลงลูกทุ่งมาร้อง เรียกว่า "วงลูกทุ่งเถาปิด" รับแสดงงานการกุศลทางสถานีโทรทัศน์และตามโรงเรียน ต่อมาไม่นานก็มี "วงลูกทุ่งดาวกระจุก" ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และวงลูกทุ่งของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเวลาต่อมาวงลูกทุ่งของมหาวิทยาลัยเหล่านี้ ทำให้กลุ่มคนในเมือง ที่ฟังแต่เพลงลูกกรุง หันมาสนใจฟังเพลงลูกทุ่งมากขึ้น

3. ยุคภาพยนตร์เพลง (พ.ศ. 2513 - 2515) มีการแข่งขันกันเองระหว่างเพลงลูกกรุงและเพลงลูกทุ่งเริ่มมีการนำเพลงลูกทุ่งมาประกอบในภาพยนตร์ ซึ่งเรื่องแรกที่โด่งดัง เป็นที่กล่าวถึงอย่างมากคือ มนต์รักลูกทุ่ง ส่งผลให้ภาพยนตร์เรื่องต่อๆ มาในยุคนี้ส่วนใหญ่เปลี่ยนแนวมาเป็นภาพยนตร์เพลง เนื้อหาของเพลงในช่วงนี้ นอกจากเป็นเรื่องของชาวชนบทแล้ว ยังแทรกอารมณ์ขันและคารมเสียดสีด้วย

4. ยุคเพลงเพื่อชีวิต (พ.ศ. 2516 - 2519) หลังจากเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา เกิดกระแสการแต่งเพลงในแนวเพื่อชีวิตมากขึ้น สะท้อนความยากจนของชาวนาชาวไร่ เหตุการณ์รอบตัว ล้อเลียนการเมืองหรือเสียดสีนักการเมือง และเกิดเพลงลูกทุ่งผสมบทพูดขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง หรือชีวิตประจำวัน สร้างความขบขันเฮฮา ผ่างด้วยการวิพากษ์วิจารณ์

5. ยุคทางเครื่องและคอนเสิร์ต (พ.ศ. 2519 - 2528) ยุคนี้แนวเพื่อชีวิตมีน้อยลง เนื่องจากการปิดกั้นของภาครัฐ ส่งผลให้ยุคนี้มีนักร้องและผลงานหลากหลายมากขึ้น มีการลงทุน การใช้เทคนิคแสง สี เสียงที่ทันสมัยมากขึ้น การเต้นประกอบเพลงของทางเครื่องมีความอลังการขึ้น เนื้อหาของเพลงในช่วงนี้สะท้อนปัญหาใหม่ ๆ ของสังคมเพิ่มขึ้นด้วย

6. ยุคเพลงลูกทุ่งแนวสตรีง (พ.ศ. 2528 - 2535) เมื่อดนตรีแนวสตรีง และแนวร็อก ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ เกิดความนิยมอย่างกว้างขวาง แพร่หลายตามท้องตลาด ความนิยมเพลงลูกทุ่งเริ่มลดน้อยลง ทำให้เพลงลูกทุ่งต้องปรับตัวให้เข้ากับดนตรีสมัยใหม่ มีแนวสตรีงคอมโบ เพื่อให้เพลงลูกทุ่งกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง

หลังจาก พ.ศ. 2528 ได้มีนักร้องชาวต่างชาติเข้ามาเปิดแสดงคอนเสิร์ตในประเทศไทย ทำนักร้องไทยได้นำแนวทางมาเปิดแสดงคอนเสิร์ตตามอย่าง โดยพุ่มพวง ดวงจันทร์ ได้จัดแสดงคอนเสิร์ต ที่เซ็นทรัลพลาซ่า นับเป็นมิติใหม่ ของวงการเพลงลูกทุ่งไทย ทำให้วงการเพลงลูกทุ่งเปลี่ยนจากเพลงที่เรียบง่ายธรรมดา ฟังสบาย ๆ มาเป็นเพลงที่เร้าร้อน จังหวะสนุกสนาน และมีสีสัน สร้างความประทับใจ ให้แก่ผู้ฟังทั่วประเทศ

7. ยุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2536 - ปัจจุบัน) ความนิยมในกลุ่มวัยรุ่นที่ชื่นชอบเพลงแนวสตรีง ทำให้เกิดช่องว่างมากขึ้น ค่ายเพลงต่างเล็งเห็นผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้ฟังแต่ละกลุ่ม จึงได้นำเอาเพลงเก่าที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับกลับมาเรียบเรียงเสียงประสานขับร้องใหม่ให้ทันสมัยและเข้าถึงผู้ฟังได้ทุกกลุ่ม จึงเป็นกระแสของการอนุรักษ์เพลงเก่าซึ่งแพร่เข้ามาสู่วงการเพลงลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่งยังคงได้รับความนิยมจากผู้ฟังอย่างต่อเนื่อง มีศิลปินลูกทุ่งหน้าใหม่เข้าสู่วงการเพลงลูกทุ่งมากมาย มีค่ายเพลงหน้าใหม่เกิดขึ้น ตลาดเพลงลูกทุ่งขยายเป็นตลาดใหญ่ เพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ทุกกลุ่ม หลายเพลงเป็นเพลงยอดนิยมที่มีเนื้อหาที่ประทับใจผู้ฟัง เพลงลูกทุ่งเหล่านี้ล้วนได้รับความนิยมทั่วประเทศ

จินตนา ดำรงค์เลิศ (2533, น. 9) อธิบายว่า เพลงลูกทุ่ง หมายถึง งานประพันธ์เพลงของผู้ประพันธ์ นักร้อง นักดนตรี ที่เรียกตนเองว่า “ลูกทุ่ง” มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตหรือเรื่องราวในสมัยที่เกิดขึ้นในสังคมระดับชาวบ้าน

ทัศนวิศิน ฐุสรานนท์ (2559, น. 7) ได้ให้ความหมายของ เพลงลูกทุ่งไว้ว่า หมายถึง เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะที่ให้บรรยากาศความเป็นลูกทุ่ง

จินตนา ดำรงค์เลิศ (2533, น. 68-88) ได้แบ่งองค์ประกอบของเพลงลูกทุ่งไว้ 4 ประการ คือ ทำนองและจังหวะ คำร้อง เครื่องดนตรี และหางเครื่อง อธิบายไว้ดังนี้

1. ทำนองและจังหวะ เพลงลูกทุ่งมีหลายลักษณะ ทั้งแบบไทย ตะวันตก และต่างชาติ สามารถกล่าวได้ว่า ระยะเวลาของเพลงลูกทุ่งมีทำนอง และจังหวะที่ดัดแปลงมาจากเพลงไทยเดิมและ เพลงพื้นบ้าน โดยมีการใช้ดนตรีสากลมาประกอบ

2. คำร้อง เกี่ยวกับคำร้องของเพลงลูกทุ่ง มีประเด็นหลัก 2 ประการ คือ ลักษณะการใช้ ภาษา สาระของคำร้อง ลักษณะการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 ภาษามาตรฐาน เพลงลูกทุ่งบางส่วนได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมที่รู้จักกัน อย่างแพร่หลาย เช่น รามเกียรติ์ อิเหนา ลิลิตพระลอ ฯลฯ ภาษาที่ใช้จึงมีความไพเราะ ภาษาถูกต้อง ตามมาตรฐาน และมีร้อยกรองออกเป็นโคลงกลอน และฉันทลักษณ์แบบต่าง ๆ

2.2 ภาษาชาวบ้าน ผู้ฟังเพลงลูกทุ่งส่วนมากเป็นชาวบ้าน สามัญชน และชาวชนบท อีกทั้งผู้ประพันธ์เพลงส่วนใหญ่ก็มาจากชนบท มีการศึกษาน้อย ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งจึงเป็นภาษา แบบชาวบ้านที่ฟังเข้าใจง่าย

3. เครื่องดนตรี ระยะเวลาที่เพลงลูกทุ่งกำเนิดขึ้นในประเทศไทย ยังคงมีเนื้อหา และ ลักษณะต่าง ๆ แบบเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นเมือง การใช้เครื่องดนตรีไทยประกอบเพลงลูกทุ่ง ใช้ เพื่อบรรเลงรับเมื่อจบเนื้อร้องแต่ละท่อนเป็นช่วงสั้น ๆ เครื่องดนตรีที่ใช้ ได้แก่ ฉิ่ง ฆ้อง ฆ้องวง ซอ เป็นต้น

4. หางเครื่อง ถือกำเนิดในวงลูกทุ่งมานานแล้ว มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมากมายพอสมควร ขุนวิจิตรมาตรา ได้บันทึกไว้ว่า ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อวงดนตรี ลูกทุ่งเกิดขึ้น นักร้องทั้งชายและหญิงแต่งตัวอย่างบ้านนอกเพื่อบอกลักษณะความเป็นลูกทุ่งแท้ ต่อมา จึงปรากฏเรื่องเครื่องแต่งกายแบบตะวันตก คือ นักร้องชายสวมชุดสากล นักร้องหญิงสวมกระโปรง แบบชาวตะวันตก ด้านหลังนักร้องมีหญิงสาวยืนเด่นตามจังหวะเพลง

นิติพงษ์ ห่อนาค (2546 น. 22-29) ได้กล่าวถึง โครงสร้างและความหมายเพลงที่ดีว่ามี ส่วนประกอบสำคัญ ดังนี้

1. เนื้อร้อง (Lyric) คือ ภาษาพูดหรือบทกวี เป็นภาษาที่อยู่ในทำนองใด ๆ ก็ตาม จะทำให้ทำนองนั้นมีค่าเพื่อใช้ร้อยสื่อสารความคิด ความรู้สึก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญสำหรับเพลงโดยทั่วไป เมื่อ เพลงเป็นทำนองที่มีเนื้อร้องก็ย่อมเป็นเพลงที่สามารถสื่อสารได้มากขึ้น

2. ทำนอง (Melody) คือ เสียงสูง-ต่ำ เกิดเป็นทำนองที่ต่อเนื่องเข้ากับธรรมชาติของหูคน ถ้าเพลงไม่มีทำนองก็ไม่สามารถเกิดเพลงได้ ในทางกลับกันถ้าแม้มีสิ่งนี้แค่สิ่งเดียวก็สามารถเรียกว่า เพลงได้เช่นกัน

3. การเรียบเรียงเสียงประสานแรง (Arrangement) เป็นเหมือนเพลงที่มีทำนองดิบ ๆ พอที่จะสื่อสารได้ แต่ก่อนที่จะนำเพลงมาให้ประชาชนทั่วไปฟังได้นั้น ต้องมีการปรับให้ดูดี เรียกว่า เรียบเรียงเสียงประสาน มีองค์ประกอบ ดังนี้

3.1 จังหวะ (rhythm) คือ จังหวะของทำนองเพลงที่มีเสียงสั้น-ยาว ต่างกัน โดยนักเรียบเรียงจะต้องนำมาทำใหม่ เพื่อกำหนดจังหวะและพิจารณาแนวทางของเครื่องดนตรีที่จะใช้ในเพลง

3.2 เสียงประสาน (Harmony) คือ การออกเสียงในระดับที่ต่างกับเสียงของทำนอง มาประกอบให้เสียงของทำนองเด่นขึ้น หรือกลมกล่อมขึ้น เป็นการปรับแต่งทำนองให้ละเอียดขึ้น ดูสละสลวยดูดีขึ้น ทำนองเพลงกับเปล่า ๆ นั้น เพลงเดียวกันแต่คนเรียบเรียงเสียงประสานเป็นคนละคนกันอาจทำให้อารมณ์แตกต่างกันได้มากทีเดียว

หลักในการแต่งเนื้อเพลงที่ต้องคำนึงถึงมีอยู่ 5 หลักด้วยกัน คือ

หลักที่ 1 นักร้องคือใคร เพื่อที่จะกำหนดภาษาที่เหมาะสม

หลักที่ 2 ทำนองของเพลง ปัจจุบันแต่งทำนองเพลงก่อนแล้วจึงกำหนดเนื้อร้อง

หลักที่ 3 เรื่องราวแนวคิดของเพลง (Concept) จะต้องพยายามหาเรื่องราวที่เหมาะสม

หลักที่ 4 การสื่อสาร การใช้ภาษาบรรยายเล่าเรื่องราวความคิดในทำนองเพลงเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง การจัดลำดับความสำคัญต้องคำนึงถึงเสียงดนตรีกับภาษาว่าไปกันได้ไหม

หลักที่ 5 ความประทับใจเป็นเรื่องของศิลปินแท้ ๆ จะต้องมึวิธีหาเรื่องคำร้อง แง่มุมที่แตกต่างหรือลงตัวเป็นสนธิที่นักแต่งเพลงจะต้องรู้จักแนวทางของตนเอง

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2553, น. 98-106) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเพลงลูกทุ่งไว้ ดังนี้

1. เนื้อร้อง เพลงลูกทุ่งมีเนื้อร้องที่สะท้อนสังคมทั้งด้านการดำเนินชีวิต ความรัก เศรษฐกิจ การเมือง และคุณค่าทางสังคม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี แง่คิดต่าง ๆ เพลงสามารถพูดถึงได้ทุกเรื่องทุกเหตุการณ์ ให้คิดสอใจ และคุณค่าในการใช้ภาษาที่นิยมใช้ในวงนั้น ๆ จึงนับว่าเพลงเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ทางสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยได้อย่างดี

2. นักร้องและการร้อง ต้องเป็นผู้ที่มีใจรักในการร้องเพลง พัฒนาและฝึกฝนการร้อง สร้างโอกาสในการร้องให้กับตัวเองหาเทคนิค และหาประสบการณ์ให้ตัวเองอยู่เสมอ

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2541, น. 30-38) กล่าวถึงการเล่าเรื่องในบทเพลงลูกทุ่งว่า เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่า ถือเป็นงานอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม สามารถเข้าถึงประชาชนทุกระดับ ทั้งการถ่ายทอดเรื่องราว วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี การเรียบเรียงถ้อยคำและภาษาที่เข้าใจง่าย ทำให้ผู้ฟังเพลิดเพลินไปกับเนื้อหาและจังหวะทำนองเพลง

สรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่งมีความสำคัญในการสะท้อนสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน ทั้งด้านความคิด เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิต ค่านิยม และคุณค่าทางสังคม ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมไปถึงเป็นการอนุรักษ์การใช้ภาษา ภาษาที่มีความสละสลวย ทันสมัย และเข้าใจง่าย จังหวะเพลงมีความสนุกสนาน สร้างความเพลิดเพลิน และเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม เนื้อหามีการปรับเปลี่ยน และพัฒนาไปตามยุคสมัย สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามได้ นับว่าเพลงลูกทุ่งเป็นเครื่องมือในการบันทึกประวัติศาสตร์ในสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่งอีสาน

มีนักวิชาการได้อธิบายเพลงลูกทุ่งอีสานไว้ดังนี้

ทิตหมู มั่งม่วน (2564) เพลงลูกทุ่งอีสาน เนื้อหาและหลักเกณฑ์ในการเป็นเพลงลูกทุ่งอีสาน สามารถมองได้จากภาษาที่ใช้ในคำร้องเพลงลูกทุ่ง ใช้ภาษาท้องถิ่นอีสานปะปนภาษาภาคกลาง และสำเนียงการเอื้อนเสียง ลีลา สำเนียง แม้ว่าจะใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลงเพลงลูกทุ่งอีสาน แต่สำเนียงก็จะปรากฏออกมาเป็นทำนองพื้นบ้านอีสาน โดยใช้เครื่องดนตรีสากลประกอบเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน เพื่อให้เห็นบรรยากาศท้องถิ่นตามคำร้อง ทำนอง และ สำเนียงเพลงพื้นบ้านอีสาน

เพลงลูกทุ่งอีสาน ได้พัฒนาการทางวัฒนธรรมไทยมาอย่างต่อเนื่อง มีเนื้อหาเพลงที่ฟังง่าย จำง่าย ผู้ฟังได้ฟังเพียงไม่กี่ครั้งก็สามารถร้องได้ทั่วไป บางครั้งมีการนำเอา "ทำนองลำ" มาผสมผสานเข้ากันกับเพลงลูกทุ่งอีสาน จนทำให้เป็นที่มาของแนวเพลง "ลูกทุ่งหมอลำ" ซึ่ง "หมอลำ" นั้นนับว่าเป็นการแสดงพื้นบ้านที่มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ได้รับความนิยมมาทุกยุคทุกสมัย การแสดงหรือการเล่นหมอลำส่วนมาก จะเล่นเพื่อความบันเทิง ฉะนั้นจึงมักจะเล่นเมื่อมีเทศกาลงานประจำปี เช่น งานประเพณีสำคัญ และงานบุญต่าง ๆ การแสดงหมอลำไม่มีหลักฐานจารึกชัดเจนว่าเกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัยใด

พีรพงษ์ เคนทรภักดี และโสภี อุ้นทะยา (2564. น. 443) เพลงลูกทุ่งอีสาน เกิดจากการปรับปรุงเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นเมืองให้มีลักษณะคล้อยตาม การแพร่หลายของวัฒนธรรม แต่ขณะเดียวกันก็ยังคงมีลักษณะเดิมไว้อยู่ เพลงลูกทุ่งอีสานไม่เพียงแต่เป็นผลผลิตของบุคคลจากสังคม

ท้องถิ่นนั้น แต่ยังคงได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในท้องถิ่นอีสานไปจนถึงท้องถิ่นอื่น ๆ เนื้อหาและส่วนประกอบของเพลงก่อให้เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิตของชาวอีสานได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งการเล่าเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณีรวมถึงเรื่องราวของความรักของชาวอีสาน เพลงลูกทุ่งอีสานหลายเพลงได้นำเสนอให้เห็นถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย บางเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของประเทศ บางเพลงเป็นที่รวมของภูมิปัญญาท้องถิ่นกระแสเพลงลูกทุ่งอีสานในปัจจุบันเป็นที่นิยมจากกลุ่มคนฟังมากมาย ซึ่งเพลงลูกทุ่งอีสาน เกิดเพลงแนวใหม่ ดนตรี จังหวะ เนื้อหาใหม่ ๆ เนื่องจากเพลงลูกทุ่งอีสานมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ ปรากฏการณ์ของเพลงลูกทุ่งอีสานที่เกิดขึ้นได้กลายเป็นความชอบธรรมของการผลิตผลงานตามสังคมที่ถูกดึงให้เข้ากับอำนาจของภาษา จนกลายเป็นวาทกรรม อุดมการณ์ ดังนั้นแนวคิดของการผลิตสร้างเพลงลูกทุ่งอีสานในสมัยปัจจุบันจึงเป็นการปะทะสังสรรค์ทางความคิด และการใช้ปฏิบัติการทางภาษา

ปานีส โพธิ์ศรีวังชัย และฐิตินันท์ บุญภาพ คอมมอน (2561) เพลงอีสานได้รับความนิยมสูงและมีการพูดถึงในวงกว้าง จนเกิดกระแสอย่างแพร่หลาย หลายเพลงมียอดวิวในวิดีโอยูทูปเกิน 100 ล้านวิว อีกทั้งเพลงลูกทุ่งอีสานยังมีการประยุกต์นำดนตรีสากลเข้ามาประกอบเนื้อภาษาอีสานผสมผสานเสียงพิณเข้าในเพลง ได้รับความนิยมอีกจำนวนมาก หลายเพลงผลิตเองไม่ได้มีค่ายเพลงขนาดใหญ่ดูแล รวมถึงมีผู้คนนำเพลงไปร้องในรูปแบบสรภัญญะ สวดเป็นจังหวะหยุดตามรูปประโยคฉันทลักษณ์ คล้ายบทสวดบูชาพระรัตนตรัยในพระพุทธศาสนา รวมถึงแปลงเป็นภาษาไทยกลาง ไม่ใช่เฉพาะเพลงลูกทุ่งเท่านั้น

สรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่งอีสานเกิดจากการปรับปรุงเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นเมืองให้มีลักษณะคล้ายตามการแพร่ของวัฒนธรรม เกิดเป็นเพลงแนวใหม่ ดนตรี จังหวะ เนื้อหาใหม่ ๆ เนื่องจากเพลงลูกทุ่งอีสานมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์จึงได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในท้องถิ่นอีสานไปจนถึงท้องถิ่นอื่น ๆ เนื้อหาและส่วนประกอบของเพลงก่อให้เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิตของชาวอีสานได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งการเล่าเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณีรวมถึงเรื่องราวของความรักของชาวอีสาน เพลงลูกทุ่งอีสานหลายเพลงได้นำเสนอให้เห็นถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย บางเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของประเทศ

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลงานของมนต์แคน แก่นคูน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่มีความเกี่ยวข้องกับมนต์แคน แก่นคูน ตั้งแต่ ประวัติส่วนตัว การเข้าสู่วงการเพลงลูกทุ่ง ลักษณะของเพลง และผลงานเพลงที่ทำให้กลายเป็นที่รู้จัก ไว้ดังนี้

อิทธิพล โตะมี (2564) มนต์แคน แก่นคูน หรือชื่อจริงคือ กิตติคุณ บุญคำจุน เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2516 ภูมิลำเนาอยู่บ้านม่วงกาซัง ตำบลสวาท อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร จังหวัดที่มีรายได้ต่อจำนวนประชากรลำดับท้าย ๆ ของประเทศ เขาเติบโตในครอบครัวชาวนา แต่ซึมซับการร้องเพลงจากบิดา ทองคำ บุญคำจุน ซึ่งมีอาชีพเป็นหมอลำกลอน เริ่มทำอัลบั้มแรกชื่อ เสียศูนย์เมื่อบุญผะเวช คู่กับ พรศักดิ์ ส่องแสง (อดีตนักร้องเพลงลูกทุ่งชื่อดัง) ท่ามกลางการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดดของไทย การขยายตัวของเศรษฐกิจนั้นได้สร้างให้มีกลุ่มคนใหม่ รวมถึงอุตสาหกรรมความบันเทิงที่ขยายตัวอย่างมาก เช่น ค็อกเทลเลานจ์ คาราโอเกะ คาเฟ่ วิดีโอ สถานีวิทยุ ฯลฯ เมื่อมีโอกาสทำเพลงคู่กับพรศักดิ์ ส่องแสง ฉายา ไอ้หนุ่มแขนงซ้ายลายมังกร เส้นทางศิลปินชื่อดังของมนต์แคนก็แจ่มชัดขึ้น เขาเริ่มออกเดินสายร่วมกับวงดนตรีของ วิฑูรย์ วงษ์ไกร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร จนกระทั่งวิฑูรย์ได้พาเขาไปทดสอบเสียงที่บริษัท เสียงสยาม และสามารถสอบผ่านได้ ทำอัลบั้มกับบริษัท เสียงสยาม เมื่อหมดสัญญากับเสียงสยาม มนต์แคนจึงได้มาทำอัลบั้มใหม่กับ อาร์เอส โปรโมชั่น โดยใช้ชื่อว่า ‘มานพ วงศ์เพชร’ ออกอัลบั้ม 2 ชุด แต่เมื่อเข้าสู่วัยฉกรรจ์ เขาต้องกลับมาเกณฑ์ทหารที่บ้านเกิด จังหวัดยโสธร ในปี 2537 ก่อนจะเข้ารับราชการทหารอีก 2 ปี

หลังจากพ้นจากทหารเกณฑ์ เขาสามารถสอบรับราชการในตำแหน่งนายสิบทหารบก พร้อม ๆ กับการได้ทำงานกับ ครูสลา คุณวุฒิ ครูเพลงชื่อดังแห่งยุคอีสานร่วมสมัย จนกระทั่งได้เป็นนักร้องในสังกัดของแกรมมี่โกลด์ ค่ายเพลงที่สามารถแปรศิลปะพื้นบ้านอีสานให้กลายเป็นอุตสาหกรรมบันเทิงได้อย่างมีชีวิตชีวา ซึ่งก่อตั้งในปี 2538 และเฟื่องฟูอย่างยิ่งหลังวิกฤติเศรษฐกิจ 2540 ที่นี่เอง ผลงานชุดแรกของเขาภายใต้สังกัดปัจจุบันก็มาถึงในชื่อ ยังกอยที่ชอยเดิม (2548) นับจากนั้น มนต์แคน แก่นคูน ก็มีผลงานอัลบั้มสังกัดค่าย แกรมมี่โกลด์ ในเครือ จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ ต่อเนื่องเรื่อยมา และยังคงรับราชการทหารประจำอยู่ในสังกัดของกรมการขนส่งทหารบก สะพานแดง บางชื่อ กรุงเทพฯ ตำแหน่งเสมียน โดยได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ดูแลกิจกรรมด้านสันติภาพ เช่นเดียวกับนักร้องเพลงลูกทุ่งอีสานที่มีชื่อเสียง เช่น ไมค์ ภิรมย์พร, ตึกแตน ชลดา, ไข่ พงศธร ฯลฯ เพลงของมนต์แคนไม่ได้มีฐานะเป็นเพียงแค่สื่อบันเทิงเท่านั้น หากแต่ยังเป็นพื้นที่ในการแสดงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของคนอีสาน โดยเฉพาะคนอีสานพลัดถิ่น ที่นานมาแล้วหนุ่มสาวส่วนใหญ่ต้องเดินทางไกลออกไปขายแรงงานในดินแดนอื่นที่ไม่คุ้นเคย

การเลือกใช้ภาษาอีสาน เป็นลักษณะหนึ่งเพื่อกำหนดอัตลักษณ์ในเพลงของมนต์แคน ซึ่งภาษาอีสานในเพลงของมนต์แคน จะประกาศความชัดเจนบ่งบอกว่าเป็นใคร มาจากไหน มาทำอะไร ในเมืองใหญ่ ขณะเดียวกันก็มีพลวัตตอบโต้กับกระแสการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมมวลชน (pop culture) มาโดยตลอด หมายความว่าภาคอีสานจะมีตระกูลภาษาหลากหลายเผ่าพันธุ์ แต่ก็ไม่ใช่เรื่องยากที่จะสื่อสารต่อคนในวงกว้าง มนต์แคนจะใช้ภาษาชาติพันธุ์ไทยลาว เพื่อสื่อสารเป็นหลัก ผสมกับถ้อยคำร่วมสมัยอย่างไทยกลางและภาษาอังกฤษ สำหรับทำนองเพลง แน่แน่นอนว่า เพลงของมนต์แคนส่วนใหญ่ ยังคงใช้เครื่องดนตรีอีสานเป็นหลัก เช่น แคน ซุง พิณ โหวด โปงลาง ฯลฯ ผสมผสานกับเครื่องดนตรีสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงหลังมีการปรับทำนองให้มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น ภายใต้ไวยากรณ์ทางดนตรีใหม่ๆ ในแง่นี้ทำให้เพลงลูกทุ่งอีสานในแบบฉบับของมนต์แคนไม่ได้หยุดนิ่ง แต่ผลลัพธ์ที่อาจไม่ได้ตั้งใจ คืออาจจะทำให้หลายคนลิ้มภาพของหมอลำกลอนแบบที่คุณพ่อของมนต์แคนเคยร้องรำมาอยู่บ้าง

สำหรับความหมายในเพลงของมนต์แคน แทบทั้งหมดจะเป็นการเล่าถึงชีวิตของคนอีสาน ตั้งแต่ไลฟ์สไตล์ในท้องถิ่น การเดินทางมาทำงานเมืองใหญ่ ความฝันของหนุ่มสาว ความกตัญญูต่อพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ไปจนถึงเรื่องความรัก โรงงาน ร้านลาบ ร้านคาราโอเกะ ร้านนวด บั๊มน้ำมัน ค่ายทหาร ไซต้งานก่อสร้าง ฯลฯ คือพื้นที่ที่ร้อยเรียงให้ตัวละครต่าง ๆ มาพบกัน บางครั้งให้ความรู้สึกที่ย้อนแย้งกันด้วยเช่นกัน อาทิ เพลง ‘กลืนลาบที่สีลม’ (2563) ลาบในฐานะภาพแทนอาหารอีสาน ปรากฏตัวในย่านที่มั่งคั่งที่สุดของประเทศ เรื่องราวสะท้อนให้เห็นถึงการดำรงอยู่ของคนใช้แรงงาน แม้กระทั่งในย่านใจกลางระบบการเงินของไทย

ภาพกรุงเทพฯ ฯ หรือเมืองใหญ่ในต่างประเทศที่เพลงของมนต์แคนเอ่ยถึง ราวจะเป็นภาพแทนของความเจริญ มีรายได้ เป็นที่แสวงโชค แต่เมืองเดียวกันนั้นก็ขาดไร้ซึ่งวิถีสันติภาพที่มีชีวิตชีวาด้วย บทเพลงจำนวนไม่น้อยของมนต์แคนทำหน้าที่คืนชีวิตให้กับคนหนุ่มสาวที่เดินทางไปเป็นผู้อยู่ในสถานะรองบนแดนไกล เพลงของ มนต์แคน แก่นคูณ นอกจากจะสามารถซึบนำตาจากความทุกข์ยากของผู้คนได้ แต่อีกด้านก็ไม่อาจปิดบังความยากไร้ของชีวิตผู้คนอีกหลายล้านคนในบ้านเมืองนี้ ที่ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ที่ไม่วันใดวันหนึ่งต้องได้รับการแก้ไข

สรุปได้ว่า มนต์แคน แก่นคูณ เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง ที่ได้รับการยอมรับจากแฟนเพลงซึ่งเป็นคนที่ต้องจากบ้าน ครอบครัวย่างมาทำงานต่างถิ่น เพลงของมนต์แคน แก่นคูณ สะท้อนภาพสังคมและชีวิตของคนที่ต้องทำงาน และใช้ชีวิตอยู่ในเมืองหลวงที่แตกต่างจากบ้านเกิดคนทั้งสภาพแวดล้อม ตึกน้อยใหญ่ และนิสัยใจคอของคน ที่เห็นได้ชัดอีกอย่างคือ เพลงที่เกี่ยวกับความรัก

ที่มีทั้งรักที่ต้องรอคอย อดทน และรักที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทั้งหมดนี้ล้วนแสดงให้เห็นผ่านบทเพลง อารมณ์ และน้ำเสียงที่ลึกซึ้งและกินใจ ทำให้มนต์แคน แก่นคูณ ได้รับความนิยมนตลอดมา

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อน

มีนักการศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาพสะท้อน ไว้ดังนี้

ธีระวัฒน์ ประกอบบุญ (2546) ได้ศึกษาเรื่องเพลงเพื่อชีวิตกับภาพสะท้อนทางสังคมไทย : วิเคราะห์เนื้อหาเพลงเพื่อชีวิตในช่วงปี พ.ศ. 2535-2540 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. วิเคราะห์เนื้อหาเพลงเพื่อชีวิต ในช่วงปี พ.ศ. 2535 – 2540 2. เพื่อศึกษาสภาพทางสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเพลงเพื่อชีวิต และ 3. รวมถึงการเปรียบเทียบเนื้อหาเพลงเพื่อชีวิตที่สะท้อนภาพสังคมไทยในระหว่างช่วง 14 ตุลาคม 2516 – 6 ตุลาคม 2519 กับช่วงปี พ.ศ. 2535 – 2540 จากการศึกษาพบว่า ผลงานเพลงทั้ง 309 เพลง ของศิลปินเพื่อชีวิตทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ยืนยง โอภากุล และพงษ์สิทธิ์ คำภีร์ มีเพลงที่เกี่ยวข้องกับการเมือง สังคม เศรษฐกิจ จำนวน 138 เพลง คิดเป็นร้อยละ 44.66 ของจำนวนเพลงที่ศึกษา และเพลงที่สะท้อนภาพสังคม มีจำนวน 85 เพลง คิดเป็นร้อยละ 27.50 ของจำนวนเพลงที่ศึกษา เป็นสัดส่วนที่มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อหาของบทเพลงเพื่อชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการเมือง และเศรษฐกิจ ซึ่งเนื้อหาได้สะท้อนภาพของปัญหาในด้านความยากจน การทำมาหากิน การด้อยโอกาสทางการศึกษา ความแตกต่างทางชนชั้น ปัญหาเยาวชนและภัยจากยาเสพติด เมื่อนำเนื้อหาเพลงเพื่อชีวิตดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับเนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตในช่วง 14 ตุลาคม 2516 – 6 ตุลาคม 2519 พบว่าเนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตยังทำหน้าที่สะท้อนปัญหาทางสังคมในด้านสำคัญ ๆ ที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตยังสะท้อนถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ ๆ ทางสังคม ประวัติศาสตร์ และการรุกรานทางวัฒนธรรมตะวันตก

ญาณิกา อ้อมฉนา (2548) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของสลา คุณวุฒิ ที่ขับร้องโดย ไมค์ ภิรมย์พร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของสลา คุณวุฒิที่ขับร้องโดย ไมค์ ภิรมย์พร ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนชีวิต พบ 2 ประเด็น คือ การทำมาหากิน และปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต ภาพสะท้อนเศรษฐกิจ พบ 4 ประเด็น คือ ความยากจนในการดำเนินชีวิต การมีหนี้สิน การซื้อสินค้าระบบเงินผ่อน และการขึ้นราคาของสินค้า ภาพสะท้อนความเชื่อ พบ 4 ประเด็น คือ ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ความเชื่อเรื่องการทำบุญ ความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องโชคชะตา ภาพสะท้อนค่านิยม พบ 4 ประเด็น คือ การ

เลือกคู่ครอง การแสดงความกตัญญู การศึกษา และนันทนาการ และภาพสะท้อนประเพณี พบ 4 ประเด็น คือ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีออกพรรษา ประเพณีทอดผ้าป่า และประเพณีการแต่งงาน

ภาวนา สัมฤทธิ์มีผล (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทเพลงลูกทุ่งและภาพสะท้อนสังคมไทย : ศึกษากรณี บทเพลงลูกทุ่ง ตั้งแต่พุทธศักราช 2540-2548 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ในช่วง พ.ศ. 2540 – 2548 จากบทเพลงลูกทุ่ง และ 2. เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของเพลงลูกทุ่ง และการส่งเสริมเพลงลูกทุ่ง ในการศึกษาค้นคว้าจะแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่ง 199 เพลง ในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2548 ซึ่งเป็นเพลงที่มีผู้สนใจรับฟังมากที่สุด จะเป็นการวิเคราะห์เนื้อเพลงที่สะท้อนออกมา ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ มีความเข้าใจ และสามารถสะท้อนความเห็นต่อวงการลูกทุ่งได้เป็นอย่างดี ซึ่งประกอบไปด้วย นักประพันธ์ นักร้อง และสื่อมวลชน จำนวน 12 คน จากผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่ได้รับความนิยมมีดังนี้ 1. ภาพสะท้อนทางด้านเศรษฐกิจในขณะนั้น (พ.ศ. 2540 – 2548) ปัญหาน้ำมันราคาแพง มีผลต่อสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศ ทุกคนต้องประหยัด บางคนต้องหางานทำ บางคนต้องไปประกอบอาชีพขายบริการ แต่ในขณะเดียวกันนั้นมีการพัฒนาประเทศที่เน้นความทันสมัย ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ตกอยู่ในค่านิยมวัตถุนิยมมากขึ้น 2. ภาพสะท้อนทางด้านสังคม เห็นเด่นชัดในเรื่องของความฟุ้งเฟ้อ ความเชื่อในเรื่องของไสยศาสตร์ แต่ขณะเดียวกันก็นิยมความทันสมัยเหมือนกับคำกล่าวที่ว่า “ทันสมัยแต่ไม่พัฒนา” สถาบันครอบครัวขาดความอบอุ่น มีลักษณะแบบตัวใครตัวมันมากขึ้น บทบาทของปู่ ย่า ตา ยาย ลดลง ที่สำคัญคือ กลุ่มคนเริ่มเข้าสู่เมืองมากขึ้น มีการอาศัยอยู่ในคอนโดมิเนียม มีการใช้โทรศัพท์มือถือ การเดินทางโดยรถไฟฟ้ จากสภาพปัญหาความแออัดของเมือง เป็นภาพที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างเศรษฐกิจ และสังคม 3. เนื่องจากการเมืองเป็นเรื่องที่ไกลตัว ลักษณะของเพลงที่สะท้อนกิจการทางการเมืองเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยมิชอบจึงไม่ค่อยสะท้อนให้เห็น แต่จะสะท้อนถึงการดำเนินโครงการการพัฒนาต่าง ๆ ของรัฐ แต่มักจะแฝงด้วยอารมณ์ขันต่อการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐด้วย

ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ (2548) ได้ศึกษาเรื่องเพลงลูกทุ่งอีสานกับการสะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น: ศึกษาในผลงานเพลงของศิริพร อำไพพงษ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะและรูปแบบการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งอีสานที่ขับร้องโดยศิริพร อำไพพงษ์ และวิเคราะห์เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งอีสานที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณี การแสดงออกวิถีชีวิตของชาวอีสานจากบทเพลงของศิริพร อำไพพงษ์ จากการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้ภาษาในบทเพลงของศิริพร อำไพพงษ์ นั้น มีการ

ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา โดยมีรายละเอียดดังนี้ เช่น การใช้คำซ้ำ การใช้คำย่อ การใช้คำอุทาน การใช้คำถิ่น การใช้คำเรียกญาติ การใช้คำบ่งสถานที่ และการใช้คำภาษาต่างประเทศ

การใช้ประโยคในเพลงลูกทุ่งอีสานของศิริพร อำไพพงษ์ โดยมากจะเป็นไปตามเจตนาของผู้ประพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นท่วงทำนอง เนื้อหาสาระและจุดประสงค์ โดยผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของประโยคออกเป็น 3 ประเภทโดยเจตนา คือ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ จากการศึกษาพบว่ามีการใช้ประโยคแจ้งให้ทราบมากที่สุด และพบรูปประโยคแสดงเจตนาบอกให้ทำปรากฏอยู่ทั้งในแบบที่เป็นคำสั่ง และประโยคขอร้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า มีการใช้สำนวนทั้งหมด 2 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่ สำนวนเดิม และสำนวนใหม่

ผลการศึกษาพบว่า มีการสะท้อนให้เห็นถึงภาพของสังคมและวัฒนธรรมออกมาหลายประการ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสังคมอีสาน ไม่ว่าจะเป็นด้านชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ ค่านิยมและศาสนาประเพณี รวมถึงวัฒนธรรมในท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วย และการตั้งชื่อเพลงลูกทุ่งอีสานของศิริพร อำไพพงษ์ สามารถแสดงลักษณะเด่นทางด้านวัฒนธรรม ความเป็นอยู่อย่างได้ทั้งสิ้น 3 ประการ คือ การสะท้อนภาพความรัก การสะท้อนภาพชีวิตของชาวชนบท และการสะท้อนความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคม ในส่วนของการสะท้อนภาพเรื่องความรัก ส่วนใหญ่จะสะท้อนเรื่องความรัก การรอคอย เพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องความสัมพันธ์ของหนุ่มสาวที่มีความรักมาเกี่ยวข้อง มีทั้งเนื้อหาของความรักที่สมหวังบ้าง ผิดหวังบ้าง และบางที่จะสะท้อนเรื่องความรักในแบบให้กำลังใจเพื่อต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ การสะท้อนเรื่องราวชีวิตของชาวชนบท สังเกตได้จากการใช้คำถิ่นอีสาน หรือการใช้คำบ่งสถานที่ในบทเพลง และการสะท้อนภาพของประเพณีท้องถิ่นด้วย เช่น การทำบุญ เป็นต้น

จากข้อมูลของการวิจัยนี้ พบว่าเพลงลูกทุ่งบางส่วนสามารถคงเอกลักษณ์ของความเป็นลูกทุ่ง กล่าวคือ เป็นเรื่องราวของชาวชนบทเอาไว้ได้ดี หากแต่มีบางส่วนของที่สะท้อนภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ โดยมีการนำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในการตั้งชื่อเพลง หรือเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเพลง หรือการใช้ชื่อเพลงเป็นภาพสะท้อนด้านอาชีพการงานที่เปลี่ยนแปลงไปจากอาชีพเกษตรกรรมไปสู่การขายแรงงานในเมืองหลวง จุดนี้เองที่สะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงจากบทเพลงของชาวชนบทในท้องทุ่งมาสู่การเป็นบทเพลงของชาวชนบทที่มุ่งมาสู่เมืองหลวงและเป็นพลเมืองชั้นกรมาซีของสังคมเมืองได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การศึกษาในครั้งนี้ทำให้เห็นได้ว่า เพลงลูกทุ่งอีสานมีศิลปะในการใช้ภาษาได้อย่างมีเอกลักษณ์และน่าสนใจ นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอีสานในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

วิภา ปานประชา (2549) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ของ สลา คุณวุฒิ โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมการเมือง เศรษฐกิจ ในเนื้อเพลงของสลา คุณวุฒิ 2. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางวัฒนธรรม ในเนื้อเพลงของ สลา คุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อเพลงที่สลา คุณวุฒิ ประพันธ์ ในช่วง พ.ศ. 2543 – 2547 จำนวน 137 เพลง ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนทางสังคม ส่วนใหญ่สะท้อนด้านการสื่อสารด้วยการใช้โทรศัพท์มือถือ และได้สะท้อนในเรื่องของการคมนาคม เทคโนโลยี การศึกษา ครอบครัว ปัญหาสังคมและสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 20.81 แสดงให้เห็นว่า สลา คุณวุฒิ ได้ให้ความสนใจในเรื่องของสังคมมากพอสมควร ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ พบว่า ส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุและผลกระทบจากความยากจนของชาวอีสาน นอกจากนี้ ยังสะท้อนการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ปัญหาเศรษฐกิจ กระบวนการผลิตและการบริโภค คิดเป็นร้อยละ 14.17 แสดงให้เห็นว่า สลา คุณวุฒิ ให้ความสนใจต่อประเด็นทางเศรษฐกิจไม่มากนัก จึงมีเนื้อหาที่สะท้อนภาพทางเศรษฐกิจในบทเพลงระดับที่น้อย ภาพสะท้อนด้านการเมืองการปกครอง ในบทเพลง สลา คุณวุฒิได้กล่าวถึงนโยบาย 30 บาท รักษาทุกโรค ซึ่งเป็นนโยบายแห่งรัฐ ส่วนด้านการปกครอง มิได้กล่าวถึงโดยตรง แต่มีการเปรียบเทียบการเลือกตั้งกับความรัก คิดเป็นร้อยละ 0.58 แสดงให้เห็นว่า สลา คุณวุฒิ มีความสนใจต่อประเด็นการเมืองการปกครองน้อยมาก และสุดท้ายภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม พบว่า บทเพลงส่วนใหญ่จะใช้ภาษาถิ่นอีสานสอดแทรกอยู่เป็นจำนวนมาก และส่วนหนึ่งมีภาษาอังกฤษปนอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังสะท้อนค่านิยม ความเชื่อ การพักผ่อนหย่อนใจ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและเทศกาล ลักษณะที่อยู่อาศัย การบริโภคอาหารและการแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 63.87 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สลา คุณวุฒิ มีความสนใจต่อวัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตเป็นอย่างมาก จึงได้นำเอาประเด็นทางวัฒนธรรมสอดแทรกไว้ในบทเพลงเป็นจำนวนมาก

จำลอง วงษ์ยี่ (2552) ได้ศึกษาเรื่องบทเพลงลูกทุ่ง พ.ศ. 2537- พ.ศ. 2547: การศึกษาภาพสะท้อนและบทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภูมิหลังและวิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งปรากฏอยู่ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในช่วง พ.ศ. 2537-2547 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งในช่วง พ.ศ. 2537-พ.ศ. 2547 ในแง่ของภาพสะท้อนและบทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรม และ 3) เพื่อผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์และสืบสานบทเพลงลูกทุ่งในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้น ผลการศึกษาพบว่า จากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมไทยในเพลงลูกทุ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ภาพสะท้อนของสังคมเมือง และภาพสะท้อนของสังคมชนบท ในด้านภาพสะท้อนสังคมเมือง เห็นได้ว่าบทเพลงลูกทุ่งในช่วง พ.ศ. 2537-พ.ศ. 2547 ได้สะท้อนภาพสังคมเมืองทั้งในด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ด้านครอบครัว ด้าน

นันทนาการ และด้านวัฒนธรรม ในด้านภาพสะท้อนสังคมชนบท เห็นได้ว่าบทเพลงลูกทุ่งในช่วง พ.ศ. 2537- พ.ศ. 2547 ได้สะท้อนภาพสังคมชนบททั้งในด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ด้านครอบครัว ด้านนันทนาการ และด้านวัฒนธรรมเหมือนกับสังคมเมือง นอกจากนี้ยังพบว่าบทเพลงลูกทุ่งมีเนื้อหาที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ การให้ความบันเทิงต่อผู้ฟัง ฟังแล้วมีความสุข เคลิบเคลิ้มไปกับเนื้อหาและท่วงทำนองที่ก่อให้เกิดจินตนาการอันงดงามและซาบซึ้ง บ้างสนุกสนาน เพราะเพลงลูกทุ่งมีลักษณะคล้ายเพลงพื้นบ้าน คือมีเนื้อหาสองแง่สองง่าม หรือมีการใช้คำที่เป็นสัญลักษณ์เกี่ยวกับเพศ นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้ การรักษาบรรทัดฐานและจรรยาบรรณสังคม ระบายอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ช่วยปลอบประโลมใจ ช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ช่วยบันทึกภาพและเรื่องราวของสังคม เพื่อให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ และบทบาทหน้าที่ที่ถือว่าสำคัญคือการทำให้สังคมสงบสุข การช่วยเสริมสร้างความรักความเข้าใจอันดีระหว่างคนในชาติ

พิษณุพงษ์ ญาณศิริ (2556) ได้ศึกษาเรื่องภาพสะท้อนสังคมกับบรรพชนคดีในเพลงลูกทุ่งไทย พ.ศ. 2500 – 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเหตุผลและบรรพชนคดีในเพลงลูกทุ่งไทยตามแนวบรรพชนคดีสันสกฤต 2) เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งไทยที่สะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรม และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมในเพลงลูกทุ่งไทย จากการศึกษาพบว่า เหตุผลในการประพันธ์เพลงลูกทุ่งไทยเกิดจากจินตนาการ แรงบันดาลใจ ประสบการณ์ เหตุการณ์จริง และมีผู้ให้แต่งบรรพชนคดีหลักที่พบในเพลงลูกทุ่งไทย คือ ศฤงคารรส กรุณาธเรธาธรส หาสยรส และศานติรส บรรพชนคดีเสริมที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย คือ กรุณาธเรธาธรส ศฤงคารรส อัฏฐทรส ศานติรส ภูยานกรส หาสยรส และวีรรส ภาพพจน์ที่สะท้อนภาพสังคมในเพลงลูกทุ่งไทย ได้แก่ อุปมา นามนัย อุปลักษณ์ สัญลักษณ์ อติพจน์ สัทพจน์ ปฏิพจน์ และบุคคลวัตกร ภาพสะท้อนด้านสังคม ได้แก่ อาชีพ ปัญหาสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ การคมนาคม การศึกษา การสื่อสาร การปกครอง และการแบ่งชนชั้น พบภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม คือ ด้านความรัก ที่อยู่อาศัย ประเพณี นันทนาการ เอกลักษณ์ไทย การแต่งกาย อาหาร การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง อุปกรณ์ เครื่องใช้ ศิลปะ การอบรมสั่งสอน และเครื่องดนตรี อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมในเพลงลูกทุ่งไทย ได้แก่ อิทธิพลความเชื่อด้านบาปบุญ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เวนกรรม โชคชะตา ภูพชาติ ไสยศาสตร์ คำสาบาน ความฝัน อิทธิพลทางบรรพชนคดี และฤกษ์ยาม อิทธิพลด้านค่านิยมประกอบด้วยด้านวัตถุ (เงิน) ด้านอยากมีชื่อเสียง และด้านวัตถุ (ทอง เพชร อัญมณี)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่งเป็นส่วนหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับสังคม ถ่ายทอดเนื้อหาภาษาที่มีความสัมพันธ์กับถิ่น มีนักการศึกษาที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่ง ได้ทำการศึกษาค้นคว้าไว้หลายเรื่อง ดังนี้

ศิริพร กรอบทอง (2541, น. 246 - 248) ได้ศึกษาเรื่อง วิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งในสังคมไทย พ.ศ. 2481-2535 มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงการเกิดและการปรับตัวของบทเพลงที่สัมพันธ์กับบริบทของสังคมไทย พ.ศ. 2481-2535 ผลการศึกษาสรุปว่า เพลงลูกทุ่ง เป็นเพลงไทยสากลที่มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่น ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ถูกเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า เพลงชีวิตหรือเพลงตลาด เพราะมีการนำเสนอที่สะท้อนชีวิตจริงและสังคมในช่วงเวลานั้น ต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบให้มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่นพื้นบ้าน ซึ่งลักษณะเด่นที่ปรากฏ เป็นผลงานการสร้างสรรค์เพลงของศิลปินชนบทที่ได้นำเอาเรื่องศิลปะความบันเทิงของท้องถิ่นตนเอง ไม่ว่าจะเป็ เพลงหรือดนตรีมาประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย ถือได้ว่าเป็นวิวัฒนาการอีกขั้นหนึ่งของเพลงพื้นบ้าน

เพลงลูกทุ่งที่เกิดขึ้นและแพร่หลายในสังคมเมืองได้แพร่หลายออกสู่สังคมชนบท เมื่อมีการแบ่งแยกประเภทเป็นเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุง ก็มักจะมีการแยกกลุ่มผู้ฟังไปในตัวด้วย ศิลปินเพลงลูกทุ่งมักเผยแพร่ผลงานออกสู่ชนบทโดยการเดินสายวงดนตรี สื่อวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น จากนั้นเพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมากขึ้น ภายหลังจากจากไปของศิลปินเพลงที่ถือว่าประสบความสำเร็จอย่าง สุรพล สมบัติเจริญ ความมีชื่อเสียงและความร่ำรวยของเขาได้มีส่วนกระตุ้นให้วงการเพลงลูกทุ่งเป็นที่สนใจของคนทั่วไป มีการลงทุนแข่งขันกันมากขึ้น ทั้งด้านวงดนตรี และการผลิตผลงานเพลง

บทเพลงมีการปรับตัวตามกระแสแนวใหม่ จากอิทธิพลของดนตรีตะวันตก เพลงลูกทุ่งมีการปรับตัวสู่ความทันสมัย แต่ก็ยังคงไม่ทิ้งลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ คือเพลงไทยเดิม เพลงพื้นบ้านที่เป็นเรื่องของจารีตประเพณี และคำร้องที่นำเสนอเรื่องราววิถีชีวิตของคนชนบทอย่างชัดเจน เพลงลูกทุ่งได้เติบโตต่อมาด้วยคุณสมบัติที่สามารถปรับตัวตามสถานการณ์ โดยเฉพาะสิ่งที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนชนบท ด้วยเหตุที่เพลงลูกทุ่งมีความสัมพันธ์กับเพลงพื้นบ้านและเพลงตลาดที่สะท้อนชีวิตและสังคม จึงทำให้เพลงลูกทุ่งเป็นผลงานด้านความบันเทิงที่อยู่ในความนิยมเสมอมา

สิรินาถ ฉัตรทอง (2549) ศึกษาภาพสะท้อนค่านิยมในเพลงลูกทุ่งของสังคมไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง วิเคราะห์ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน และเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง

ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก พฤติกรรมระหว่างหนุ่มสาว วิถีชีวิต เหตุการณ์ประจำวัน และการติดต่อสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ พบว่าค่านิยมที่สะท้อนผ่านทางเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งมีจำนวน 17 ค่านิยม ส่วนใหญ่เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความรัก กล่าวคือเป็นเรื่องของการปฏิบัติต่อกันระหว่างคู่รักหรือคนรัก การเลือกคู่ครอง สำหรับการเปรียบเทียบค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ พบว่า เนื้อหาที่สะท้อนเรื่องเศรษฐกิจส่วนใหญ่คือปัญหาเรื่องความยากจน การเข้ามาทำงานในเมืองใหญ่ ปัญหาที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งก่อน และหลังวิกฤตเศรษฐกิจมีความคล้ายคลึงกัน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้สามารถมองเห็นภาพสังคมในปัจจุบันผ่านทางเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งซึ่งเป็นสื่อที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตจริงในสังคมไทยตามยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นหากต้องการศึกษาถึงสภาพสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยก็สามารถศึกษาได้จากเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในแต่ละช่วงเวลาต่อไป

กนกพร เล็งศรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง อัตลักษณ์อีสานในเพลงลูกทุ่งของ ไผ่ พงศธร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์อัตลักษณ์อีสานในเพลงลูกทุ่งของไผ่ พงศธร ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งเผยให้เห็นวิธีการโต้กลับอคติของคนเมืองด้วยวิธีการนิยามตนเองใหม่และการต่อรองเชิงคุณค่า ในขณะที่เดียวกันก็แสดงถึงการปรับตัวของคนอีสานที่ต้องเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมเมือง และถ่ายทอดการเหยียดชาติใจตนเองในขณะที่อยู่ไกลบ้านด้วย การต่อสู้ของชาวอีสานในสังคมเมืองแม้จะเป็นสิ่งหนักหนาและเจ็บปวด แต่กำลังใจจากครอบครัว ชุมชน และเพื่อนร่วมชะตากรรมล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยหล่อเลี้ยงชีวิตและจิตใจของชาวอีสาน ให้สามารถดำรงอยู่และต่อสู้กับปัญหาที่ต้องประสบพบเจอได้ เพลงลูกทุ่งจึงเปรียบเสมือนคำปลอบโยนให้กำลังใจจากเพื่อนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขไปด้วยกัน เพื่อนชาวอีสานที่เข้าใจความรู้สึกของชาวอีสานด้วยกัน ที่ต้องเข้ามาต่อสู้ในเมือง เข้าใจและรับรู้ถึงอคติที่ชาวอีสานต้องพบเจอ และถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงได้โดนใจชาวอีสาน เพลงลูกทุ่งของ ไผ่ พงศธร จึงเป็นเหมือนเพื่อนที่รับรู้ เข้าใจ อยู่เคียงข้างและเป็นกำลังใจให้กันและกัน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน

มีนักการศึกษาได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ดังนี้

สนอง ไสววรรณ (2545) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งพื้นบ้านอีสานร่วมสมัย พ.ศ. 2500 - 2545 โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตในเพลงลูกทุ่ง เพื่อศึกษาค่านิยม ความเชื่อ ประเพณีและวรรณกรรมในเพลงลูกทุ่ง และศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในเพลงลูกทุ่ง สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้ 1) เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เนื้อหาที่

พบมากที่สุดคือ การดำเนินชีวิตของหนุ่มสาวเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสี ความรัก ความผิดหวัง ด้านความบันเทิงดนตรีมีกล่าวถึงการแสดงหมอลำ แคน พิณ อาหารของชาวอีสานที่หาเองปรุงเองจากพืชผัก สัตว์ที่มีในท้องถิ่น ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดคือภัยแล้ง 2) ในด้านค่านิยมที่พบมากที่สุดคือความรักท้องถิ่น ความเชื่อเป็นความเชื่อในเรื่องบุญกรรม ประเพณีกล่าวถึงสงกรานต์มากที่สุดส่วนประเพณีตามฮีตสิบสอง มีบุญบั้งไฟ บุญเผวส 3) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งพบมากที่สุดคือ การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการย้ายถิ่นฐานชั่วคราวเพื่อไปทำงานที่กรุงเทพฯ ฯ และต่างประเทศของหนุ่มสาว ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่ของชาวอีสานในเมืองหลวง อาชีพ การถูกหลอกลวง การฆ่าตัวตาย ส่วนการเปลี่ยนแปลงในชนบทอันมีผลมาจากการรับวัฒนธรรมเมืองมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการแต่งกาย เครื่องใช้ในบ้าน

สิริขญา คอนกรีต (2556) ได้ศึกษาเรื่องเพลงลูกทุ่งอีสาน : อัตลักษณ์และการเมืองเชิงวัฒนธรรมของคนอีสานพลัดถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เครื่องวิเคราะห์เครื่องบ่งชี้อัตโนมิติของคนอีสานพลัดถิ่นที่นำมาใช้ในเพลงลูกทุ่ง เพื่อศึกษารูปแบบการเมืองเชิงวัฒนธรรมของคนอีสานพลัดถิ่นในเพลงลูกทุ่ง และเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องและศิลปะทางภาษาที่เพลงลูกทุ่งใช้เพื่อสื่อสารอัตลักษณ์ และการเมืองของคนอีสานพลัดถิ่น ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งใช้เครื่องบ่งชี้เอกลักษณ์อีสานพลัดถิ่น ได้แก่ อาหาร ภาษา ดนตรี ประเพณี เทศกาล และอาชีพ โดยอาชีพกรรมกร และหนุ่มสาวโรงงานถูกนำเสนอในเพลงลูกทุ่งมากที่สุด ทั้งนี้อาหารเป็นเครื่องบ่งชี้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นอีสานได้ชัดเจนและเปลี่ยนแปลงยากที่สุด ส่วนดนตรีถูกใช้เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ลูกผสม เครื่องบ่งชี้เอกลักษณ์เหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นตัวตนของคนอีสานที่ย้าย อุดหนุน เรียบง่าย และสนุกสนาน ทั้งยังประกอบสร้างอัตลักษณ์นักสู้เพื่อตอบโต้มายาคติที่คนนอกมองคนอีสานว่ายากจน เพราะเกียจคร้าน และเพื่อต่อกรกับบริบทการทำงานที่ถูกกดทับ

การศึกษาเพลงลูกทุ่งในฐานะเรื่องเล่า พบว่า โครงเรื่องเกือบทั้งหมดมักเริ่มต้นด้วยภูมิหลังของคนอีสานที่ยากไร้จึงต้องจากบ้านเกิดเพื่อไปหางานในกรุงเทพฯ ฯ เพลงลูกทุ่งมีกลวิธีการเล่าโดยใช้ผู้เล่าเรื่องที่เล่าสิ่งที่ตนเองประสบมาและผู้เล่าเรื่องที่เป็นพยาน ตัวละครในเพลงลูกทุ่ง มีตัวละครหลักคือ คนอีสานพลัดถิ่น มีลักษณะของความเป็นนักสู้ จริงใจ ซึ่งสะท้อนความเป็นชนบท ขณะที่นายจ้างแสดงให้เห็นถึงความจริงจังและให้ความสำคัญกับวัตถุซึ่งสะท้อนความเป็นเมือง ฉากสำคัญที่ปรากฏในเพลงลูก ได้แก่ ฉากเมือง ชนบท และฉากพื้นที่พิเศษ การบรรยายฉากเมืองสื่อถึงความทุกข์ของคนอีสานพลัดถิ่น ขณะเดียวกันก็เป็นเหมือนทองของคนอีสาน ส่วนชาวชนบทสื่อถึงความสุข และฉากพื้นที่พิเศษเป็นพื้นที่เสมือนที่เชื่อมโยงคนอีสานเข้าไว้ด้วยกัน ทั้งนี้เพลงลูกทุ่งชายการเล่า เรื่องเพื่อ

ประกอบสร้างความเป็นจริงและให้คำอธิบายแก่ปรากฏการณ์ อย่างไรก็ตามบางส่วนของเรื่องเล่ายังคงตอกย้ำอุดมการณ์เดิมให้ดำรงอยู่ อิทธิพลทางการตลาดของเพลงลูกทุ่ง

ด้านกลวิธีทางภาษาและการใช้วรรณศิลป์ในเพลงลูกทุ่ง พบว่า มีการใช้ถ้อยคำภาษาถิ่นเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และสื่อสารประสบการณ์ร่วมระหว่างคนอีสานพลัดถิ่น มีการใช้ภาษาถิ่นปะปนไปกับภาษาไทยกลางและภาษาต่างประเทศ เพื่อสื่อสารเรื่องราวกับคนนอก มีศิลปะของการใช้ภาษา ทั้งเรื่องของการใช้ถ้อยคำและการใช้ภาพพจน์ รวมทั้งการตั้งชื่อเพลง ทั้งนี้กลวิธีทางภาษาและวรรณศิลป์ดังกล่าวเป็นเครื่องมือประกอบสร้างอัตลักษณ์ของคนอีสานพลัดถิ่นให้มีลักษณะของนักสู้ชนชั้นแรงงาน และบอกเล่าความทุกข์ของคนอีสานจากความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ภาสพล โทหอมบุตร (2558) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตของไมค์ ภิรมย์พร ในการสื่อสารถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิถีชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตของไมค์ ภิรมย์พร ในด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาการตีความทางวัฒนธรรมของชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตของไมค์ ภิรมย์พร และเพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้บทเพลงของ ไมค์ ภิรมย์พร ในการดำเนินชีวิตของชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า บทบาทเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตของ ไมค์ ภิรมย์พร ด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บทเพลงมีเนื้อหาแสดงประสบการณ์ร่วมทางอารมณ์ของผู้คนระดับล่างในสังคมที่เชื่อว่าความขยัน อดทน มีมานะจะนำไปสู่ความสำเร็จ ลักษณะเด่นของเพลงได้สะท้อนถึงวิถีชีวิตคนชนบทที่ดีมีรสนิยมความยากจนเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร แต่เนื่องจากความได้โอกาสทางการศึกษา จึงเข้ามาประกอบอาชีพโดยใช้แรงงาน เช่น งานก่อสร้าง บริการในร้านอาหาร ขับรถรับจ้าง ซึ่งได้รับค่าแรงต่ำ แต่ค่าแรงงานเหล่านี้มีความอดทนและมีกำลังใจจากครอบครัวที่คอยาวๆความเจ็บปวด มีความสอดคล้องกับความเชื่อดั้งเดิม การเล่าเรื่องได้สอดแทรกชนบประเพณีที่คุ้นเคยการขับร้องของ ไมค์ ภิรมย์พร ทำให้สามารถเข้าใจวิถีชีวิตผู้ใช้แรงงานเป็นอย่างดี ทั้งยังเชื่อว่า ไมค์ ภิรมย์พร เป็นตัวแทนของคนที่มีสถานะเดียวกัน เข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้ใช้แรงงานเหมือนกัน โดยเพลงทั้ง 4 เพลง มีเนื้อหาที่แตกต่างและคล้ายคลึงกันในบางแง่มุมดังนี้ 1) เพลงละครชีวิต บทเพลงสะท้อนชีวิตของคนชนบทอีสานการศึกษาต่ำเข้ามาใช้แรงงานในเมืองหลวงต้องทำงานหนักเพื่อค่าจ้างน้อย ข้ำยังถูกหลอกลวง เมื่อไม่ประสบความสำเร็จจึงได้ตัดสินใจกลับไปอยู่บ้านตามความเชื่อที่ว่าถึงจะยากจนแต่สามารถมีความสุขกับครอบครัวที่รักได้ 2) เพลงยาใจคนจน เป็นบทเพลงที่เน้นถึงความรัก การยอมรับความจริงใจและการรู้จักตัวเอง เนื้อเพลงสะท้อนถึงความเป็นอยู่ของหนุ่มสาวผู้ใช้แรงงานที่ต้องต่อสู้กับความลำบากยากจน แต่หากมีคนอยู่เคียงข้างให้กำลังใจ เอาใจใส่ ความเข้าใจ ทำให้มีกำลังใจต่อสู้กับปัญหาอุปสรรค 3) เพลงเหนื่อยไหมคนดี บทเพลงสะท้อนชีวิต

คู่ของผู้ใช้แรงงาน แก่นของเรื่องถ่ายทอดความรักของหนุ่มสาวที่เป็นกำลังใจให้กันและกัน พยายามก่อร่างสร้างตัวเพื่ออนาคตของครอบครัว ถึงแม้จะเหนื่อยยากแต่ก็ทนต่อผู้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันด้วยความเข้าใจ รู้จักให้อภัยกัน 4) เพลงนักร้อง ม.3 เป็นบทเพลงสะท้อนพลังแห่งความรักที่เป็นแรงผลักดันให้พยายามพัฒนาตนเองให้สูงขึ้นเท่าเทียมกับคนรัก ชายหนุ่มในบทเพลง “นักร้อง ม.3” ที่แม้จะมีแค่ “วุฒิ ใบประกาศ ม.3” แต่สามารถประสบความสำเร็จในระดับสูงได้ การตีความทางวัฒนธรรมของชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตของ ไมค์ ภิรมย์พร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นบทเพลงทั้ง 4 เพลง เป็นเพลงให้กำลังใจผู้ใช้แรงงาน สร้างความบันเทิง และผ่อนคลายความรู้สึก นอกจากนี้ บทเพลงยังได้สื่อสารถึงรูปแบบการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ เนื้อเพลงเป็นการเล่าเรื่องราวของชีวิตคนจนในชนบทที่เคลื่อนย้ายแรงงานสู่เมืองหลวง แต่เนื่องจากการศึกษาน้อยทำให้ต้องทำงานหนัก ถูกเอารัดเอาเปรียบ บ้างก็มีกำลังใจจากครอบครัวและคนรักทำให้มีมานะ อดทนจนประสบความสำเร็จ บ้างก็ล้มเหลวต้องกลับบ้านที่จากมา

การประยุกต์ใช้บทเพลงของ ไมค์ ภิรมย์พร ในการดำเนินชีวิตของชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ชอบฟังเพลงของ ไมค์ ภิรมย์พร เนื่องจากเป็นบทเพลงที่ต่างขึ้นมาจากชีวิตจริงมีเนื้อหาสร้างกำลังใจ เมื่อได้ฟังแล้วจะเกิดแรงบันดาลใจให้มีพลังในการฝ่าฟันอุปสรรค มีความอดทน เสียสละ ซึ่งเป็นทุนวัฒนธรรมของลูกหลานชาวนาที่เข้ามาต่อสู้ชีวิตในเมือง นอกจากนี้ ความสำนึกในหน้าที่ต่อครอบครัวยังเป็นแรงผลักดันให้หนุ่มสาวผู้ใช้แรงงานยอมสู้ทนต่อสู้ให้มีชีวิตที่ดีขึ้น หรือเพื่อปลดปล่อยหนี้สินให้กับครอบครัว

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนต์แคน แก่นคูน

มนต์แคน แก่นคูน เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมมากจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากมีทักษะการถ่ายทอดอารมณ์เพลงความเป็นลูกทุ่งได้เป็นอย่างดี ทำให้มีผู้สนใจและติดตามจำนวนมาก มีนักการศึกษาสนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับมนต์แคน แก่นคูน ไว้หลายเรื่อง ดังนี้

ศิริณา นรินทร์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คำปนภาษาอังกฤษในเพลงของ มนต์แคน แก่นคูน มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลคำปนภาษาอังกฤษในบทเพลงของ มนต์แคน แก่นคูน เพื่อวิเคราะห์การปนภาษาอังกฤษในบทเพลงของ มนต์แคน แก่นคูน และเพื่อวิเคราะห์ลักษณะการปนภาษาอังกฤษ ในบทเพลงของ มนต์แคน แก่นคูน จำนวน 11 เพลง จากผลงานชุด “ให้เขารักเธอเหมือนเธอรักเขา” ผลการศึกษาพบว่า สามารถจำแนกการปนภาษาอังกฤษได้ 2 ประเภท คือ

1. ชนิดของคำปนภาษาอังกฤษ ชนิดของคำปนภาษาอังกฤษ พบ 3 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์

2. ลักษณะการปนภาษาอังกฤษ ลักษณะการปนภาษาอังกฤษ พบทั้งหมด 5 ลักษณะ ได้แก่

2.1 การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.2 การใช้คำภาษาอังกฤษ

2.3 การใช้ตัวย่อหรือตัดคำในภาษาอังกฤษ

2.4 การใช้คำภาษาอังกฤษในความหมายใหม่

2.5 การซ้ำคำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงแนวคิดที่ถ่ายทอดผ่านบทเพลง ลูกทุ่ง ทั้งด้านเศรษฐกิจ การดำเนินชีวิต ค่านิยม สังคม ศาสนา ความเชื่อ และวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี การสร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูน สะท้อนให้เห็นความสำคัญของ วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ได้หลายมุมมองในยุคปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ ศึกษา มาเป็นแนวทางในการศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของมนต์แคนแก่นคูนต่อไป

คณะมนุษยศาสตร์

และสถาบันศาสตร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ดังนี้

วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ “มนต์แคน แก่นคูณ” อัลบั้มชุดที่ 4 – 8 พ.ศ. 2552 – 2563

ภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลง

- ด้านครอบครัว
- ด้านความรัก
- ด้านความเชื่อ
- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน
- ด้านคำสอน

ภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ
ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2563

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณระหว่าง พ.ศ. 2552 - 2563 เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

- เอกสารเกี่ยวกับภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลง
- เอกสารเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่ง
- เอกสารเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งอีสาน
- เอกสารเกี่ยวกับ มนต์แคน แก่นคูณ
- งานวิจัยเกี่ยวกับภาพสะท้อน
- งานวิจัยเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่ง
- งานวิจัยเกี่ยวกับบทเพลงลูกทุ่งอีสาน
- งานวิจัยเกี่ยวกับ มนต์แคน แก่นคูณ

1.2 รวบรวมข้อมูลเพลงจากเว็บไซต์ www.sanook.com อัลบั้มชุดที่ 4-8 ที่ขับร้องโดย มนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2563 ใช้วิธีการคัดเลือกเพลงแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้นได้จำนวน 51 เพลง ได้แก่เพลงในตารางต่อไปนี้

อัลบั้มชุดที่ 4-8 ของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่าง พ.ศ. 2552-2563

ชุดที่ 4 โรงงานปิดคิตฮอดน้อง จำหน่ายตั้งแต่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 – 2553

ลำดับ	ชื่อเพลง
1	โรงงานปิดคิตฮอดน้อง

ลำดับ	ชื่อเพลง
2	แฟนเขาผู้สาวอ้าย
3	ยังฮักคือเก่า
4	ขอนางเป็นยางลบ
5	แท้กซี่แฟนทิ้ง
6	อยากมีที่จอดใจ
7	น้ำตาอีกแบบหนึ่ง
8	แฟนอ้ายไปได้
9	ร้องไห้แข่งทุ่งกุลา
10	ลาล่อง...บ้านเฮาหนาวแล้วบ่

(ตารางที่ 1 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 4 ที่ใช้ในกรศึกษา)

ชุดที่ 5 ฝันอีกครั้งต้องฟังเธอ จำหน่ายตั้งแต่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 – ต้นปี พ.ศ. 2555

ลำดับ	ชื่อเพลง
1	ชีวิตเพื่อชาติ หัวใจเพื่อเธอ
2	ฝันอีกครั้งต้องฟังเธอ
3	มีเจ้าบ่ย่านจน
4	แต่..คนที่อ้ายฮัก
5	บ้านเฮาแมนบ่
6	ลูกพ่ออย่าท้อเด้อ
7	แท้กซี่อยากมีเธอ
8	ความคิดฮอดสั่งมา
9	ผ้าขาวม้าผืนเก่า
10	สาวดวงจำปา

(ตารางที่ 2 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 5 ที่ใช้ในกรศึกษา)

ชุดที่ 6 ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ จำหน่ายตั้งแต่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2555 – ต้นปี พ.ศ. 2559

ลำดับ	ชื่อเพลง
1	ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ
2	ห่วงเจ้าผู้สาวเพิ่น
3	อ้ายบ่แม่นเขา
4	บ่พร้อมแต่บ่แพ้
5	ถ้าอกหักมักอ้ายเต๋อ
6	คิดฮอดเชียงคาน
7	เอารักมาให้ เหมือนพาใจมาเจ็บ
8	หนีฮัก หนี ธ.ก.ส.
9	ลาล่อง หนีข้าหรือตามหา
10	ปลาคอใหญ่

(ตารางที่ 3 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 6 ที่ใช้ในกรศึกษา)

ชุดที่ 7 ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา จำหน่ายตั้งแต่ 22 กันยายน พ.ศ. 2559 – ต้นปี พ.ศ. 2561

ลำดับ	ชื่อเพลง
1	คอยน้องที่ช่องเม็ก
2	คำว่าฮักกัน มันเหยยืมไส
3	ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา
4	บ่พอเขาฮักเขาแล้วบ้อ
5	สู้ช่วยกันเต๋อ...แม่บักคิดฮอด
6	บ่อยากเจอหน้าคู่กรณี
7	โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย
8	เปิดฮักอ้ายแล้วบ้อ
9	คิดฮอดทุกคน
10	มนต์เพลงมนต์แคน
11	เขาขอไลน์ อ้ายขอลา

(ตารางที่ 4 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 7 ที่ใช้ในกรศึกษา)

ชุดที่ 8 อ้ายฮักเขา ตอนเจ้าบ่ฮัก จำหน่ายตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 – ต้นปี พ.ศ. 2563

ลำดับ	ชื่อเพลง
1	รถไฟรางคู่
2	ชาติหน้าฮักอ้ายเด้อ
3	หลงเบาะซ่าย ลืมท่ายมอไซค์
4	กอดฮักให้มัน
5	ล้าล่อง..มายามบ้านแม่เด้อ
6	อ้ายฮักเขา ตอนเจ้าบ่ฮัก
7	สีให้อ้ายขาดใจ...พุ้นบ้อ
8	กรรมนิการ์
9	เจ้าตัวว่าฮักอ้าย
10	ยังจำ..ทุกสิ่งทีเธอลืม

(ตารางที่ 5 รายชื่อเพลงอัลบั้มชุดที่ 8 ที่ใช้ในกรศึกษา)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ภาพสะท้อนที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ. ศ. 2552 - 2563

- 2.1.1 ด้านครอบครัว
- 2.1.2 ด้านความรัก
- 2.1.3 ด้านความเชื่อ
- 2.1.4 ด้านเศรษฐกิจ
- 2.1.5 ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน
- 2.1.6 ด้านคำสอน

3 การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

นำเสนอผลการศึกษาในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) การใช้สถิติร้อยละเสนอข้อมูลในเชิงปริมาณประกอบ

ลำดับที่	ชื่อเพลง	ภาพสะท้อน																	
		ครอบครัว		ความรัก				ความเชื่อ				เศรษฐกิจ			วัฒนธรรมของชาวอีสาน			คำสอน	
		บทบาทหน้าที่ของพ่อ	บทบาทหน้าที่ของแม่	ความสุขที่เกิดจากความรัก	ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก	ความรักของหนุ่มสาว	ความรักที่มั่นคง	ความรักคือการเสียสละ	บุพเพสันนิวาส	สิ่งศักดิ์สิทธิ์	โชคชะตา	ภพชาติ	ความเจริญด้านอุตสาหกรรม	ปัญหาการเงิน	ปัญหาผู้ใช้แรงงาน	คตินิยม	เนติธรรม	สัทธรรม	ครองตน
	เจ้าบ่ฮัก																		
48	สี่ให้ อาย ขาดใจ ...พี่ นบ้อ				✓														
49	กรรม การ				✓		✓												
50	เจ้าตัว ว่าฮัก อาย				✓														
51	ยังจำ.. ทุกสิ่ง ที่เธอ ลืม						✓												
รวม	2	1	1	2	6	2	1	1	3	1	1	1	1	2	1	2	2	1	
ร้อยละ		2	1.	1.	3	8.	2	1.	1.	4.	1.	1.	1.	2.	1.	2.	2.	1.35	
		.	3	3	3.	1	9.	3	3	0	3	35	3	3	7	3	7		
		7	5	5	7	1	7	5	5	5	5	5	5	5	0	5	0		
		0			8	3													

(ตารางที่ 6 ตารางบันทึกภาพสะท้อนที่ปรากฏในบทเพลง)

1. ด้านครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สามารถหล่อหลอมและพัฒนาบุคคลในครอบครัวให้เป็นบุคคลอันพึงประสงค์ของสังคม ถึงจะเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุดแต่ก็มีความสำคัญที่สุด หนึ่งครอบครัวประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก คนต่างเพศ ต่างวัย บทบาทหน้าที่ของคนในครอบครัวย่อมมีความแตกต่างกันออกไป (Plook Teacher, 2562) เช่น บทบาทหน้าที่ของพ่อ บทบาทหน้าที่ของแม่ และบทบาทหน้าที่ของบุตร จากการวิเคราะห์พบเพียงบทบาทหน้าที่ของพ่อ และบทบาทหน้าที่ของแม่ ดังนี้

ครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทหน้าที่ของพ่อ	2	66.67
บทบาทหน้าที่ของแม่	1	33.33
รวม	3	100

(ตารางที่ 7 ภาพสะท้อนด้านครอบครัว)

จากตารางแสดงร้อยละของเพลงที่ปรากฏภาพสะท้อนด้านครอบครัว พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนด้านครอบครัว ประเด็นบทบาทหน้าที่ของพ่อ จำนวน 2 เพลง คิดเป็นร้อยละ 66.67 และประเด็นบทบาทหน้าที่ของแม่ จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 33.33

1.1 บทบาทหน้าที่ของพ่อ

ในฐานะที่พ่อเป็นหัวหน้าครอบครัว ต้องทำงานหาเงินมาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว อบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี ดูแลคุ้มครองลูก ให้การศึกษาเล่าเรียนแก่ลูก (กัญญนันท์ ภัทรสรณ์สิริ, ม.ป.ป.) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

สายเลือดหมอลำลูกพ่ออยากสานต่อก็เจอทางตัน
ตั้งใจบุกแต่ล้มลุกคลุกคลาน เครื่องแบบทหารคือที่ปักใจ
จนมาใกล้คุณครูผู้ให้กะเลยได้ไปต่อ
จนมาพ้อคุณครูผู้ให้กะเลยได้ไปต่อ
ฝันของพ่อครูสานต่อให้เป็นจริงได้สู่ทาง

(เพลง : มนต์เพลงมนต์แคน)

ให้เห็นการมีพ่อเป็นต้นแบบในการเดินทางสู่ความฝันการเป็นนักร้องของมนต์แคน แก่นคูณ ที่ต้องพบเจอกับอุปสรรคมากมาย มีเครื่องแบบทหารเป็นที่พิกใจ จนได้มาเจอกับผู้ที่ช่วยอุ้มชูตนให้ถึงความฝันได้นั้นก็คือครูสลา คุณวุฒินั่นเอง

ทุกซบเว้น เหนื่อยบ่เป็น ยากเข็ญบ่กลัว
 แบกทนต์ำทำเพื่อครอบครัว
 ความจนคั่วถอดหัวใจเช่น บ่มีปริญญาแต่สอนวิชา
ฝ่าความลำเค็ญ บ่เขียนให้อ่านแต่ทำให้เห็น ฝึกลูกเป็นคนจริงพอ
ห้ามเพียงหนึ่งข้อ บอกลูกพ่ออย่าท้อเด้อ
พอบอกคำนี้เสมอ เมื่อลูกเจอปัญหามาจ่อ
 จำไว้ในอก เป็นมรดกจากชีวิตพ่อ
 บมีสร้อยทองคล้องคอ แต่มีคำห้ามท้อคล้องใจ

(เพลง : ลูกพ่ออย่าท้อเด้อ)

แสดงให้เห็นถึงบทบาทของพ่อในการเป็นผู้นำครอบครัว คอยดูแลทำงานหาเลี้ยงคนในครอบครัว คอยอบรมสั่งสอนลูก และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก

1.2 บทบาทหน้าที่ของแม่

ในฐานะที่แม่ต้องคอยดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว ในเรื่องอาหารการกิน ความสะอาดของบ้าน อบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี ดูแลทุกข์สุขของลูก ให้ความรัก ความเมตตา และความอบอุ่นแก่ลูก (กัญญนันท์ นกขจรศิริ, ม.ป.ป.) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

ละฝากคำถามซึ้ง...ซึ้ง น้อซึ้งซึ้ง ลูกห้ำแม่อยู่แนวใต้
ฝากของไปให้แนวมักลูกแม่อาเฒ่ามาบ้าน
 ละว่าทำงานอยู่ตึกใกล้ แม่โทรไป...กะเบอร์เปลี่ยน คำเอ้ย
ได้บ่น้อ ของฝากไปกับหมู่มเพื่อน แม่จำได้ เจ้ามักหลาย
 มีเท็งตัมหน่อไม้ แม่ผูกใส่หน้าถุงเห็ด
บ่แบ่งกินพอเม็ด ลูกมักแสม แม่แพงไว้
 หมกปลาไซซิวกั้ง อยู่ในถุงเจ้าเห็นบ่ คำเอ้ย
 เเท็งบักกอกบักค้อ แนวหาได้แม่ส่งมา
บอกข่าวมาแนลูกห้ำ ได้รับบ่น้อ ของกิน

(เพลง : ลำห่อง...มายามบ้านแนเด้อ)

แสดงให้เห็นความเป็นห่วงของแม่ อยากรู้ความเป็นอยู่ของลูก จึงมักฝากของที่ลูกชอบไปให้ แต่ติดต่อกันไม่ได้เลย ไม่รู้ว่าของที่แม่ฝากไปให้มันจะได้รับหรือยัง ด้วยแม่จำได้จึงนึกถึงลูกชอบ แม่ก็เก็บเอาไว้ให้ แม่แต่แม่ยังไม่ยอมกินเลย ขอเพียงลูกบอกข่าว บอกหน่อยว่าของกินที่ฝากไปให้ได้รับหรือไม่ แม่ก็คลายกังวลใจได้มากแล้ว เพราะรู้ว่าลูกยังสบายดี

เห็นได้ว่า ครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกที่ทำให้ความรัก ความอบอุ่น คอยอบรมสั่งสอน ให้ความดูแลคนในครอบครัว จากบทเพลงที่หยิบยกมา ทำให้เห็นได้ว่าเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ สามารถสะท้อนเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของพ่อและแม่ไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการแสดงออกให้เห็นถึงความห่วงใยของแม่ที่มีต่อลูก และพ่อในฐานะผู้นำครอบครัวคอยปกป้องและดูแลคนในครอบครัวได้เป็นอย่างดี คอยอบรมสั่งสอนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับลูก

2. ด้านความรัก

ความรู้สึกหรือสภาวะอารมณ์ของแต่ละคน อาจเป็นความรู้สึกเมตตา เห็นอกเห็นใจ ความเสน่หา ซึ่งความรักมีทั้งสมหวัง ผิดหวัง เสียใจ เสียสละ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกทางความรักของแต่ละคนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่สถานการณ์ ทศนคติ และประสบการณ์ที่เผชิญ

(Diy Inspirenow Team, 2564) เช่น พฤติกรรมความรักของหนุ่มสาว การเกี่ยวพาราสิ การพูดหยอกล้อแสดงออกถึงความต้องการของบุคคล พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความซื่อตรงมั่นคงต่อรักแท้ เสียสละเพื่อความรัก หรือพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความรู้สึกที่มีความสุขจากความรักที่สมหวัง รวมถึงพฤติกรรมการตัดพ้อ การประชดประชัน และความเสียใจต่อความทุกข์ที่เกิดจากความรัก จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนในด้านความรักที่ปรากฏในเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ พบ 5 ประเด็น ได้แก่ ความสุขที่เกิดจากความรัก ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก ความรักของหนุ่มสาว ความรักที่มั่นคง ความรักคือการเสียสละ ดังในตารางแสดงจำนวนร้อยละของเพลงต่อไปนี้

ความรัก	จำนวน	ร้อยละ
ความสุขที่เกิดจากความรัก	1	1.82
ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก	25	45.45
ความรักของหนุ่มสาว	6	10.91
ความรักที่มั่นคง	22	40
ความรักคือการเสียสละ	1	1.82
รวม	55	100

(ตารางที่ 8 ภาพสะท้อนด้านความรัก)

จากตารางแสดงร้อยละของเพลงที่ปรากฏภาพสะท้อนด้านความรัก พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนด้านความรัก ประเด็นความสุขที่เกิดจากความรัก จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 1.82 ประเด็นความทุกข์ที่เกิดจากความรัก จำนวน 25 เพลง คิดเป็นร้อยละ 45.45 ประเด็นความรักของหนุ่มสาว จำนวน 6 เพลง คิดเป็นร้อยละ 10.91 ประเด็นความรักที่มั่นคง จำนวน 22 เพลง คิดเป็นร้อยละ 40 และประเด็นความรักคือการเสียสละ จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 1.82

2.1 ความสุขที่เกิดจากความรัก

เป็นความสุขที่เกิดจากความรักที่บริสุทธิ์ จริ่งใจ หวังดี ความห่วงใย มีความสุขกับสิ่งที่ทำปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข และตัวเองก็มีความสุขด้วย ไม่ทำในสิ่งที่ตัวเองเป็นทุกข์ ไม่ทำร้ายผู้อื่นเพื่อให้ตัวเองมีความสุข เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

ความโชคดีที่สุดในชีวิตของอายคนนี่
บ่แมนถูกลอตเตอรี่รางวัลที่หนึ่งคือไผดอกนาง
แต่เป็นโชคที่อายได้พ้อได้พบ
ได้อັกได้แพง ได้อยู่เคียงข้าง
ได้ใช้ชีวิตร่วมทาง กับคนเป็น เป็นตาอັกคือน้อง

(เพลง : รถไฟรางคู่)

ความรัก-รักที่ทำให้มีความสุข แสดงให้เห็นว่าชายคนหนึ่งรู้สึกว่าการได้พบกับหญิงคนรักของเขา นั้นเป็นความโชคดี ได้รัก ได้อยู่เคียงข้าง ใช้ชีวิตร่วมทางกับคนดี ๆ แบบบเธอ ชีวิตเขามีความสุขมากจริง ๆ

2.2 ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก

การระบายอารมณ์ ความรู้สึกของตัวเองที่เกิดจากความผิดหวัง แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การตัดพ้อโทษตัวเอง โทษคนรัก ด่าว่าร้ายผู้อื่น ประชดประชัน ทำร้ายตัวเอง ทำร้ายคนรักและคนรอบข้าง อาจร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิต เพราะความรักไม่เป็นไปอย่างที่ต้องการ การไม่สมหวังในเรื่องของความรักไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะความรักไม่ได้มีแค่ความสมหวังทั้งนั้น แต่หากเราเข้าใจและยอมรับกับสิ่งที่มันเกิดขึ้นได้มันอาจช่วยบรรเทาความทุกข์ลงได้ (Campus Star, 2561) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

เป็นแฟนเขาละน้อน้อง ผู้สาวเก่าชายคนจน ย้อนเหตุผลคือความทุกข์
เจ้าว่าพอบ่รออ้าย ละเจ็บแปะตาย แต่บ่เคยลืมเจ้าภาพยังตามเป็นเงา
ผู้สาวอ้ายเขาได้แต่ง ละยามคิดฮอดแสง ๆ พออยากฮ้องขึ้นฟ้าให้เธออยู่
อีกปลื้มดอกเดี๋ยง ฮือ...นี่...น้อ...

(เพลง : แฟนเขาผู้สาวอ้าย)

แสดงให้เห็นการตัดพ้อของชายหนุ่มถึงหญิงสาวผู้เป็นที่รักได้ทอดทิ้งตนไปคบหากับชายอื่น ด้วยเหตุผลเพราะว่าการอยู่ร่วมกับฝ่ายชายนั้นมีแต่ความทุกข์ยาก และลำบาก แต่ยิ่งอยากจะลืมหญิงสาวมากเท่าไร ก็ยิ่งจดจำและมีความรักและอยากที่จะให้หญิงสาวได้รับรู้

จากและจบแต่ยังลบไม่จาง ภาพความหลังคอยทิ่มตำทำให้เหงา
คิดถึงเขาสาวใจดำที่ทำให้เรา ใจซึมเศร้าเมาอดีตชีวิตง อยากร้างส่งให้ความซำลาใจ
เหล่าแก้วไหนดื่มแล้วใจก็ยังหลง ลืมความหลังเพียงลำพังยังไม่ปลง
วันนี้คงต้องอาศัยใจช่วยลืม

(เพลง : ขอนางเป็นยางลบ)

แสดงให้เห็นว่าความเจ็บยังคงเป็นภาพย้ำเตือน ทำให้เกิดความเจ็บปวด ความเสียใจ จนชีวิตเกิดความสับสน ไม่ยอมลืมเรื่องราวที่เกิดจากหญิงสาวผู้ที่เคยทำร้ายจิตใจ

คนขับแท็กซี่ที่มีน้ำตา ออกหักรักลา น้ำตาเปื้อนพวงมาลัย ของขวัญวันจาก
ก็คือรอยซากอุณโ และรูปน้อยของเธอครึ่งใบ ซุกไว้ในกระเป๋าสตางค์
เธอทิ้งโซเฟอร์มิเตอร์ให้ตรม พิชรักฝังจมขมลึกรู้สึกลิ้นหวัง
บ่เหลือให้ใครให้เธอหมดใจเลยนาง เพิ่งจะรู้ว่าอ้ายผิดทาง สิ้นทุกอย่างที่อ้ายวางใจ

(เพลง : แท็กซี่แฟนทิ้ง)

แสดงให้เห็นถึงความรักเปรียบเหมือนรสชาติอาหารที่มีทั้งหวานและขม พิชรักจากการออกหัก มักทำให้เกิดความเศร้า เสียใจจนถึงขั้นรู้สึกสิ้นหวังกับทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยคาดหวังไว้ เพราะด้วยความรักที่ให้เราไปหมดใจ ไม่เคยเหลือไว้ให้ใครอื่น

เฮ็ดดี้นำทุกอย่าง ก็หวังอยู่บ้างน้องอาจมีใจ
แต่แล้วได้เป็นแค่เพียงพี่ชาย น้องบให้อายใช้คำว่าแฟน
เห็นน้องสุขกับเขา ปานตกยอดพรวัวใส่โพนดินแก่น
แต่อีกเจ้าเกินสิเคียดสิแค้น

(เพลง : น้ำตาอีกแบบ)

แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีความรัก ก็มักมีความหวังและพร้อมที่จะทำทุกอย่าง เพื่อให้สมหวัง แต่ไม่ใช่ทุกคนที่จะประสบความสำเร็จจากการกระทำ โดยเฉพาะเรื่องความรัก และการที่ไม่ได้เป็นคนถูกเลือกย่อมเจ็บปวดเสมอ แต่สิ่งที่ต้องยอมรับคือความเป็นจริงและบอกกับตัวเองว่าขอให้เขาโชคดี

สัญญาฮักของคนจนจนวันนี้คงเสื่อมราคา
ไต่ยินพิณแคนลายปูป่าหลาดังแว่วแผ่วมา
ฟังแล้วคนใจไร้ค่ากับทุ่งกุลาร้องให้แข่งกัน

(เพลง : ร้องให้แข่งทุ่งกุลา)

แสดงให้เห็นถึงการตีค่าราคาของความรัก เหมือนความรักไม่มีค่า เมื่อเกิดความเสียใจทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวเหมือนตอกย้ำความเจ็บปวดให้ซ้ำมากกว่าเดิม

คนตั้งใจทิ้ง เสียใจบ่จริงดอกสาว
จบแล้วในความเป็นเรา ขอรับเอาแค่ความปราศัย
เมื่อเลือกเขาแล้ว ก็ต้องมอบความจริงใจ
อย่าแค้นน้ำตาของอาย ผู้ชายที่สมควรลืม
โยนทิ้งฮอยปลื้ม ลบลืมความหลังเถิดหนา
หัวใจที่เคยให้มา ถือเสียว่าหมดเวลาฮีม
รีบเคลียร์แววดา อย่าให้เขาเห็นแววซิม
กลับหลังไปหาทางปลื้ม กับเขาที่เธอมอบใจ
อายบ่อยากได้ ดอกความหวังโยปลอมปลอม
อย่าเลยอย่าหาทางกล่อม ให้รู้สึกผิตน้อยลงก่อนไป
ดูแลตัวเองดีดี คำพูดนี้หมดแล้วความหมาย
งานหนักของคนฮักพ่าย คือเสียใจอยู่แล้วละนาง

(เพลง : แต่..คนที่อายฮัก)

แสดงให้เห็นถึงการประชดประชันหญิงสาวที่ทอดทิ้งไปหาชายอื่น แต่ฝ่ายหญิงยังคงมีท่าทีเสียใจ และแสดงความห่วงใยด้วยการปลอมโยน แต่การกระทำเช่นนี้นั้นหมัดความหมายตั้งแต่วันที่ฝ่ายหญิงได้เลือกเดินจากไปพร้อมกับชายอื่น และการที่ฝ่ายหญิงแสดงความเสียใจนั้นสำหรับฝ่ายชายยิ่งเป็นการตอกย้ำความไม่จริงใจ เพราะฝ่ายหญิงเป็นคนเลือกที่จะบอกเลิกก่อน

ใบหน้างามงาม ไม่อยากให้ข้าเข้ามาบวกรวน
สองแกำนวลนวล ขออย่าได้มีรอยหมอง
ถึงไม่มีหวังแต่อ้ายก็ยังคอยเป็นห่วงน้อง
ไม่ได้มาเป็นคู่ครอง ยังแอบเฝ้ามอง ด้วยความห่วงใย

(เพลง : ห่วงเจ้าผู้สาวเพิ่น)

แสดงให้เห็นถึงความรักของฝ่ายชายที่มีต่อฝ่ายหญิงจะเลิกกันไปแล้ว แต่ฝ่ายชายยังคงเฝ้ามองคอยเป็นห่วง แม้รู้ว่าตัวเองหมดหวังไม่มีวันที่จะได้ครอบครองฝ่ายหญิง

ทุ่มทำทุกอย่างหาทางให้เจ็บเจ้าหาย
น้องเปรยว่าใจ กำลังจะฮัก ฮักอ้ายแล้วนะ
พอได้ข่าวเขา ก็นั่งซึมต่อและขอเวลา
จากสิ่งที่เจ้าเป็นมา ฟังเดื่อน้องหล้าสิเว้าแปนแปน
อ้ายบ่แมนเขา ฮักแปะตายกะได้สำนี้
เป็นพี่ชายที่คอยหวังดี แต่บ่มีสิทธิ์ได้เป็นแฟน
คอยฮักจากเขา คนจั่งอ้ายบ่อาจสวมแทน
แม้ว่าเคยใช้อ้อมแขน ปลอบโยนน้องนับครั้งบ่ถ้วน
ถ้าน้ำท่วมโลกพุ้นบ่้องสิลิมเขา อยากเศร้างอยากเหงา
น้องกะเหงามาพอสมควร ยามเปลอลิมเขาก้ซบไหล่อ้ายปานอ้ายคู่ควร
บาดลมความหลังพัดหวล เจ้าก็คึดฮอดเขาอ้าย...กะเบ็ดค่า

(เพลง : อ้ายบ่แมนเขา)

แสดงให้เห็นถึงความรักของชายคนหนึ่งที่ยอมทุ่มเททำทุกอย่างเพื่อคนที่ตัวเองรัก คอยดูแลอยู่ข้าง ๆ เวลาที่หญิงสาวเสียใจเสมอ แต่เหมือนสิ่งที่พยายามทำมันไม่มีค่าอะไรเลย เพราะรู้ว่าตัวดีว่าถึงแม้จะรักหญิงสาวมากแค่ไหนก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะได้เป็นแฟน ผลสุดท้ายก็เป็นได้เพียงพี่ชาย ไม่สามารถไปแทนที่คนที่อยู่ในใจหญิงสาวได้

ถ้าเป็นแผ่นดินไหวก็คงวัดได้ตั้งหลายริกเตอร์
 ใจมันสั้นเสมอในยามเห็นเธอคงมากับเขา
 คนที่มาทีหลังแต่มีตั้งค์พร้อมดูแลเจ้า
คนเตรียมเป็นแฟนเก่า คงสีเป็นอ้ายแมนบ่
ฮักเฮาเริ่มสีกหรมองอ้ายชอมช่อเมื่อเขามาใกล้
 คำเคยบอกฮักหลายถูกเขาเอาใจล้างไปละหนอ
อยากถามเจ้าอีกสักครั้ง อ้ายเป็นผู้ผิดหวังแล้วบ้อ
เทียบฟอร์มแล้วเขาเป็นต่อแต่ฮู้บอ้ายบ่อยากยอม

(เพลง : บ่พร้อมแต่บ่แพ้)

แสดงให้เห็นถึงความน้อยใจคนรัก รู้สึกเหมือนกำลังจะถูกคนรักทอดทิ้งกลายเป็นแฟนเก่า
 ความรักที่มีให้กันเริ่มลดน้อยลงเพราะมีมือที่สาม

อ้ายได้ความเหงา ส่วนเขาได้เบอร์ติดต่อ
สองมาตรฐานแต่น้อ หัวใจคนที่อ้ายฮัก
 อยากเป็นแฟนเดี๋ยง บ่อยากเป็นคนอกหัก
หอบทั้งใจรอรัก สิหักอกอ้ายอยู่บ้อ

(เพลง : ถ้าอกหักฮักอ้ายเด้อ)

แสดงให้เห็นว่าความเอนเอียงไม่เที่ยงตรงเกิดขึ้นได้กับทุก ๆ เรื่องไม่ว่าวันแม่แต่เรื่องของความ
 รัก คนเราไม่สามารถรักใครพร้อมกันได้ครั้งละ 2 คน ย่อมมีเพียง 1 คนเท่านั้นที่จะได้อภิสิทธิ์มากกว่า
 และความรักไม่ได้มีแค่การสมหวังเสมอไป แม้คุณจะตั้งใจรักหรือทำดีแค่ไหน คนที่ไม่ใช่ก็ไม่ใช่คนที่ถูก
 เลือกเสมอ

อ้ายมีค่าเพียงยาทำใจ บัดยามหายเจ็บหายไข้
 หายจากความเสียใจ เจ้าลืมนอ้ายแบบไร้ค่า
หอบความฮักมาเป็นยา ปานพาใจมาให้ซ้ำ
 คนทำร้ายฮู้บน้อ โอ้ โอ โอ้ย
 หละใจเอ๋ยใจ ช่างมาเจ็บกะต้อ ให้เจ้าจื่อไต่ยินไหม
 จากนั้นคงบ่มีไผ บัดฮักพังสลายแล้ว

(เพลง : เอารักมาให้ เหมือนพาใจมาเจ็บ)

แสดงให้เห็นการตัดพ้อต่อความรักที่ผิดหวังของชายคนหนึ่งได้ใช้ความรักเปรียบเสมือนยา
รักษาแผลใจให้กับคนที่ตนรัก แต่ความรักที่มอบให้ดูไร้ค่าเหมือนถูกฝ่ายหญิงมองข้าม มีตัวตนแค่บ้าง
เวลา พอผ่านหญิงหายเสียใจก็เลือกที่จะเดินจากไป กลับเป็นฝ่ายชายเองที่ต้องหัวใจสลาย

กู๊ ธ.ก.ส. เพื่อหวังไปก่อต่อชีวิตใหม่ สิ่งที่เคยวาดหวังไว้

คือดาวนัรรถไถออกมารับจ้าง เก็บเงินค่าแรง

แล้วเอาไปแต่งงานนาง แต่ยังมองไม่เห็นทาง

ย่างไปซอดหม่องจอตความฝัน บ่ได้คือว่า _

ร้อยพันปัญหา มันถาโถมใส่

แล่นหาค่างวรถไถ ค่าซ่อมติดไว้ยื้อนหาบั้น

ท่วมฝนแล้ง แต่น้ำมันแพงขึ้นได้ทุกวัน

ยามเจ้าสบตาอายันั้น คือจ้งหยังตันอันอยู่ในคอ

(เพลง : หนีฮัก หนี ธ.ก.ส.)

แสดงให้เห็นการตัดพ้อท้อแท้ต่อปัญหาที่พยายามฝ่าฟันเพื่อสร้างฝันให้เป็นจริงและเพื่อคนที่
ตนรัก แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ยังมองหาทางออกของปัญหาไม่ได้

บัดมือเขาไปเป็นอื่น คือสีหมองหม่นเศร้าคงกลิ่นข้าวบ่คล่องคอ

ยามที่เธอนั้นท้อสิฐูปพี่ชายเหงาหลูโตนสาวผู้ใจเดียว

บัดฮักกลายเป็นความซ้ำ

(เพลง : ลำล่อง หนีซ้ำหรือตามหา)

แสดงให้เห็นว่าการที่ไม่สมหวังในความรักสามารถทำให้คนหนึ่งคนเสียใจ และเป็นทุกข์มาก
ถึงขั้นกินไม่ได้นอนไม่หลับ อิทธิพลของความรักมีผลต่อการใช้ชีวิตสำหรับคนที่ไม่สมหวังในความรัก
อย่างมาก

เป็นจิ้งได้น้อ สาวลาวเจ้าจ้งบ่มา
 หรือบ่าวลาวได้จ้งเข้าพาขวัญแล้วหนา
จ้งลบจ้งลิมสัญญา จนลิมไปว่าเคยเป็นแฟนใคร
 สาวลาวได้เฮ็ดบ่าบหัวใจของอ้ายแท้ได้
 คิดฮอดผู้สาวปากเซ เฮ็ดจ้งได้ดั่งลิมได้

(เพลง : คอยน้องที่ช่องเม็ก)

แสดงให้เห็นการตัดพ้อถึงคนรักที่อยู่ห่างไกล ถามข่าวคนที่เคยให้สัญญากันว่าเป็นกันเมื่อตอน
 พบหน้า ว่ายังคงจำสัญญาได้ไหมหรือพบรักใหม่แล้ว ทำไม่ถึงใจร้ายทำหัวใจชายเจ็บซ้ำ แต่ถึงแม้จะ
 เสียใจเพียงใดก็ไม่อาจลบเธอจากใจได้

อ้ายบ่อยากเชื่อสายตา ว่าภาพตรงหน้าสีเป็นความจริง
ก็คนที่เคยสัญญา คนบอกกันว่าบ่ตายลืบทอดทิ้ง
กำลังกอดกันอั้งตั้ง กอดอั้งตั้งอยู่กับผู้อื่น
 กะยกให้เพิ่นเปิดใจ เมื่อคราวเคียงใกล้ร่วมใช้วันคืน
 สิหยุดที่กันและกัน หนักร่วมฝ่าฟันยากสิส่อยกันป็น
จ้งได้มากกลายเป็นอื่น มาเฮ็ดกันได้แทนอ้อใจคน
แล้วคำว่าฮักกัน มื้อนั้นมันเหยยลิมใส
 แล้วคนที่ว่าฮักหลาย มื้อนี้หัวใจเอาไผมาปน
แทบบ่มีแสงหายใจ ล้าหล่อยไปทั้งตัวตน
กลั่นใจฟังเหตุผล ของคนที่เขาฮักกัน

(เพลง : คำว่าฮักกัน มันเหยยลิมใส)

แสดงให้เห็นการตัดพ้อถึงคนรักที่เคยตกลงด้วยคำมั่นสัญญาว่าจะอยู่ด้วยกันไม่ทอดทิ้งกัน แต่
 สุดท้ายก็ผิดสัญญานอกใจเปลี่ยนไปรักคนอื่น ทำร้ายใจคนที่ซื่อสัตย์ให้เจ็บซ้ำ

ขอให้เขารักเธอ เหมือนดังที่เธอรักเขา

ให้คัมที่อ้ายยอมเศร้า หลีกทางให้เขาครองเธอ

ภาวนาให้เขาดูแล ดังคู่แท้ที่หากันเจอ

เจ็บของอ้ายจะมีเกียรติเสมอ หากทางเดินของเธอตรงตาม

(เพลง : ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา)

แสดงให้เห็นถึงการตัดพ้อให้กับรักที่ไม่สมหวังเป็นรักข้างเดียว การถอยออกมาแล้วยอมรับความจริงยินดีกับคนที่เรารักได้เห็นเขามีความสุขคือสิ่งที่ดีที่สุด ถึงแม้จะต้องเจอกับความเจ็บก็ทำตาม

เธอไม่ต้องมาทักแค่อยากถาม ว่าเป็นยังไง ตอนนี้หัวใจอ้ายมันโคม่า

อุบัติเหตุรักชน น้ำล้นออกตา บ่อยากเจอหน้าคุณ

รักษาหัวใจไปตามอาการ ที่มันบาดเจ็บ

หมอบรับเย็บใจเย็นเหลือที่ นอนหายใจรวยริน แสบสิ้นชีวี

ขอวอนคนดีไม่ต้องมาหา นึกภาพเขาเคียงคู่เธอ ยังเพื่อลำเค็ญ

อย่ามาให้เห็นภาพจริงเลยหนา อ้ายกลัวหัวใจหยุดเต้น

ถ้าเห็นเต็มตา ขอวอนกานดาจบกันด้วยดี

รักล้มละลายร้องไห้กับแผล หัวใจบ่สร้าง

กลัวเขามาตามซำรอยขี้ อุบัติเหตุหัวใจ

ทุกกรณี ประกันบ่มี ซ่อมเอง จ่ายเอง

(เพลง : บ่อยากเจอหน้าคุณ)

แสดงให้เห็นถึงความเสียใจที่เกิดจากความรัก แต่นึกถึงก็ทุกข์ทรมานแทบขาดใจ ได้แต่ตัดพ้อถึงความเจ็บซ้ำจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คนที่ถูกทิ้งเป็นผู้ที่เสียน้ำตามากกว่าเสมอ

ปากอ้ายมันหนัก แต่ใจอ้ายเบาคือบักนุ่น
หมดโอกาสลั่น นับว่าโชคดีมีเจ้าให้อ้าย
 คนบ่มีไฟ ได้มาอยู่ใกล้ก็สุขใจนั้ก
เจ็บหลายยามถูกเธอทัก ว่าอ้ายมาถ้าผู้ใด
บ่เคยรับฮักมาจากไฟ พบเจ้าก็ถูกชะตา
 ออย่าฟ้าวรำคาญเด้อหล่า ยามที่สายตาเที่ยวส่งกตโลศ
บ่ได้ครอบครอง แต่คิดฮอดน้องจนเป็นนิสัย
โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย ฮักไปวัน ๆ ก็พอ

(เพลง : โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย)

แสดงให้เห็นว่าสำหรับบางคนความรักไม่จำเป็นต้องครอบครอง ขอแค่ได้แอบรัก แอบมองแค่นี้ก็มีความสุขแล้ว แม้ว่าไม่มีสิทธิ์ลั่นก็ไม่เคยคิดจะเปลี่ยนใจไปรักคนอื่น และอยากให้รับรู้ว่าคุณยังมีคนที่มิตัดสินคิดแบบนี้อยู่

สีไปหละบ้อคือจ้งเริ่มออกอาการ เริ่มหาเรื่องผิดเพียงนิดก็โกรธโทษกัน
เหมือนความสำคัญ อ้ายเริ่มหมดลดลงลดลง
ยังคงรักกันเหมือนเดิมหรือเปล่า ในคำที่เราเหมือนเริ่มจะไม่มั่นคง
 เห็นทีเห็นท่าก็รู้ว่ารักเริ่มน้อยลง บอกอ้ายตรงตรง
หากหัวใจเธอไม่เหมือนเดิม หากหัวใจเธอไม่เหมือนเดิม

(เพลง : เปิดฮักอ้ายแล้วบ้อ)

แสดงให้เห็นถึงการกล่าวถึงความน้อยใจที่หญิงสาวคนรักเริ่มเปลี่ยนไป รู้สึกว่าเหมือนให้ความสำคัญกับชายหนุ่มน้อยลงเริ่มพาลโกรธแบบไม่มีสาเหตุ จึงคิดสงสัยว่าเธอนั้นยังรักกันเหมือนเดิมหรือไม่ เพราะรักเรานั้นเริ่มไม่มั่นคง หรือลดลงเพราะใจเธอนั้นเปลี่ยนไป

เริ่มจากเขาผู้นั้นผ่านเข้ามา อ่านแวตาทหวานหวาน เหมือนมนต์เป่า
 ลุ้นให้เธอเล่นด้วยก็ช่วยคือเก่า เธอให้เขาเพิ่มเป็นเพื่อนเหมือนเป็นใจ
เขาขอไลน์อ้ายก็เลยขอลา รู้ดีว่าวันหน้าต้องเจออะไร
อ้ายกับเขาเทียบฟอร์มบ่ยอมก็พ่าย มวยแพ้วทางห่างชั้นสู้กันไม่ได้
 ถามเธอเลือกใครก็ออกอาการ ลังเล บ่อยากโอเคเคียดแต่ทำไม
 กดส่งไลน์ซ้ำซ้ำ ส่งฮักฟังเพ ขอแค่เลิกใจ เลิกคบ แบบจบเท่เท่
ใจดำแท้ได้ ไลน์ไปก็อเพราะเธอ... บ่อ่าน

(เพลง : เขาขอไลน์ อ้ายขอลา)

แสดงให้เห็นถึงความน้อยใจของฝ่ายชายที่มีต่อฝ่ายหญิง เพราะมีชายคนใหม่เข้ามาหาฝ่าย
 หญิง และค่อย ๆ ห่างเหินกับเขา จนสุดท้ายต้องจบลงที่การเลิกกัน เพราะเขาผู้ชายคนใหม่ไม่ได้ ก็ได้
 แต่มานั่งคิดด้วยความโกรธ และได้คิดแต่ว่าหญิงสาวช่างใจดำเหลือเกินที่ทิ้งตนไป

ถิ่มเจ้าถิ่มลงได้หนีไปกับรถแถมแวน เบาะนุ่มนุ่มบ่มีเหงื่อท่วมแขน
เจ้าเบื่อแสนดีไปเลือกพวงมาลัย บ่มีหม่องหลบฝนชนแดด
 บิดดั่งแปดแปดโถมอเตอร์ไซค์ เจ้าจึงเปลี่ยนรถเปลี่ยนใจ
หนีไปกับเขาหลงของ เสรีจ้อายเสรีจบก้องต้อง
 ใจน้องเจ้าบ่มั่นแก่น เขี่ยถิ่มอ้ายที่เคยอยู่ในแผน
เจ้าตอบแทนให้เป็นตัวสำรอง เคยนั่งกอดแหวซ้อนท้าย
 สุขแบบง่ายง่ายกับอ้ายสองต่อสอง สุดท้ายหนุ่มรถแก๊งได้ครอง

(เพลง : หลงเบาะซ้าย ถิ่มท้ายมอไซค์)

แสดงให้เห็นว่าคนรักของเขาทิ้งไปเพราะตนนั้นไม่สามารถมอบความสะดวกสบายให้ เธอจึง
 ไปกับหนุ่มรถแก๊ง เพราะรักของเธอไม่หนักแน่นพอ ชายหนุ่มถูกมองเป็นตัวสำรองโดยไม่รู้ตัว สุดท้ายก็
 ถูกหญิงสาวทิ้งไป

ในชีวิตบ่คิดสิอีกคนอื่น เจ็บก็ฝืนรอเจ้าคืนดี แต่มั่นสิตายอิหลี
 ในมือที่บ่มีเจ้า อ้ายกะเลย กะเลยฮักเขา ฮักเขาตอนเจ้าบ่ฮัก
 คนเสียหลัก ตีละตีวะ บ่ตายคางงเหล้า โสถิมหัวใจ หัวใจที่เธอ บ่เอา
มอบชีวิตเน่า ๆ ใให้กับคนที่เขามองเห็นค่า

(เพลง : อ้ายฮักเขา ตอนเจ้าบ่ฮัก)

แสดงให้เห็นถึงความผิดหวังจากคนรักเก่า ได้รับความเจ็บปวดจนแทบทนไม่ได้ เมื่อมีคนที่ใหม่ที่รักเขาเข้ามาจึงตกลงใจรักในทันที เป็นการประชดประชันหญิงสาว เขาพูดถึงชีวิตของตนเองว่าด้อยค่า เพราะเธอไม่รับหัวใจของเขาแล้วจึงได้มอบให้กับคนอื่นที่เห็นค่า

ใจดำ ด้า ดำ เอาหยิ่งน้อทำหัวใจ สิ่งที่เคยทุ่มเทไป ความหมายมันคงยังมี
 คนชื่อแมว ก็หนแล้วเธอทำที่ หัวใจผู้ชายคนนี้ เจ็บก็ทีหนอจึงจะพอ
 สร้างทางฝันรอ ก็ท้อก็ทนฟันผ่าน ทุกเรื่องแมวต้องการ ก็สานให้ตามที่ขอ
ความตั้งใจ จุดหมายคือเธอทุกข้อ ยิ่งทิ้งกันได้ลงคอ ฮู้บอ้ายทรมาณ
บ่ฮักกัน เป็นหยิ่งคือทำให้รัก น่องแมวบ่ฮัก เป็นหยิ่งถึงมาบอกกัน
 ตอกเสาเข็ม สร้างตึกชีวิตกับแมวตั้งนาน คนอื่นพั่วพัน กะมาทิ้งกันชั้นบ้อ
 ใจดำ ด้า ดำ เอาหยิ่งน้อเฮ็ดหัวใจ แผลเจ็บที่มีมากมาย มันเผยใจแมวได้พอ
 บ่ฮู้มือใด สหายใจดำละน้อ ให้พี่ขาดใจพันบ้อ ถึงจะพอให้แมวเห็นใจ

(เพลง : สิให้อ้ายใจขาดตายพันบ้อ)

แสดงให้เห็นถึง 1. ความทุ่มเทให้กับความรัก ทำทุกอย่างทุกอย่าง แต่กลับไม่มีความหมายใดเลยสำหรับหญิงสาว เพราะเธอเอาแต่ทำร้ายจิตใจของชายหนุ่มหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่พอใจเธอสักที 2. ความตั้งใจที่กระทำทุกอย่าง ก็เพื่อให้ได้ลงเอยกับหญิงสาว แต่เธอกลับทอดทิ้งกันไป ทำให้ชายหนุ่มแสนทรมาณ 3. ความจริงที่ว่าหญิงสาวไม่เคยรักชายหนุ่ม แต่กลับมาทำให้เขารักเธอ ถึงขั้นได้วางแผนสร้างครอบครัวเธอไว้แล้ว แต่เมื่อมีชายอื่นเข้ามาพั่วพัน สุดท้ายก็มาทิ้งกันได้ลง 4. กล่าวถึงสิ่งสุดท้ายที่จะทำให้หญิงสาวได้ให้ความเห็นใจตนเองบ้าง คงจะต้องถึงขั้นการขาดใจตายลงเท่านั้น

ผู้หญิงชื่อกรณิการ์ ปาดน้ำตามาราดดวงใจ มาอยู่มาพัก ทำให้รักมาก แล้วก็จากไป
เกิดมาไม่เคยโดนใคร ทำใจพี่เจ็บอย่างนี้ รักกันนานปี ไม่มีความหมายหรือไร
ผู้ชายที่มีแต่ให้ ผิดเรื่องใดจึงไม่ปราณี เขาดีแคไหน จึงกล้านอกใจผู้ชายคนนี้
แอบคบ แอบทำย่ำยี หนีตามเขาไปไม่ลา

(เพลง : กรณิการ์)

แสดงให้เห็นถึงการกล่าวถึงความเสียใจและน้อยใจของชายคนหนึ่งที่ต้องเลิกกับคนรัก เพราะหญิงสาวไปมีคนอื่น ทำให้เขาเจ็บปวดมาก เพราะรักกันมานาน ทำให้หญิงสาวได้ทุกอย่าง คน ๆ นั้นทำดีกับเธอมากกว่าเขาหรืออย่างไร ถึงได้แอบนอกใจไปคบหากันลับหลัง และทิ้งชายหนุ่มไปแบบไม่รู้ลาลา

บ่ต้องเว้าดอกเหล่า ประหยัดไว้สาคำอธิบาย
 บ่ต้องบอกเหตุผลให้มากมาย ถ้าจุดหมายเจ้าคือจบเท่านั้น
 กะบ่แม่นฮักดอกดี กับหลายปีที่เฮามีหยังกัน
 เมื่อบ่มีเหยื่อโยต่อความฝัน ก็ถึงวันอ้ายต้องออกหัก
คงเบ็ดคักเบ็ดแนแล้วเนาะ บ่มีทางไปต่อแล้วน้อฮัก
 เป็นย่อนหยังอ้ายบ่อยากฮู้จัก แต่เสียใจคัก เมื่อคิดฮอดวันที่ผ่านมา
เจ้าตัวว่าฮักอ้าย เจ้าทำทำฮักหลายจนอ้ายเชื่อ
 ฮู้เพื่อฮักบ่เคยเหน้อยบ่เคยเบื้อ ก็เพื่อความฝัน เพื่อคำสัญญา
นี่บ่อคนว่าฮักอ้าย บัดสิไปเว้าง่าย ๆ ว่าจบหนา
ความผูกพันเนิ่นนานที่ผ่านมา บ่มีค่า บ่มีแรงแง สิเหนี่ยวรั้ง

(เพลง : เจ้าตัวว่าฮักอ้าย)

แสดงให้เห็นถึงชายคนหนึ่งทีกล่าวถึงหญิงสาวที่ตนเองรัก แต่กลับพบว่าหญิงสาวเพียงโกหก
 ว่ารักตนเพียงเท่านั้น ไม่เคยรักตนเองจริงเลย เมื่อถึงคราวเลิกกันก็จากลากันไปแบบง่าย ๆ จึงทำให้
 เขาคิดว่าความรักครั้งนี้คงต้องจบลงแล้วจริง ๆ ความรู้สึกดี ๆ ที่เคยมีให้กันนั้นมันคงไม่มีค่าสำหรับ
 หญิงสาวเลย

2.3 ความรักของหนุ่มสาว

ความรักเกิดขึ้นจากหลาย ๆ ปัจจัย เช่น การพูดโน้มน้าวตีสนิท หยอกล้อเกี้ยวพาราสี หรือ
 เกิดจากการเป็นเพื่อนร่วมงาน อยู่ในสังคมเดียวกัน การใช้ชีวิตคล้าย ๆ กัน และมักเป็นรักแรกของ
 หลาย ๆ คน ถือเป็นตำราเล่มแรกที่เริ่มเข้าสู่คำว่าความรัก เป็นความรักที่หือหาวไม่จริงจังยั่งยืน เป็นวัย
 คคะนองรักง่ายหน่ายเร็วใจคนมันเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทุกคนจะมีความสุขเมื่อความรักแบบนี้สมหวัง
 แต่มักจะแฝงไว้ซึ่งความเห็นแก่ตัว หรือถ้าเกิดผิดหวังก็เป็นความรักที่ทำให้เกิดความเสียใจมากที่สุด
 (Sanook, 2557) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

อติตสาวโรงงานแพนอ้าย อย่าถอดใจจนลืมความหวัง
 เราเสียรายได้ ก็อย่าให้เสียแรงใจอีกทาง
รีบกลับมาเดินเคียงข้าง ช่วยกันสร้างความฝันเฮาต่อ
 แรงแอ้ายยังพอ พาเจ้าก้าวต่อให้ถึงฝั่ง
 ถึงบ่มีนายจ้าง อ้ายสิหาเงินสร้างงานรอ

(เพลง : โรงงานปิดคิดฮอดน้อง)

แสดงให้เห็นถึงชายหนุ่มที่รอคอยการกลับมาพบกับหญิงสาวผู้เป็นที่รักของตน เพื่อกลับมาอยู่เคียงข้างसानฝันที่เคยวาดไว้ด้วยกัน ให้สำเร็จดังที่ตั้งใจ เพื่อสานฝันพร้อมที่จะเคียงข้างกันไปให้ถึงจุดหมาย ชายหนุ่มรอคอยการกลับมา

เจ็บพร้อมเจ็บถ้าเจ้าช่วยลบรอยจำ คราบรอยซ้ำ รอเจ้าทำให้เลือนหาย

คนมีความหลังชีวิตพังซ่อมได้ไหม คนตอบได้ มีเพียงเจ้าสาวใจงาม

ขอยืมเป็นยางลบ ขอรักกลบลบรักเก่า ขอคิดถึงเจ้า แทนหน้าเขาให้หายซึม

(เพลง : ขอนางเป็นเป็นยางลบ)

แสดงให้เห็นการที่ชายหนุ่มใช้วาจาแสดงถึงการหยอกล้อ เพื่อให้อีกฝ่ายสนใจและคล้อยตาม แสดงให้เห็นถึงความต้องการอยากที่จะได้อีกฝ่ายมาช่วยเติมเต็มชีวิตรักที่เคยผิดหวังมาครั้งหนึ่ง ให้มีชีวิตชีวา และมีความสุขมากยิ่งขึ้น

อยากขอค้างคืนกับใจของเจ้าได้บ่ ชมซานมาพอ

มันท้อเกินที่จะฝัน ให้ใจค้างคืนกับใจของเจ้าได้บ่

เจอคนใช่พอ บ่อยากไปต่อที่อื่น

รับคนบ่ได้ ก็ช่วยรับใจอ้ายแนวขวัญยืน

ให้เป็นคนรู้จักก็ชื่น แต่ถ้าฝันเป็นแฟนยิ่งดี

(เพลง : อยากมีที่จอดใจ)

แสดงให้เห็นคนที่เคยเจอกับความรักที่ผิดหวังมาโดยตลอดจนเกิดความท้อ แต่เมื่อมาเจอกับคนที่ใช่ ก็อยากจะทำความรู้จักต่ออีกฝ่าย เพื่อที่จะได้พัฒนาความสัมพันธ์จากคนแปลกหน้าจนกลายเป็นคนรู้จัก

อีกครั้งทางฝันยืนยันกับอายไต่บัว
ช่วยเป็นจิ๊กซอว์ตัวสุดท้ายเติมใจอีกมัน
 ผู้บ่าวคนหนาวอ้อมแขนกำพริ้วแฟนเหงามาเนิ่นนาน
หากเธอส่งยิ้มยืนยันปลายฝันมีทางไปถึง
ขอแรงสาวน้อยช่วยลบปมด้อยให้ใจ
 อย่าให้ต้องอายคุยเรื่องหวานใจแล้วอึ้ง
โปรดรับข้อความจากใจ ใส่ในห้องใจคำนี้
มีฝันของคน ๆ หนึ่ง อีกครั้งยังรอฟังเธอ

(เพลง : ฝันอีกครั้งต้องฟังเธอ)

แสดงให้เห็นความต้องการของฝ่ายชายที่ใช้วาจาในการโน้มน้าวอ่อนหวานให้อีกฝ่ายตกลงปลงใจยอมรับรัก และก้าวเดินเคียงข้างกันไปให้ถึงฝัน เพราะหญิงสาวนั้นเปรียบเสมือนองค์ประกอบสุดท้ายที่จะช่วยเติมเต็มให้ชีวิตของชายคนนี้สมบูรณ์แบบ

เฮ็ดงานหนัก เป็นตาฮักแท้นอนน้ำใจ ๕
เข้าตาอ้ายบ่าวอีสานเฮ็ดงานใกล้เจ้า
 หลอยยิ้มใบหน้า เป็นที่จอตสายตาบ่เขา
คืองามบาดใจแท้เจ้า แม่่นผู้สาวทางบ้านเฮาบ่
ผิวคู่มองแก้มอ่องตอง ป่านสาวเกาหลี่
บ่าวแฉวนนี้ผิวปากใส่ยามไต่เดินจ้อ
เบิ่งหุ่นเบิ่งร่างหนักไปทางสาว กทม.
 แปลกใจหลายคราวพบพ้อ เจ้ายืนรอ ซื่อสั่มตำ ลาว

(เพลง : บ้านเฮาแม่่นบ่)

แสดงให้เห็นถึงการหยอกล้อถามไถ่ฝ่ายหญิง ชมเชยความงามด้วยวาจาที่อ่อนหวาน มีการใช้ลูกเล่นของวัยรุ่นชายสมัยก่อนที่ใช้จีบสาว ซึ่งเป็นการแสดงออกแบบชัดเจน ตรงไปตรงมาว่ามีความสนใจฝ่ายหญิง

สาวเอ๋ยมีคู่แล้วบ่ ได้บ่หนอถ้าอายขอมายู่น่า
 มาปลุกพริกหน้าแล้ง ช่วยแก้มแดงสร้างแปงทุกยาม
โปรดสงสารอายแนคนงาม อยากมาทำหน้าที่ลูกเขยพ่อตา
 โอ้...เต้ เอ้ เอ้..เอ้..เอ
 โอ้..เต้..เอ้..เอ เอ้..เอ้...เอ..
 โอ้เต..สาวภูไทเอ๋ย โอ้เต..สาวผู้ไทเอ๋ย
 แผงเอ๋ย สาวผู้ไทนั่นเด้น้อง
 ให้นางอดดอกสาจ้ำ โย้แจ้วเกลือต่างลาบไก่...ผู้แพงเอ๋ย
 นางเอ๋ย ปลาช่อใหญ่มาฮอดแล้ว
 ปลาช่อใหญ่มาฮอดแล้ว อย่าวางถิมแมนท่อเกลือ
 อย่าวางถิมดอกท่อเกลือ เออ...เอ่อ...เอ๋ย...นั่นนา...
 ฮอยยืมในตาหวานฉ่ำนึ่งกินข้าวนำจันลิมจ้ำแจ้วซ่า
 ยามตำหูกเข็นฝ้าย มางามหลายสาวผู้ไทคนสำ
งามขึ้นหมี่เสื่อย้อมคาน้องหล้า มันซุนสายตางนอยากเป็นเขยภูไท..
จนอายอยากมาเป็นเขย..ภูไท

(เพลง : ปลาช่อใหญ่)

แสดงให้เห็นการเกี่ยวพาราสี พุดหยอกล้อสาวภูไท มีการชมความสวยงามของรูปร่างหน้าตา
 และสุดท้ายก็ว่าอยากมาเป็นเขย ขอความสงสารจากฝ่ายหญิงให้ได้ทำหน้าที่ลูกเขยของพ่อตา

2.4 ความรักที่มั่นคง

ความรักที่เรียบง่าย ไม่หวือหวา อาจพัฒนามาจากความรักแบบหลงใหล ความรักแบบนี้คือ
 การรักอย่างเข้าใจ เท่าเทียม และให้เกียรติ การอยู่ร่วมกันโดยมองอนาคตวางแผนร่วมกัน เน้น
 ความสัมพันธ์แบบยั่งยืน (Diy Inspirenow Team, 2564) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลง
 ดังต่อไปนี้

ถ้าเอาความฮักตั้งไว้ แล้วนำความเสียใจมาลบ
 หารด้วยความเจ็บวันจบ ก็ยังพบฮักเหลือล้นใจ บ่ตัวดอกว่าเคยโกรธ
แต่ยกโทษแบบบ่มีเงื่อนไข ถ้อยคำของลมหายใจ บอกว่าอ้ายยังฮักบ่จาง
 ลบเกิดความหลังกลับมาร่วมทางคือวันเก่าเก่า แค่จบจากเขา
 คำว่าเราเปิดรอทุกทาง เก็บคำปลอบใจไว้รอ
หนึ่งก็คือบ่เป็นหยั่ง สองคือแม่เจ้าหลงทาง แต่ใจอ้ายยังฮักคือเก่า
 สิ่งที่เจ้าเฮ็ดกับอ้ายในมือที่ผ่านมา
 ก็ยอมรับว่าทั้งเจ็บและเสียใจ แต่เจ็บปวดปานใด
หัวใจอ้ายก็ยังบอกว่ายังฮักคือเก่า

(เพลง : ยังฮักคือเก่า)

แสดงให้เห็นความรักของชายหนุ่มที่มีต่อหญิงสาว แม้ว่าจะถูกทำร้ายจิตใจจนเกิดความโกรธ
 เจ็บปวดเพียงใด แต่ด้วยความรักที่มีต่อหญิงสาวอย่างมั่นคงไม่เคยเปลี่ยนแปลง ยังคงรัก จึงเลือกที่จะ
 ให้อภัย และพร้อมที่จะให้โอกาส ยอมยกโทษ และลบล้างความโกรธของตัวเองโดยไม่มีเงื่อนไข

อ้ายยังฮักเจ้าอยู่เด้อ
 ถึงน้องสิเฟลอลืมความฮักเฮา
อ้ายยังจำที่ศาลาหลังแก่ง
จุดนัดพบสองเฮา
 เมื่อคราวที่ยังรักกัน

(เพลง : แพนอ้ายไปดี)

แสดงให้เห็นว่าถึงแม้คนรักเก่าจะลืมสัญญา และเรื่องราวที่เคยผ่านมา แต่ในทางกลับกัน เขา
 ยังคงจำทุกเรื่องราวเมื่อครั้งที่ทั้งสองยังครองรักกัน

ลมโชครชะตาพัดพาให้เราเห็นห่าง พุงกุลาฟ้าแจ้จางปางนาทางน้ำท่าบ่มี
บ่อยากลาไกลน้องคงพอเข้าใจดี หัวใจจนจนดวงนี้ฮักภักดีเจ้าหลายซ่ำได้
อยู่หล้าฟ้าไหนหัวใจอ้ายยังคงมัน

(เพลง : ร้องให้แข่งพุงกุลา)

แสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะต้องไกลห่างจากคนรัก ทั้งที่ใจไม่ยอมจากลาไปไกล แต่ความห่างไกล
นั้นก็ไม่ใช่อุปสรรค เพราะใจยังคงรัก ภักดี และมันคงต่อรักไม่เปลี่ยนแปลง

ฝึกหนักทุกมือเพื่อเตรียมรับมือผู้มารุกราน บ่อกใจทุกวันอยู่ทางบ้านอ้ายมีคนรอ
บ่อกใจทุกวันอยู่ทางบ้านแฟนอ้ายยังรอ อ้ายบ่ท้อหากแฟนที่รอบเปลี่ยนไป
ผู้บ่มาไกลอย่างทิ้งใจคนอยู่ ทบ. อ้ายบ่อกันชาติฝากเจ้านั้นบ่อกันใจรอ
คอยสวมเสื้อเกราะยี่ห้อรักเราเฝ้าใจรอกัน

(เพลง : ชีวิตเพื่อชาติหัวใจเพื่อเธอ)

แสดงให้เห็นว่าความรักจะต้องมีความซื่อสัตย์ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน ถึงแม้จะอยู่ไกลกัน แต่
ควรที่จะคอยย้ำเตือนตัวเองอยู่เสมอว่ายังมีคนที่รอเราอยู่ ไม่ควรทำให้อีกฝ่ายที่รอต้องเสียใจกับ
ความรู้สึกและการกระทำที่เปลี่ยนไปของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ขอบคุณเจ้าหลายหลาย ที่รินน้ำใจบ่จางบนทางจนจน
เห็นแววรักมาก ในดวงตานั่นคือค่าล้น ก้าวผ่านวันจนจน ด้วยใจแฟนอ้ายประคอง
มองสู่ออนาคตไกล ต้องถึงเส้นชัย นอกใจบ่ให้เกี่ยวข้อง ฮักเดียวคงมัน
คือเจ้าเท่านั้นรับรอง จะตอบแทนใจน้อง ด้วยฮักจริงใจของคนคืออ้าย

(เพลง : มีเจ้าบ่ย่านจน)

แสดงให้เห็นถึงความรักของฝ่ายหญิงที่มีต่อฝ่ายชายมันคือความรักที่มั่นคง และมีค่ามากล้น
แสดงออกให้ฝ่ายชายรับรู้ได้อย่างชัดเจน และสิ่งที่ฝ่ายชายตอบแทนความรักของฝ่ายหญิงที่มอบให้ก็
คือความรักที่เต็มไปด้วยความซื่อสัตย์ และบริสุทธิ์ด้วยใจรักมั่นคง

ความหมายที่เฝ้าไปทุกด้าน ผู้สั่งการก็คือใจ
 ขาดคู่ คนเป็นหมู่กะคือเจ้าท่อนั้น
 ท่อนั้น เอยท่อนั้น ละท่อนั้นแคฝืนพ้อกะอุ๋นใจ
 มื้อต่อไปเป็นแนวไตกะสว่าง
มื้อต่อไปเป็นแนวไตกะสว่าง ได้ฮักจั้งจั้ง กะพอแล้ว
 ได้ฮักจั้งจั้ง กะพอแล้ว

(เพลง : ความคิดฮอดสั่งมา)

แสดงให้เห็นถึงความรักที่จริงใจของชายที่ได้มอบให้กับผู้เป็นที่รัก ทุกสิ่งที่ทำไปขอแค่ได้รักทำ
 ด้วยหัวใจ ไม่ว่าวันข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้นชายคนนี้ยังคงเลือกที่จะรักคน ๆ นี้อยู่ เพราะเขาสามารถ
 เป็นได้ทั้งเพื่อนคู่คิดและคนรู้ใจ

หัวใจดวงนี้อ้ายมอบให้เจ้า
พร้อมตั้งฮักเฮาคืนมาจากความหลัง หมุ่นาคือผ้าขาวม้าฝืนเก่า
 บ่หอมดอกเจ้าแต่ฮักซื่อจริงจั้ง ลืมหยดน้ำตา กลับมายิ้มได้อีกครั้ง
 ออย่าโยนทิ้งข้างทางคือมือก่อน

(เพลง : ผ้าขาวม้าฝืนเก่า)

แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ความรักจะเคยผิดหวังจนต้องเลิกรากันไป แต่ฝ่ายชายยังคงรอการ
 กลับมาเพื่อให้ได้รักกันอีกครั้ง ด้วยหัวใจที่รักจริง และยังคงซื่อสัตย์ต่อรัก พร้อมที่จะมอบหัวใจดวงนี้
 ให้กับเธอเสมอ

เพราะใจดวงนี้ก็ปีก็มีแต่เจ้า
เหตุผลที่ทนทุกก้าวจะหนักหรือเบาเจ้าคือที่จอด
ถ้าเจ้าหันไหว ฝืนใจของอ้ายก็ซื่อ ก็คิดเรื่องเราตลอด
 เข้าใจอ้ายเนาะคนดี ตรงนั้นคือหน้าที่ แต่ตรงนี้ลืคือหัวใจ
 ถูกความจำเป็นส่งไป ทั้งที่ใจอยากอยู่ตรงนี้
ไกลกันหมั้นโทรหา สบสายตาผ่านเฟซคนดี
 จากไปทำหน้าที่ เพื่อจะมีวันที่เรารอ

(เพลง : ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ)

แสดงให้เห็นถึงความรักทางไกลที่ฝ่ายชายต้องห่างจากฝ่ายหญิงเพื่อไปทำหน้าที่ของตน แต่ไม่ว่าจะนานแค่ไหนความห่างไกลก็ไม่ใช่อุปสรรค เพราะหัวใจดวงนี้ยังมั่นคงต่อรัก มีการติดต่อสื่อสารกันตลอดรอวันที่จะได้การกลับมาหาฝ่ายหญิงเสมอ และที่ทำทั้งหมดก็เพื่ออนาคตทั้งสิ้น แต่หากอีกฝ่ายหันเหใจกับคนอื่น ความฝันที่วาดไว้คงสลาย

ถึงอ้ายบ่พร้อมแต่ใจยังบ่ยอมแพ้ ขอเพียงฮักยังแน่วแน่

อ้ายบ่แค่รักป๋จัยแวดล้อม หลายอย่างเอียงไปทางเขา

ขอแค่ฮักเฮาเจ้ายังถนอม ถึงเสียเปรียบความพร้อม

อ้ายสิบ่ยอม บ่ยอม ถอดใจ

(เพลง : บ่พร้อมแต่บ่แพ้)

แสดงให้เห็นถึงความพยายามเพื่อความรัก ถึงแม้จะเจอกับอุปสรรคมากมาย แต่ก็ไม่สามารถทำลายความรักที่มั่นคง ไม่ยอมแพ้ และจะไม่ถอดใจไปจากคนนี้นั่นแน่นอน ขอแค่ต่างฝ่ายต่างเชื่อมั่นและหนักแน่นในความรักซึ่งกันและกัน

มาแล้วฮักเลย แค่นี้ได้เอ๋ยพานพบสบตา

อยากให้บุญวาสนาผูกของหัวใจได้เป็นคู่ซ้อง

สาวเลยใจดำเคยได้ยินคำพร่ำเพลงเว้าวอน

หากหัวใจอ้ายแน่อนอนลิตาอยู่บ่หัวใจสาวเลย

เก็บเมืองเชียงคานเอาไว้คิดฮอดกอดในยามเหงา

เก็บภาพผู้สาวเอาไว้ให้ใจได้ถามเรื่อนเอ๋ย

มาฮอดเชียงคานบ่อยากผ่านเลยเหมือนชื่อเมืองเลย

อยากฝากชีวิตเป็นเขยสร้างฝันกับนางข้างลำโขงไกล

ไกลเมืองเชียงคานแต่หัวใจนั้นเหมือนไม่ตามมา

ย่านเพียงแค่วันเวลาคอยพัดพาเชียงคานกลับกลาย

วัตถุนิยมถ้าโถมวิถีชีวิตเปลี่ยนไป

กลับมาเชียงคานครั้งใหม่อยากเห็นยิ้มใสของสาวเชียงคาน

(เพลง : คิดฮอดเชียงคาน)

แสดงให้เห็นถึงหัวใจของชายที่แน่วแน่ต่อรัก ครั้งได้มาพบเจอกับสาวชาวเชียงคานก็ตกหลุมรักอยากฝากชีวิตเป็นเขยมีครอบครัวที่นี่ และเมื่อต้องกลับจากเชียงคานก็ได้เก็บภาพสาวที่ตนชอบไว้ ถ้าวินหนึ่งได้กลับมาที่นี่อีกจะได้เฝ้าถามบ้านเรือนได้ถูกที่ และอยากที่จะกลับมาเห็นรอยยิ้มของสาวเชียงคานอีกครั้ง

ยืนเป็นแสงใจอยู่เคียงข้างกายอ้ายแนเด้อหล้า สู้งานเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า

ช่วยเป็นผ้าซับเหงื่อรินไหล อดเอาสาก่อนนอนเจ้าอย่าฟ้าวถอดใจ

วิดหนี ธ.ก.ส. มือไต่ ลิปลดหน้าใจให้คนที่ฮัก

(เพลง : หนีฮัก หนี ธ.ก.ส.)

แสดงให้เห็นถึงการอ่อนน้อมขอให้หญิงสาวอยู่เคียงข้างกัน เพื่อสู้กับงานหาเงินมาใช้หนี้ที่กู้มา บอกให้หญิงสาวอดทนรอกันก่อนอย่าเพิ่งทอดถอนใจไปจากกัน

ยังคงมีเงาเจ้าในใจอ้าย

จบนานเท่าใดใจยังไม่จาง

คอยข่าวความเคลื่อนไหว

มอบใจเคียงข้าง ถึงจะสิ้นทางคืนดีรักเก่า

(เพลง : ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา)

แสดงให้เห็นว่าสำหรับคนที่ยังรู้สึกว่าการเลิกทำไมใช่จุดสิ้นสุด ถึงแม้จะเลิกกันแต่ความรู้สึกยังคงฝังคงและรักเหมือนเดิม

ลืมไปได้หัวใจมันร้าย เสียงเธอแสบเสร์ร้า

ยามเล่าว่าเขานอกใจ

เจ็บแล้วไม่จบ ก็จะไปแต่ซ้ำเรื่อยไป

รู้เห็นกับตา ก็ยังหาทางลืมไปได้

เสียงเธอร้องไห้ ปาดหัวใจของอ้ายคนฟัง

เธอยังพูดแต่เรื่องของเขา บอกเรื่องราวทั้งมีน้ำตา

อยากยื่นมือจับแขน กอดแน่น ๆ ว่าเลิกรักเขาเถิดหนา

คนที่เจ้าเอ็นอ้ายเรื่อยมา เจ็บแทนหนาเมื่อเห็นเธอรทม

(เพลง : บ่พอเฮฮักเขาแล้วบ้อ)

แสดงให้เห็นถึงความรักที่มั่นคง ถึงแม้ว่ารักจะมีจุดจบคือการเลิกราทำให้เจ็บช้ำมีน้ำตา
แต่มันก็ไม่สามารถทำให้ลืมคนรักได้และยังคงพูดถึงเรื่องราวของเขาอยู่เสมอ

สู้ช่วยกันเด้อ สู้ช่วยกันเด้อ อดทนเด้อ แม่บักคิดฮอด

ฝันว่าได้กอด คอยถ่าคนไกล เฮ็ดใจนึ่ง ๆ

ปदनดอกนาง ทุกอย่างเป็นใจ สีไปซุนคิง

ไผมาสูงสิง ให้แพงหัวใจ ไว้ถ่าอายเด้อนาง

อายทำงานทางนี้ อยู่ทางนั้นเธอสู้กับความเหงา

อดทน เพื่อคำว่าเรา แต่ละก้าว ต้องเฝ้าระวัง

อย่ามีคนมาหลอใจ ลอบยามไสยามอายอยู่ห่าง

เชื่อได้ อายเชื่อใจนาง ไผจิบกะซ่าง คงสียงเห็นแก่อักเฮา

(เพลง : สู้ช่วยกันเด้อ แม่บักคิดฮอด)

แสดงให้เห็นถึงความรักความเชื่อใจของคนสองคน ความห่างไกลไม่ใช่อุปสรรคของรักแท้
ตราบใดที่คนสองคนยังคนรอคอยการกลับมาพบเจอกัน

แฟนของอายหากเธอเมิดใจ กะขอให้บอกอายแน

ยังเป็นฮักแท้หรือเหลือแค่สิเอ่ยลา รู้หน้าหรือว่าบ่เคยรู้ใจ

จึงส่งสัญญาณเตือนภย อยากทิงอายแล้วบ้อ

เตรียมตัวตีจากหมดใจหมดฮักไม่ให้ไปต่อ

แต่สิ่งเดียวที่อายขอ ให้รักเธอต่อข้างเดียวได้ไหม

เลิกแล้วอายก็จะฮัก ออกหักก็จะรักต่อไป

จะเก็บเรื่องราวระหว่างสองเราจนถึงวันตาย

ตอบแค่คำสุดท้ายจะทิงอายอิหลีบ้อ

(เพลง : เปิดฮักอายแล้วบ้อ)

แสดงให้เห็นการเลิกรากันของคู่รัก ที่ฝ่ายชายนั้นยังคงรักมันต่อฝ่ายหญิง ถึงแม้จะเลิกรากัน
เจ็บปวด เจ็บช้ำ แต่เขาก็จะขอรักเธอตลอดไป จะจดจำเรื่องราวของสองเราไปจนวันตาย

คิดฮอดทุกคนถึงคนแล้วบ่พ้อหน้า เบอ์ที่ให้มายังเมมติดมือถืออยู่
บ่ได้โทรหาบ่ได้แปลว่าลืมโปรดรุ้ วันที่เคยไปมาหาสู่ ยังอยู่ในใจเสมอ

(เพลง : คิดฮอดทุกคน)

แสดงให้เห็นว่าเวลาและความห่างไกลไม่ใช่อุปสรรคของความรัก ยังคงจดจำทุกอย่างเกี่ยวกับ
 คนรัก ถึงแม้ไม่ค่อยไม่ได้ติดต่อสื่อสาร แต่ยังคงคิดถึงและอยู่ในใจเสมอ

คอยเติมแรงแพงซุกยูให้ทนสู้ยูไหว
อยู่ไหนหัวใจที่ยักมนต์แคน
ขอเสียงแน่นแน่นให้มนต์แคนได้มีแรงพอ
 ยังฮักคือเก่าหรือมีไผฮักแทนแล้วบ่
 คงเหนื่อยสุดแสนถ้าแฟนแฟนบ่อ้อมไปต่อ
ทางเดินมีสุขมีท้อแต่สิ่งที่รอนั้นคือกำลังใจ

(เพลง : มนต์เพลงมนต์แคน)

แสดงให้เห็นถึงความรักที่มีต่อแฟนเพลงของมนต์แคน และแฟนเพลงที่มีให้กันและกัน โดย
 กล่าวถึงแฟนเพลงว่ายังรักกันเหมือนเดิมหรือไม่ กำลังใจของแฟน ๆ นั้นสำหรับมนต์แคนสำคัญเสมอ
 เพราะหากไม่มีแฟนเพลงสนับสนุนด้วย ก็คงเดินมาไม่ถึงจุดนี้

เส้นทางชีวิตถึงสิคว่าสิหงาย สิเคียงข้างกันไป คือรถไฟรางคู่
สลากรินสิมีกินแบ่ง ใจอ้ายบ่แบ่งให้ไผดอกน้อง
 พ้อผู้สาวงามแก้มอ่องต่อง อาจเผลอมองแต่กะยั้งใจอยู่
 แต่ละวันสิหนักสิเหนื่อยสิท้อ สิเจ็บสิหยั่งอ้ายกะยั้งทนสู้
 มีสิ่งเดียวที่เลี้ยงใจอ้ายอยู่ เพราะอ้ายมีแฟนเป็นตาฮักคือน้อง

(เพลง : รถไฟรางคู่)

แสดงให้เห็นคนรักที่เชื่อใจกัน รักกัน และไม่นอกใจ ถึงฝ่ายชายจะเจอสาวงามคนไหน ก็มีบ้าง
 เพียงหันแค่มอง แต่ไม่คิดปันใจให้หญิงอื่น เพราะตั้งใจแล้วว่า จะเดินเคียงคู่กันไปดั่งรถไฟรางคู่ที่อยู่คู่กัน
 บนรางรถไฟ

จ้กเต้จ้กสิเฮ็ดจ้งใต้ จนถึงวันตาย ยืนยันคำนั้นรักเธอ
 เจ้าว่าขอ ให้อ้ายตัดใจ หาใหม่ฮักคนอื่นแนเด้อ
 ไม่เลยอ้ายบ่เคยลืมเธอ มั่นคงเสมอ รักเธอไม่เคยเปลี่ยนใจ

(เพลง : ซาติน้ำฮักอ้ายเด้อ)

แสดงให้เห็นการยืนยันทศวรรษความรักที่ว่าจะรักเธอจนถึงวันตาย ถึงตอนนี้เธอมีคนรักใหม่ และขอให้เขารักคนใหม่ แต่เขายังรักเธอเสมอไม่เคยเปลี่ยน

เบิ่งหนทางไปคือไกลแท้ น้อมือได้สิพ้อน้อฝืนที่เรารอคอย
 เฮ็ดหยั่งกะติดเศรษฐกิจนบมีถดถอย เหลือทุนอ้อยต้อยกะคือแฟนอ้ายเท่านั้น
อย่าฟ้าวทิ้งกันใญ่ยามนี้เด้อ ลุยงานจนเชื่ออ้ายเอาฮักคอยคุ้มกัน
 บ้านเมืองวุ่นหลายเจ้านายก็ยิ่งกวัดขั่น ปิดล้อมทุกด้านเข้าบ้านขอมมีแสงใจ
 ความฝืนยังไกลกอดฮักเฮาไว้แน่นแน่น รายได้คลอนแคลน
อยากได้ฮักจากแฟนหลายหลาย ถึงรังรักเรายังเป็นห้องเช่าต่อไป
 บ่ตายดอกน้อบะหมี่ซองก็ยังมีขาย ตงงานยังหาใหม่ได้
แต่ขาดเจ้าไปอ้ายบ่มีไผแทน

(เพลง : กอดฮักให้มัน)

แสดงให้เห็นในช่วงที่ผู้คนกำลังตกงานและอยู่ในช่วงที่ยากลำบาก แต่ยังคงคิดถึงคนรักของตน อยู่เสมอ กลัวว่าเธอจะทิ้งไปในช่วงลำบากจึงได้แต่อ่อนวอนขอให้อย่าทิ้งทิ้งกันไปไหน เศรษฐกิจก็ไม่ดีได้แต่ขอความรักจากเธอเป็นกำลังใจ เพราะหากขาดเธอไปคงไม่มีใครคอยอยู่ข้างกัน

กรณีการอยู่ไหน หัวใจที่คร่ำครวญหา ทุก ๆ ที่ ที่เราเคยใกล้ชิด
 มองนิต ๆ ยังสะกิดน้ำตา เจ้าหลงผิดไป หรือตั้งใจหนีหน้า
ช่วยกลับมา เล่าให้ฟังได้ไหม ถูกรอยความหลัง สักคำกับใจทุกวัน
ให้ตามเจ้าคืนรักกัน ปลุกต้นฝืนแทนต้นทำใจ
อกพีที่ซู้ แต่ยังท่องจำคำว่าภียอยกอดรับเจ้าคืนใจ
 ได้ยินไหมน้องกรณีการ

(เพลง : กรณีการ)

แสดงให้เห็นการรอคอยการกลับมาของคนรัก ใจยังคงคิดถึงเสมอ แม้หัวใจของชายหนุ่มจะเจ็บช้ำมากเท่าไร ก็ยังจะยอมให้อภัยเสมอเพื่อให้เธอกลับมาอยู่เคียงข้างกัน

บ่่าจักคำ บ่ถามใดใด ด้วยเข้าใจทุกอย่าง แค่เพียงเห็นเงา

ความเหงาในตา บ่ต้องบอกกะพอเข้าใจ

คำว่าคุณแล ตลอดชีวิต ที่เคยพูดไว้

สินานเท่าใด ความหมายตรงที่บอกทุกคำ

อ้ายยังจำ ยังจำทุกความเป็นเธอ

เพลงอีหยังชอบฟังเสมอ ร้านใดที่เธอชอบไปนั่งประจำ

มีโอกาศใกล้เธอทุกที เจอแต่สิ่งดีดี ทุกยาม

ทุกรอยความจำ คอยย้ำบอกใจ ให้ดูแลเธอ

ฮักในใจ บ่มีมือจับ เจ็บก็ยังห่วงใย

ติดตามถามทวง คอยเป็นห่วง พยายามกลับมาพบเจอ

มีความสุข ที่ได้จดจำ และทำเพื่อเธอ

เต็มที่ได้ใจเสมอ แม้เธอจะลืมก็ตาม

(เพลง : ยังจำ..ทุกสิ่งที่คุณลืม)

แสดงให้เห็นการที่เราได้รักใครสักคนหนึ่ง แต่เมื่อได้เลิกรากันไปแล้ว และเธอก็ไปมีคนอื่นใหม่ ก็ยังคอยดูแลเธออยู่เสมอดังที่เคยให้สัญญาไว้ในวันวานและยังคงจดจำเรื่องราวของเธอได้ทุกอย่าง แม้เวลาผ่านไปเนิ่นนาน ความรู้สึกในวันวานของฉันทยังเหมือนเดิม ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

2.5 ความรักคือการเสียสละ

เป็นความรักที่ปราศจากความเห็นแก่ตัว ต้องการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ มีความห่วงใย และคำนึงถึงความสุขของผู้อื่นเป็นสำคัญ โดยไม่ใส่ใจกับความต้องการของตนเองยอมเจ็บเพื่อให้คนอื่นมีความสุขทำตามความต้องการของผู้อื่น ซึ่ง "การให้" เป็นปัจจัยสำคัญของความรักแบบนี้ (นุชราทองชะอม, ม.ป.ป.) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

อ้ายบู้ฮักดอกหล้า คนนั้นน่ะฮักน้องซำใต้ ฮู้แต่ว่าฮักคือการให้

หากน้องสุขใจอ้ายยอมทุกอย่าง เมื่อเจ้าเลือกเขาแล้ว หน้าที่อ้ายคือยอมหลีกทาง

แอบห่วงใยน้องอยู่ริมทาง เป็นคนมาที่หลังพาน้องเดินคางเขน

(เพลง : น้ำตาอีกแบบ)

แสดงให้เห็นว่าการที่เราได้รักใครสักคน ขอแค่ได้เห็นเขามีความสุขกับสิ่งที่เขาเลือก เราก็พร้อมที่จะเสียสละ หลีกทางให้เธอกับเขามีความสุข เพราะรักคือการให้ ไม่ใช่การได้ครอบครอง

เห็นได้ว่า ปัจจุบันความรักมีความแตกต่างและเปิดกว้างกว่าในอดีต เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้ลักษณะการวางกฎเกณฑ์ของสังคมมีลักษณะที่ยืดหยุ่นขึ้น เนื้อหาของเพลงมีการปรับแต่งไปตามยุคสมัย โดยเฉพาะในด้านของความรัก ที่มีการถ่ายทอดอารมณ์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นความรักที่มีความสุข และความรักที่เป็นทุกข์ ก็ล้วนทำให้เข้าถึงอารมณ์ของผู้ฟังได้ง่าย ภาพสะท้อนด้านความรักจึงเป็นที่นิยมแต่งกันมาก และเป็นเรื่องง่ายที่จะหยิบยกมาพูดถึงในปัจจุบัน ยิ่งบทเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ จากอัลบั้มชุดที่ 4-8 ที่ได้รับความนิยมในช่วงหลัง เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักเกือบทั้งหมด

3. ด้านความเชื่อ

ความเชื่อเป็นการยอมรับนับถือหรือเชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เชื่อเรื่องการขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โชคชะตาฟ้าลิขิต การกลับชาติมาเกิด เชื่อเรื่องคุ้มครองคู่เวร การข้ามภพข้ามชาติ ซึ่งเป็นความเชื่อของแต่ละบุคคล อาจอาศัยเหตุผลพิสูจน์ได้ หรืออาจเกิดจากการยอมรับศรัทธาโดยปราศจากเหตุผลหรือข้อพิสูจน์ใด ๆ เป็นทั้งแนวทางในการตัดสินใจปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติสิ่งใด ๆ โดยมีอิทธิพลเหนือจิตใจของบุคคล และปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ (สมสวัสดิ์ เตชพฤษถินันท์, 2553, น. 12) จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนในด้านความเชื่อที่ปรากฏในเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ พบ 4 ประเด็น ได้แก่ บุปผะสนนิवास สิ่งศักดิ์สิทธิ์ โชคชะตา ภพชาติ ดังในตารางแสดงจำนวนร้อยละของเพลงต่อไปนี้

ความเชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
บุปผะสนนิवास	1	16.67
สิ่งศักดิ์สิทธิ์	3	50
โชคชะตา	1	16.67
ภพชาติ	1	16.67
รวม	6	100

(ตารางที่ 9 ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ)

จากตารางแสดงร้อยละของเพลงที่ปรากฏภาพสะท้อนด้านความเชื่อ พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนด้านความเชื่อ ประเด็นความเชื่อเรื่องบุปผะสนนิवास จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ประเด็นความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จำนวน 3 เพลง คิดเป็นร้อยละ 50 ประเด็นความเชื่อเรื่องโชคชะตา จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และประเด็นความเชื่อเรื่องภพชาติ จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 16.67

3.1 บุพเพสันนิวาส

การเวียนว่ายตายเกิดแบบข้ามภพข้ามชาติหรือกรรมลิขิตของคู่ครอง กรรมที่เคยทำร่วมกัน ให้อดีดชาติ ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องเกิดมาเพื่อเป็นคู่กันในชาตินี้ (สมใจ เดชบำรุง และสิริวันทนีย์ ชัยญาณะ, 2559, น. 211) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

ดีใจนำน้องหล้า ด้วยน้ำตาอีกแบบหนึ่ง
คือหวังดีที่อยากส่งถึง จากใจดวงหนึ่งที่น้องเมินค่า
บ่ได้เฮ็ดบุญฮ่วมชาติ บ่ได้ตักบาตรร่วมขันกันมา
เลยได้ไว้แค่เพียงคำว่า มีสุขเด้อหล้ามันยืนกับเขา

(เพลง : น้ำตาอีกแบบ)

แสดงให้เห็นว่าเมื่อความรักไม่สมหวัง ถือเป็นความเชื่อว่าจะไม่เคยสร้างบุญร่วมกัน จึงไม่ได้คู่กัน เพราะไม่มีวาสนาต่อกัน

3.2 สิ่งศักดิ์สิทธิ์

ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า เทวดา หรืออมนุษย์ผู้มีอิทธิฤทธิ์ยังมีอยู่ในสังคมไทย และคนไทยมีความเชื่อว่าจะสามารถบันดาลให้เกิดผลดีหรือร้ายก็ได้ในชีวิต (สมใจ เดชบำรุง และสิริวันทนีย์ ชัยญาณะ, 2559, น. 211) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

อ้ายขอยอมมือสุดแขน ขอให้เจ้ากับแฟน อย่ามีวันร้างลา
ขอให้ครองคู่อยู่กับความสมหวัง น้องเป็นฝาเป็นฝั่ง อ้ายก็โมทนา

(เพลง : แฟนอ้ายไปดี)

แสดงให้เห็นความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การกราบไหว้ขอพรให้คนรักมีความสุข

ขอพรพระภู่อุ่มชูฮักข้า ปลุกต้นจำปา เสียงทนายถวายเป็นคู่
หากบุญประคองสองเราคู่กัน ได้ย่อนมาดู จำปายังอยู่คู่เรายังมี

(เพลง : สาวดวงจำปา)

แสดงให้เห็นถึงความเชื่อว่าจะสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะช่วยให้ประคับประคองส่งเสริมให้ความรักของทั้งสองราบรื่นมั่นคง และยั่งยืนเหมือนดอกจำปาที่ทั้งสองได้ร่วมกันปลุกเพื่อเสียงทนายเป็นพยานของ

ความรักในครั้งนี้ และถ้าหากต้นจำปายังอยู่แสดงว่าความรักของเราก็งงมั่นคง แต่หากวันไหนต้นจำปาทายนั้นก็หมายความว่าความรักของเราคงแตกสลายหายไปเหมือนต้นจำปา

สาธก่อนชาติใหม่มีจริง วิงวอนบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วย
 มีใจด้วยตรงกันกับพี่ อย่าเจ็บจ้งซี ความซ้ออย่าหน้ามา
 ชาติหน้าเจ้าฮักอ้ายได้บ่ ขอให้อ้ายได้เป็นคู่ครอง
 สายตาเธอให้หันมามอง ฮักอ้ายหมายปอง เป็นคู่ครองของเธอ
กราบวิงวอนเทพไท่เทวา ภาวนาขอให้เราได้เจอ
 สายแนนขอให้อ้ายและเธอ ฮักกันแนแต่ฮักกันชั่วฟ้ามลาย

(เพลง : ชาติหน้าฮักอ้ายเด้อ)

แสดงให้เห็นว่ามีการภาวนาขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยตนในให้สมหวังในภพชาติหน้า การภาวนาขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยตนเองให้สมหวังในรัก และได้ครองคู่อยู่ด้วยกัน

3.3 โขชะตา

ณัฐ อังศุวิริยะ และคณะ (2563, น. 178) เชื่อว่าชีวิตของมนุษย์ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว คนในสังคมไทยส่วนหนึ่งก็มีความเชื่อเรื่องของโศชะตาฟ้าลิขิต ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในลักษณะต่าง ๆ ไม่เว้นแม้แต่เรื่องของความรัก เชื่อในเรื่องการได้มาพบเจอกันอีกครั้งโดยไม่ได้คาดฝัน เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

หัวใจเกินร้อยแต่มีปมด้อยเรื่องแฟน จึงข้ามพรมแดนความเหงาเดิม ๆ บ่ได้
 สร้างฝันมาตามลำพังได้เพียงครึ่งทางवादไว้ อีกครึ่งฝันมีคูใจ สร้างเองบ่ได้ดอกหนา
เหมือนคนบนฟ้าท่านคงรู้ว่าบ่ไหว กลัวอ้ายเหงาตายจึงส่งเธอมาพบหน้า

(เพลง : ฝันอีกครั้งต้องพึ่งเธอ)

แสดงให้เห็นว่าชายคนหนึ่งใช้ชีวิตตามลำพังมาโดยตลอด และเหมือนว่าโศชะตาเห็นใจชายคนนี้ จึงได้ส่งเธอคนนั้นมาพบเจอกัน เพื่อเติมเต็มสิ่งที่ชายคนนี้เฝ้าฝันให้ใครสักคนมาเคียงข้าง

3.4 ภาพชาติ

สมใจ เดชบำรุง และสิริวิมล ชาญฉันท (2559, น. 211) อธิบายว่า เป็นความเชื่อการเวียนว่ายตายเกิดหลายพบหลายชาติ เชื่อว่าตายไปแล้วสามารถเกิดใหม่ได้อีกครั้ง ซึ่งอาจมีผลมาจากผลบุญที่สะสมมาหรือมาเพื่อใช้ผลกรรม เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

ละจ้งแม่นในชาตินี้ อ้ายนุ่นฮักแต่เธอหลาย

สาธุเด้อ ชาติสิมาให้มีใจ ฮักพี่ชายแนเด้อน้อง

ใจเราเอ๋ย เขาไม่เคยไยดี ชาติหน้ามี ขอให้อ้ายสมหวัง

หญิงคนนั้น ที่คิดถึงเขาจ้ง ในความหวัง ความคิดถึงคือเธอ

ชาตินี้เจ้าบ่ฮักอ้ายเลย ไม่เคยแม่แต่ในความเปลอ

สายตาอ้ายบ่เคยหาเจอ รู้ตัวเสมอ รักเธอรักเขาข้างเดียว

(เพลง : ชาติหน้าฮักอ้ายเด้อ)

แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องภพชาติหน้า เชื่อว่าชาติหน้ามีจริง เนื้อเพลงกล่าวถึงความรักในชาตินี้ที่เขาไม่รักตนเอง จึงได้ภาวนาขอให้ชาติหน้าเขามีใจให้ และรักตนเองบ้าง

เห็นได้ว่า ถึงแม้สังคมในยุคปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้อย่างหลากหลาย แต่คนในสังคมไทยก็ยังคงมีความเชื่อที่ถือเป็นที่ยึดเหนี่ยวหรือเรียกได้ว่ามีความเชื่อเพื่อตอบในสิ่งที่มนุษย์ไม่อาจหาคำตอบได้ เป็นสิ่งที่มองไม่เห็น เป็นเรื่องที่อยู่เหนือธรรมชาติ และเลือกที่จะมาพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม บุญ บาป โชควาสนาและเชื่อว่าโชคชะตาของมนุษย์ขึ้นอยู่กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเบื้องบนที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ เห็นได้จากเนื้อหาของเพลงที่หยิบยกมาทำให้เห็นถึงการสะท้อนภาพของสังคมได้อย่างชัดเจนว่าถึงแม้โลกจะเปลี่ยนไปในทิศทางที่ทันสมัยขึ้น แต่คนไทยก็ยังคงมีความเชื่อในเรื่องที่เหนือธรรมชาติอยู่เป็นที่พึ่ง

4. ด้านเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจถือเป็นระบบพื้นฐานในโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามตลาดโลกอยู่ตลอด อันเนื่องมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่าง ๆ การก่อสร้าง การคมนาคม ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการผลิตจากการใช้แรงงานมนุษย์เป็นการใช้เครื่องจักร การเปลี่ยนแปลงด้านรายได้รายจ่าย การบริโภคสินค้า การเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของชาวชนบทก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำมาหากินเกิดอาชีพใหม่ ๆ ทุกการเปลี่ยนแปลงย่อมทำให้

เกิดปัญหาตามมาโดยเฉพาะปัญหาของผู้ใช้แรงงานหาเช้ากินค่ำ ผู้คนตกงาน เกิดการว่างงาน อาชีพบริการก็ซบเซาลง เมื่อเกิดการว่างงานปัญหาที่ตามมาคือการเงินที่ถือเป็นปัญหาหลักในการดำรงชีวิตของมนุษย์ (นิตยัระตี วงษ์สวัสดิ์, 2553) จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนในด้านเศรษฐกิจที่ปรากฏในเพลงของมนต์แคน แก่นคูน พบ 3 ประเด็น ได้แก่ ความเจริญด้านอุตสาหกรรม ปัญหาการเงิน ปัญหาผู้ใช้งาน ดังในตารางแสดงจำนวนร้อยละของเพลงต่อไปนี้

เศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ความเจริญด้านอุตสาหกรรม	1	25
ปัญหาการเงิน	1	25
ปัญหาผู้ใช้งาน	2	50
รวม	4	100

(ตารางที่ 10 ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ)

จากตารางแสดงร้อยละของเพลงที่ปรากฏภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ ประเด็นด้านการอุตสาหกรรม จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 25 ประเด็นปัญหาการเงิน จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 25 และประเด็นปัญหาผู้ใช้งาน จำนวน 2 เพลง คิดเป็นร้อยละ 50

4.1 ความเจริญด้านอุตสาหกรรม

การพัฒนากระบวนการผลิตด้านอุตสาหกรรม การขนส่ง การผลิตวัตถุดิบ การจัดการผลผลิตด้านอุตสาหกรรม การจัดระบบการผลิตโดยใช้เครื่องจักร พัฒนาให้มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้สะดวกและทันสมัยมากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรมในองค์การขนาดใหญ่ (บุญเต็ม พันรอบ, 2538) เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

มือนี่เจ้าเป็นจั่งไต่ยามอายโทรไปบับสายกัน
 ข่าวความเจริญเดินทางฮอดหมู่บ้านเฮา
 นาทางบ่มีคือเก่าจากนาข้าวเปลี่ยนเป็นโรงงาน
 ข่าวเศรษฐกิจใหม่ถอยรถป้ายแดงมาวิ่งแข่งกัน

(เพลง : ร้องไห้แข่งทุ่งกุลา)

แสดงให้เห็นถึงความเจริญด้านอุตสาหกรรมได้เข้าไปสู่ชนบท เกิดการผันเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว มีการสร้างโรงงานใหม่ขึ้นแทนที่ทุ่งนา ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสินค้า เส้นทางสัญจรมีความสะดวกสบายมากขึ้น ผู้คนเปลี่ยนไปตามยุคสมัย เกิดวัตถุนิยม การแข่งขัน ชิงดีชิงเด่น

4.2 ปัญหาการเงิน

เงินถือเป็นปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนในสังคม เป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวก สนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ทำให้การดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมมีความสมบูรณ์ นอกจากนี้เงินยังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นการผลิตสินค้าและบริการ และทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เมื่อเงินคือปัจจัยสำคัญจึงเป็นปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรนหาเงินเลี้ยงชีพเพื่อความอยู่รอด เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

บเป็นนักท่องเที่ยว แต่ชีวิตเกี่ยวกับการสัญจร
เปลี่ยนที่เปลี่ยนงานแรมรอน ถูกพายุความจนพัดเป่า
อยู่เมืองก็เหงา อยู่บ้านเฮาก็จน
ความจริงที่จำต้องทน ผลักย้ายถิ่นลนหาทางบรรเทา

(เพลง : อยากรมีที่จอดใจ)

แสดงให้เห็นว่า เมื่อพายุความจนทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาทางการเงินจนต้องดิ้นรนหาทางผลักดันตนเองเพื่อความอยู่รอด พยายามปรับตัวสัญจรเปลี่ยนงานบ่อยครั้ง หาทางออกเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้

4.3 ปัญหาผู้ใช้แรงงาน

เมื่อเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ตามธุรกิจโลก มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัย นวัตกรรมหลายที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้แทนมนุษย์ ทำให้เกิดปัญหาว่างงาน การใช้รถส่วนตัวในการเดินทางติดต่อสื่อสารแทนใช้บริการรถประจำทางเพราะสะดวก และรวดเร็วมากกว่าการออกมาใช้บริการรถประจำทาง ยิ่งส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพนี้เกิดปัญหาในการทำงานอย่างมาก เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

เจ้าไปอยู่ไซ โทรหยามไต่บ่เคยติด
 ตั้งแต่โรงงานปิด เจ้าก็หายนิดจ้อยลืมนกัน
 ตลาดหุ้นเหงา ทำให้คนบ้านเฮตคงาน
 กลับมาตั้งหลักอยู่บ้าน หรือได้งานใหม่แล้วบ่ข่าว

(เพลง : โรงงานปิดคิดฮอดน้อง)

แสดงให้เห็นถึงเศรษฐกิจที่กำลังซบเซาลง เกิดภาวะการว่างงานของผู้ใช้แรงงาน

รถเก๋งของพี่มีป้ายแท็กซี่อยู่บนหลังคา ดาวนจากเงินจ่านองนา
ผ่อนงวดด้วยเงินรับจ้างรายวัน ตระเวนทั่วเมือง
 พนสีเขียวเหลืองรอผู้โดยสาร หักค่าแก๊สเหลือค่าน้ำมัน
ชีวิตรายวันจึงมีค่าแรง

(เพลง : แท็กซี่อยากมีเธอ)

แสดงให้เห็นถึงแรงงานผู้ให้บริการสังคม ขับแท็กซี่หาเช้ากินค่ำ รายได้ในแต่ละวันที่เหลือจากค่าเติมแก๊ส ค่าเติมน้ำมันก็เหลือเป็นค่าแรงเพียงนิดหน่อย ทำให้ต้องตระเวนเดินรถทำงานเพื่อปากท้องทุกวัน

เห็นได้ว่า เศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอด อันเนื่องมาจากการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมที่พัฒนามาจากพื้นที่การทำเกษตรกรรมทำให้สะดวกและทันสมัยมากขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาทำงานแทนแรงงานมนุษย์มากขึ้น ส่งผลให้เกิดการว่างงานหรือด้วยตลาดธุรกิจที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้โรงงานหลายแห่งขาดทุน และปิดตัวลง รวมถึงอาชีพการให้บริการรถประจำทาง ผู้ประกอบอาชีพเหล่านี้ก็เกิดปัญหาในการทำงานอย่างมาก เพราะผู้คนส่วนใหญ่ใช้รถส่วนตัวในการเดินทาง ซึ่งเนื้อหาจากเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ ก็ได้สะท้อนให้เห็นภาพของการผันเปลี่ยนของเศรษฐกิจ ชนชั้นแรงงาน และสังคมปัจจุบันที่ถือเป็นเรื่องใกล้ตัว ทำให้เพลงสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

5. ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน

กาญจนา คำผา (2560, น. 9-10) อธิบายว่า วัฒนธรรม คือ รูปแบบการดำเนินชีวิตในทุกด้านของมนุษย์ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาอย่างยาวนาน และได้รับการยอมรับในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น การแต่งกาย การทักทาย การพูดจา พิธีกรรมทางศาสนา และวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อ การปฏิบัติตนทางศาสนา และการปฏิบัติตนตาม

ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของการผสมผสานระหว่างวัตถุ คน พฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจ ส่งผลต่อความคิด ความรู้สึก ความเชื่อของคนในสังคม จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนในด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ พบว่ามี 3 รูปแบบ ได้แก่ คติธรรม เนติธรรม และสหธรรม ดังในตารางแสดงจำนวนร้อยละของเพลงต่อไปนี้

วัฒนธรรมของชาวอีสาน	จำนวน	ร้อยละ
คติธรรม	1	20
เนติธรรม	2	40
สหธรรม	2	40
รวม	5	100

(ตารางที่ 11 ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน)

จากตารางแสดงร้อยละของเพลงที่ปรากฏภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรมของชาวอีสานแบบคติธรรม จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 20 แบบเนติธรรม จำนวน 2 เพลง คิดเป็นร้อยละ 40 และแบบสหธรรม จำนวน 2 เพลง คิดเป็นร้อยละ 40

5.1 คติธรรม

กาญจนา คำผา (2560, น. 12) อธิบายว่า คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเรื่องจิตใจ ได้มาจากหลักคิดทางศาสนา เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

กลับอีสานบ้านเค้ามากินข้าวแม่นบายปลา

แล้วอยู่บ่อนไต้ในแผ่นหล้า สีสุขทอดอกเหือนเฮา

ยามใจเหงาให้คีนนา จ้าปนปลาก็สุขลัน

ชีวิตคนไทบ้านคนอีสานเว้ากันง่าย

มาเบ็งเด้อยามตะเว็นค้อยบาย กอข้าวเขียวแสงแดดต้อย

ไอย้มองแล้วกะแสงงาม แล้วฝูงหมู่ปลาเต็นตั้นน้ำคั้นแทกิวสิป็นหนี

ปลาช่อตีบีนตกลุมพ้อ ใหญ่สาเพินดักไว้

ละแวงนาเทิงนาใต้ แนมไปไสน้ำลันปรี

เสียดายได้ ปลาถูกคอกกะลงลี

(เพลง : ลำล่อง...บ้านเฮาหนาวแล้วบ)

แสดงให้เห็นว่าอยู่ที่ไหนก็ไม่สบายและมีความสุขเท่าอยู่บ้านเรา เพราะบ้านเปรียบเสมือนเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นที่ที่อยู่แล้วมีความสุขใจ หากอยู่เมืองแล้วลำบาก เพียงแค่กลับอีสานบ้านเราใช้ชีวิตแสนเรียบง่ายก็สามารถมีความสุขได้แล้ว

5.2 เนติธรรม

กาญจนา คำผา (2560, น. 12) กล่าวว่า เนติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย ซึ่งหมายรวมถึงระเบียบประเพณีที่ยอมรับนับถือว่ามีความสำคัญพอ ๆ กับกฎหมาย เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

สงกรานต์หน้าแล้งแห่งความจำ สร่งน้ำพระถ้าจำดวงใจ
มีเจ้าข้างกาย ปลุกต้นจำปา บ่าวผ้าป่าบ้านอื่นคืออ้าย

(เพลง : สาวดวงจำปา)

แสดงให้เห็นถึงประเพณีสงกรานต์ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ ถือเป็นประเพณีที่สำคัญและได้รับการยอมรับในสังคมไทย เป็นประเพณีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ตามศาสตร์ไทย ซึ่งในประเทศไทยมีการจัดประเพณีนี้ขึ้นทุกภูมิภาค เป็นประเพณีดั้งเดิมที่มีการใช้น้ำเป็นองค์ประกอบหลักในพิธี ใช้รดให้เกิดความชุ่มชื้น มีการสร่งน้ำพระเพื่อเป็นสิริมงคล ทำบุญตักบาตร ไหว้พระ และขอพรจากผู้ใหญ่ บางพื้นที่มีการก่อเจดีย์ทราย นำทรายเข้าวัด ปล่อยนกปล่อยปลา และการทอดผ้าป่า

เดือนสามออกใหม่แก้วคำ ได้มายามผู้สาวบ้านภูไท
มาค้าคุณขวัญข้าว ตามฮีตคองเก่าละของเผ่าภูไท
ถึงแม้เป็นสังคมยุคใหม่ ยังรักษาไว้ประเพณีอันดีงาม

(เพลง : ปลาช่อใหญ่)

แสดงให้เห็นถึงประเพณีอันดีงามที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ประเพณีบุญเดือนสามทำบุญตักบาตรวันมาฆบูชา วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 มีการทำบุญข้าวจี๋ ข้าวจี๋ คือ ข้าวเหนียวนึ่งให้สุกแล้วนำมาปั้นเป็นก้อนทาไข่หรือน้ำอ้อยเคล้าให้ทั่ว เอาไม้เสียบย่างไฟจนสุก จากนั้นก็รับประทานได้ ประเพณีนิยมปฏิบัติกันมากในภูมิภาคอีสาน ส่วนคำว่า "ค้าคุณขวัญข้าว" คือ "บุญคุณลาน" คือ การสู้ขวัญข้าวของชาวอีสาน คำว่า "คุณ" หมายถึง เพิ่ม หรือทำให้มากขึ้น ส่วนคำว่า "ลาน" คือ สถานที่กว้างๆ สำหรับนวดข้าว ซึ่งการนำข้าวที่นวดแล้วกองขึ้นให้สูง เรียกว่า "คุณลาน" สำหรับประเพณีบุญ

คุณลานจัดขึ้นในเดือนยี่ตามปฏิทินอีสานของทุกปี ทำให้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่างาน "บุญเดือนยี่" ซึ่งการทำบุญคุณลานของแต่ละพื้นที่จะไม่พร้อมกัน ขึ้นอยู่กับการเก็บเกี่ยวข้าวว่าจะเสร็จเมื่อไร วันที่จะขนข้าวขึ้นเล้า (ฉางข้าว) จะเป็นวันทำบุญคุณลานและทำที่นั่นเลย

5.3 สหธรรม

กาญจนา คำผา (2560, น. 12) กล่าวว่า สหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งหมายถึงคุณธรรมต่าง ๆ ที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก เช่น การแสดงความเคารพ การแต่งกายในโอกาสต่าง ๆ เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

เสียงพ่อลุงแม่ป้าเพิ่นถามทวงแม่่นข้าวคราว ละถามข้าวถึงลูกเต้าสิมาบ่ออกพรรษา
ฝากเงินมาให้พ่อบุ้ย แหนบ่หนอลูกชายไต้้น ละหนอยบโตนเสียงกลองแลง

(เพลง : ลำล่อง...บ้านเฮาหนาวแล้วบ่)

แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชาวอีสาน ที่คอยถามข้าวคราวความเป็นอยู่ของลูกหลานที่ไปทำงานต่างถิ่น และเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิด โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล หรือเป็นประเพณีของชาวอีสาน ที่มักจะมีการกลับมาเยี่ยมเยียน ถามไถ่ความเป็นอยู่ของผู้เฒ่าผู้แก่ที่คอยอยู่ทางบ้าน

มาจาก ตจว. คือกันกับอ้ายบ่สาว กินข้าวเหนียวส้มตำ

ได้ยินฟังเสียงลำฟ้อนหย่าว บอกอ้ายแม่สาว

มาจากอีสานแม่่นบ่ แม่่นบ้านเฮาบ่

แม่่นบ้านเฮาบ่ แม่่นบ้านเฮาบ่

(เพลง : บ้านเฮาแม่่นบ่)

แสดงให้เห็นชายผู้เดินทางมาจากต่างจังหวัดเข้ามากรุงเทพมหานคร และได้พบกับหญิงสาวที่มีลักษณะการใช้ชีวิตแบบเดียวกับตนเอง จึงได้เข้าไปถามไถ่ว่ามาจากต่างจังหวัดเหมือนตนเองไหม

เห็นได้ว่า ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน มีผลต่อชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการดำเนินชีวิตชีวิต และประเพณี ก็จะมีแนวทางการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย เห็นได้จากบทเพลงที่ยกตัวอย่าง ทั้งในด้านปัจจัยสี่ อาหารการกิน ที่อยู่อาศัย สังคม และการปฏิบัติตน จะกล่าวถึงสังคมนั้น ๆ ไป เช่น สังคมที่มีอาหารกินที่เรียบง่าย การปฏิบัติตนที่มีแบบแผนเฉพาะ ที่อยู่อาศัยสร้างตามสภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น อย่างเช่นในเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ ก็จะมีการกล่าวถึงสิ่งที่ปฏิบัติกันมาอย่างยาวนาน ก็คือประเพณีสำคัญ ๆ ของชาวอีสาน การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สืบทอดต่อกันมา

6. ด้านคำสอน

แนวทางในการดำเนินชีวิต การประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ทั้งกาย วาจา ใจ อย่างมีความสุขทั้งปัจจุบันและอนาคต ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น (ชินชัย แก้วเรือน, 2558, น. 156) จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนในด้านคำสอนที่ปรากฏในเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ พบว่าปรากฏ 1 ประเภท ได้แก่ การครองตน ดังในตารางแสดงจำนวนร้อยละของเพลงต่อไปนี้

คำสอน	จำนวน	ร้อยละ
การครองตน	1	100
รวม	1	100

(ตารางที่ 12 ภาพสะท้อนด้านคำสอน)

จากตารางแสดงร้อยละของเพลงที่ปรากฏภาพสะท้อนด้านคำสอน พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนด้านคำสอน ประเภทการครองตน จำนวน 1 เพลง คิดเป็นร้อยละ 10

6.1 การครองตน

จิราภรณ์ รังรีน (2552) อธิบายว่า การครองตน หมายถึง การมีความประพฤติและการปฏิบัติส่วนตน ประกอบไปด้วยคุณธรรม ควรแก่การยกย่อง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ การประหยัดและเก็บออม การรักษาระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และการมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เห็นได้จากตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงดังต่อไปนี้

เกิดเป็นไทยได้สิทธิ์รับใช้ชาติ คือความองอาจไม่เสียชาติลูกผู้ชาย

ภูมิใจเถิดอย่าเสียน้ำตาเลยแฟนอ้าย รอดเต็มแรงใจในยามที่เราไกลกัน

ชีวิตเพื่อชาติ หัวใจเพื่อเธอ ท่องไว้เสมอ กฎแห่งใจชายชาติทหาร

(เพลง : ชีวิตเพื่อชาติหัวใจเพื่อเธอ)

แสดงให้เห็นว่าเป็นการกล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่สำหรับชายไทยทุกคน การได้รับหน้าที่ปกป้องประเทศชาติถือมีเกียรติและศักดิ์ศรีอย่างยิ่ง ครั้งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชายควรภูมิใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตรงนี้ ควรค่าแก่การยกย่อง เพราะมีน้ำใจช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

เห็นได้ว่า บทเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ เนื้อหาของเพลงปรากฏให้เห็นถึงการทำหน้าที่และปฏิบัติตามตามกฎระเบียบ เช่น หน้าที่ของชายชาติทหาร เพลงของมนต์แคน แก่นคูณ ส่วนมากจะ

สะท้อนในเรื่องของการเป็นผู้ได้บังคับบัญชา มากกว่าการเป็นผู้มีอำนาจบังคับบัญชา ซึ่งสามารถทำให้เข้าถึงบุคคลทั่วไปได้ง่าย และได้รับความนิยม

จากผลการศึกษาภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่าง พ.ศ. 2552 – 2563 จำนวนทั้งหมด 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนทั้งหมด จำนวน 74 ครั้ง สรุปได้ว่า ภาพสะท้อนด้านครอบครัวพบ 3 ครั้ง ด้านความรักพบ 55 ครั้ง ด้านความเชื่อพบ 6 ครั้ง ด้านเศรษฐกิจพบ 4 ครั้ง ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสานพบ 5 ครั้ง และด้านคำสอนพบ 1 ครั้ง

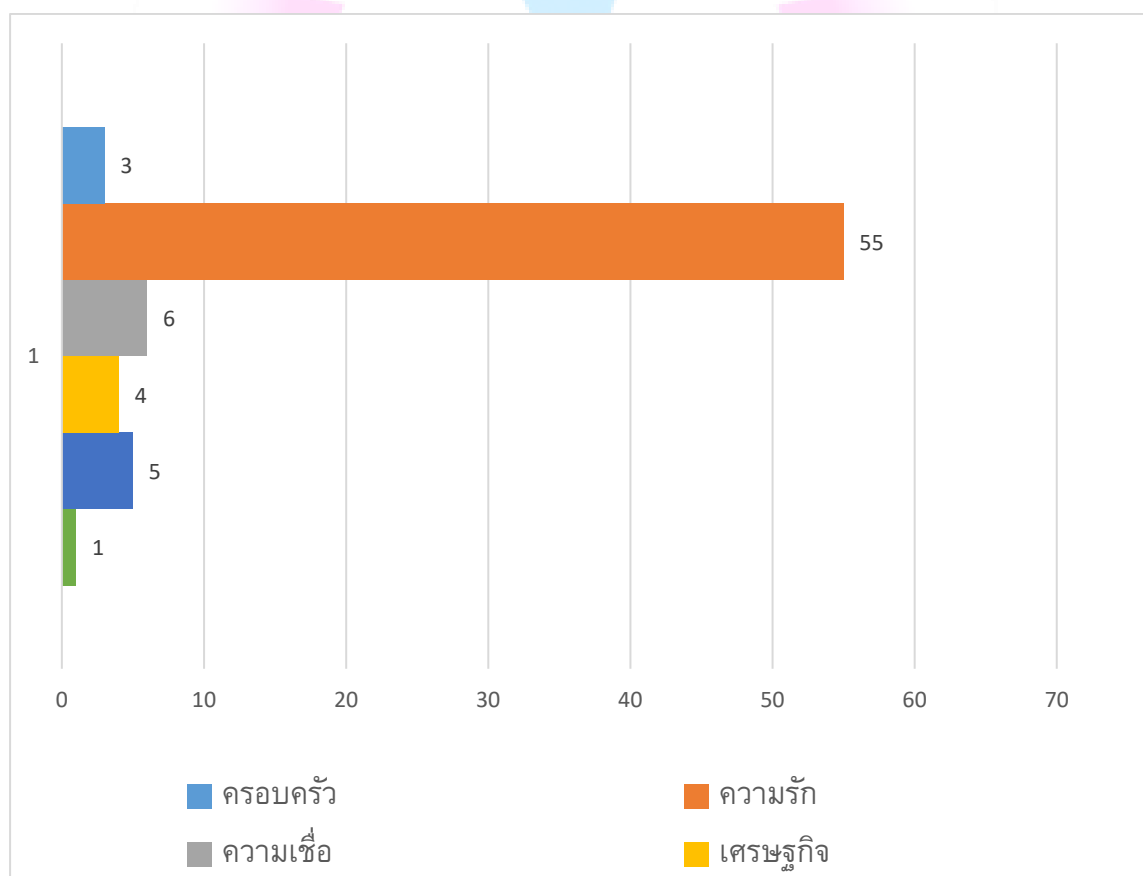
บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูน ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และนำเสนอผลการศึกษาในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และใช้สถิติร้อยละเสนอข้อมูลในเชิงปริมาณประกอบ

สรุปผลการวิจัย

1. ภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูน

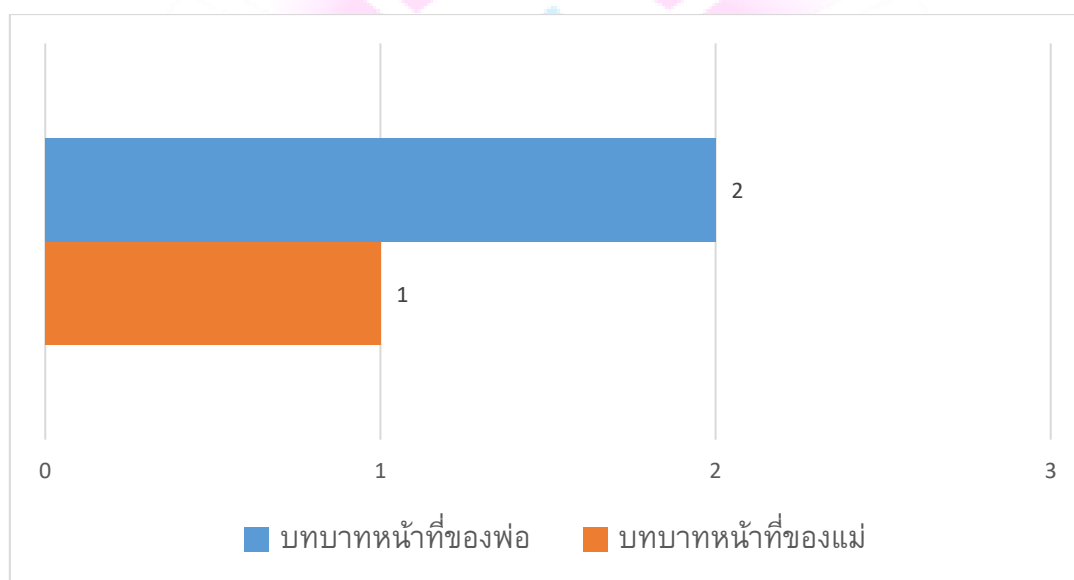
(แผนภูมิที่ 1 ภาพสะท้อนทั้ง 6 ด้าน ที่ปรากฏ)

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดจำนวน 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนทั้ง 6 ด้าน จำนวน 74 ครั้ง โดยปรากฏภาพสะท้อนด้านครอบครัว 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.05 ด้านความรัก 55 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

ละ 74.32 ด้านความเชื่อ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.11 ด้านเศรษฐกิจ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.40 ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.76 และด้านคำสอน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.35

1.1 ด้านครอบครัว

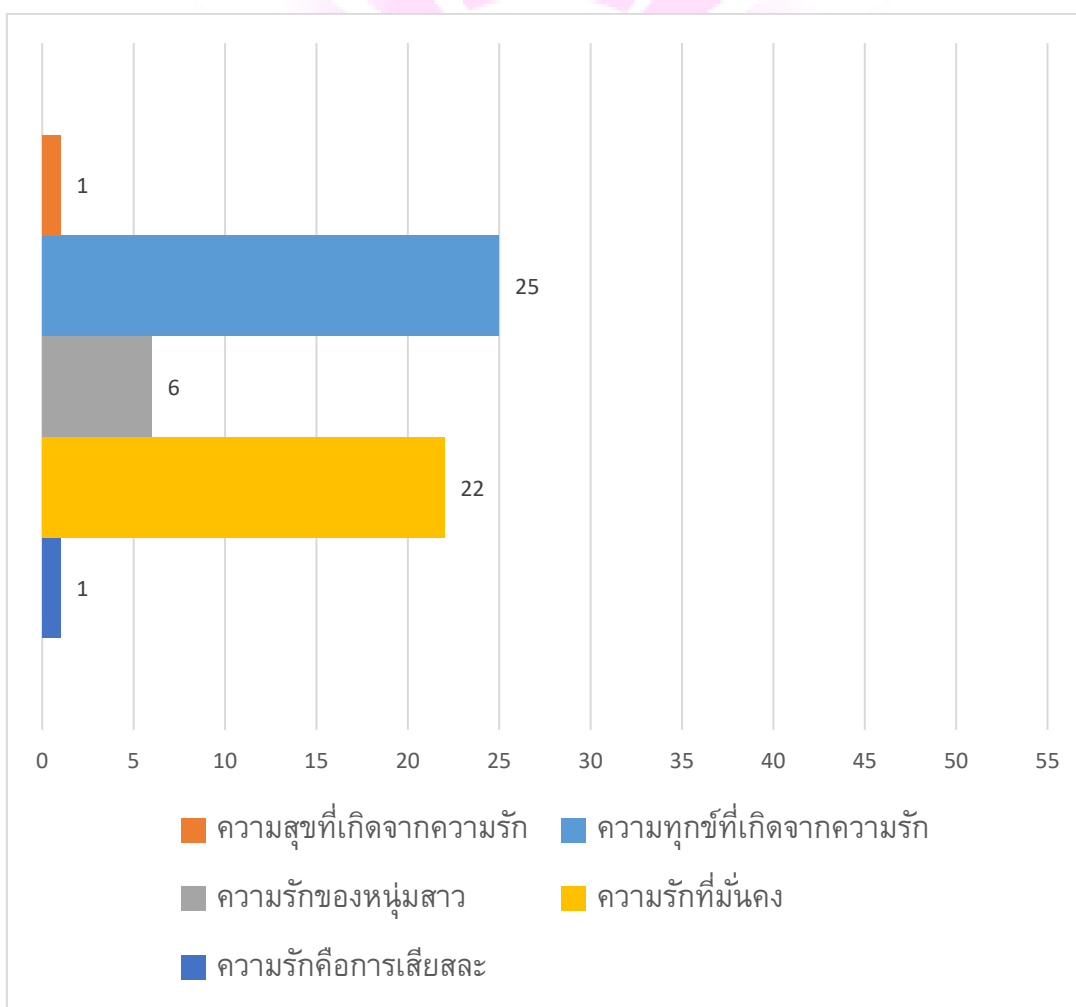
จากข้อมูลทั้งหมดจำนวน 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนด้านครอบครัว ทั้งหมดจำนวน 3 ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ บทบาทหน้าที่ของพ่อ และบทบาทหน้าที่ของแม่ พบว่า ปรากฏภาพสะท้อนบทบาทหน้าที่ของพ่อ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 และบทบาทหน้าที่ของแม่ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33

(แผนภูมิที่ 2 สรุปด้านครอบครัว)

1.2 ด้านความรัก

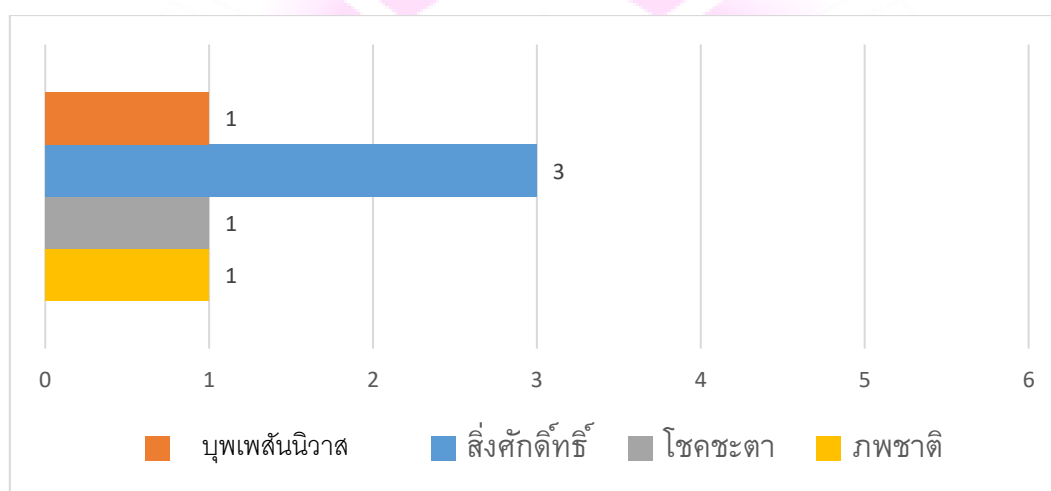
จากข้อมูลทั้งหมดจำนวน 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนด้านความรัก ทั้งหมดจำนวน 55 ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ ความสุขที่เกิดจากความรัก ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก ความรักของหนุ่มสาว ความรักที่มั่นคง และความรักคือการเสียสละ พบว่าปรากฏภาพสะท้อนด้านความรัก แบบความสุขที่เกิดจากความรัก จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.82 ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.45 ความรักของหนุ่มสาว จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.91 ความรักที่มั่นคง จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40 และความรักที่มั่นคง จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.82

(แผนภูมิที่ 3 สรุปด้านความรัก)

1.3 ด้านความเชื่อ

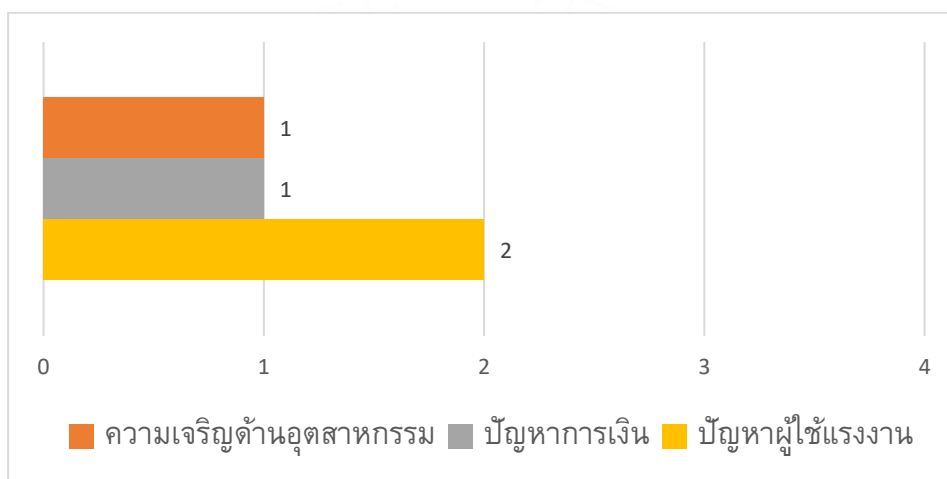
จากข้อมูลทั้งหมดจำนวน 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนด้านความเชื่อ ทั้งหมดจำนวน 6 ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ ความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาส ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องโชคชะตา และความเชื่อเรื่องภพชาติ พบว่าปรากฏภาพสะท้อนด้านความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาส จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50 ความเชื่อเรื่องโชคชะตา จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และความเชื่อเรื่องภพชาติ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67

(แผนภูมิที่ 4 สรุปด้านความเชื่อ)

1.4 ด้านเศรษฐกิจ

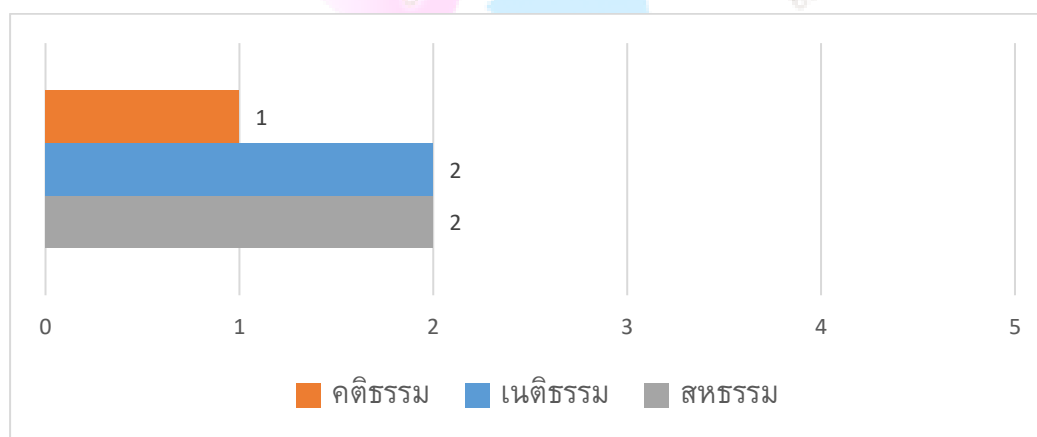
จากข้อมูลทั้งหมด จำนวน 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ ทั้งหมดจำนวน 4 ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ ความเจริญด้านอุตสาหกรรม ปัญหาการเงิน และปัญหาผู้ใช้แรงงาน พบว่าปรากฏความเจริญด้านอุตสาหกรรม จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25 ปัญหาการเงิน จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25 และปัญหาผู้ใช้แรงงาน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50

(แผนภูมิที่ 5 สรุปด้านเศรษฐกิจ)

1.5 ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

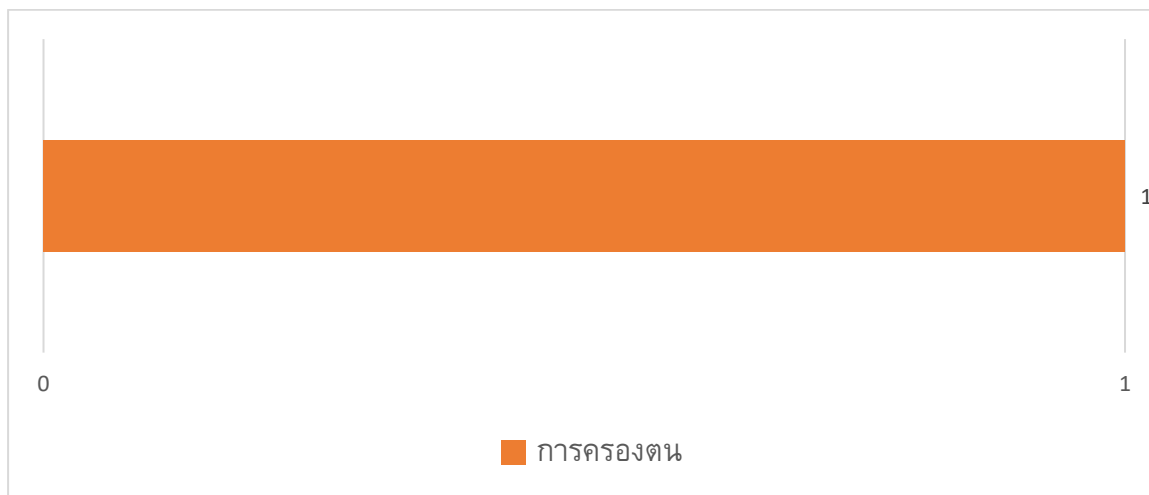
จากข้อมูลทั้งหมด 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน ทั้งหมดจำนวน 5 ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ คติธรรม เนติธรรม และสหธรรม พบว่าปรากฏภาพสะท้อนคติธรรม จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20 เนติธรรม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40 และสหธรรม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40

(แผนภูมิที่ 6 สรุปด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน)

1.6 ด้านคำสอน

จากข้อมูลทั้งหมดตอบจำนวน 51 เพลง ปรากฏภาพสะท้อนด้านคำสอนเพียงประเด็นเดียวเท่านั้น คือ การครองตน ปรากฏจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100

(แผนภูมิที่ 7 สรุปด้านคำสอน)

จากผลการวิเคราะห์ภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 สรุปได้ว่า ภาพสะท้อนด้านความรักพบจำนวน 55 ครั้ง ซึ่งมีมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาอันดับที่สองคือ คุณค่าด้านความเชื่อ จำนวน 6 ครั้ง อันดับที่สามคือ ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน จำนวน 5 ครั้ง อันดับที่สุดคือ ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 4 ครั้ง อันดับสุดท้ายคือ ด้านครอบครัวจำนวน 3 ครั้ง และอันดับสุดท้ายคือ ด้านคำสอน จำนวน 1 ครั้ง

อภิปรายผล

วรรณกรรมเพลงถือเป็นนวัตกรรมทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความผูกพันกับวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างแนบแน่น ไม่ว่าจะมนุษย์จะรู้สึกสุข ทุกข์ หรือต้องการกำลังใจ บทเพลงมักมีบทบาทหน้าที่ในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ให้ความหมาย หรือความต้องการต่าง ๆ ที่ส่งจากผู้ประพันธ์ผ่านการขับร้องของศิลปินสู่ผู้ฟังได้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้มนุษย์ยังใช้เพลงเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญยงค์ เกศเทศ (2525 น. 47) กล่าวว่า เพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งของวรรณกรรมไทยสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่ายกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น เพียงแค่ฟังก็ทำให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ได้ วรรณกรรมเพลงมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยปัจจุบันก็ยังมีบทบาทมากขึ้น

อาจเป็นเพราะผู้แต่งพยายามถ่ายทอดปัญหาความเป็นอยู่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในสังคม เข้าถึงอารมณ์ของผู้ฟังได้ทุกระดับ ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การประกอบอาชีพ ความเชื่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ถ่ายทอดออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังเข้าใจและจดจำได้ง่าย ทั้งเพลงลูกทุ่ง-ลูกทุ่งร่วมสมัย เพลงไทยสากล-ไทยเดิม ที่กำลังได้รับความนิยม และมีบทบาทมากขึ้นตามยุคสมัย

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นภาพสะท้อนในวรรณกรรมเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2563 อัลบั้มชุดที่ 4 - 8 จำนวน 51 เพลง มุ่งถ่ายทอดเนื้อหาที่สะท้อนแนวคิดในเรื่องของครอบครัว ความรัก วิถีชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ รวมถึงเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงในสังคมและคำสอน ดังนั้นภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นในวรรณกรรมเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ ยังสอดแทรก แนวคิดใหม่ ๆ ควบคู่ไปกับแนวคิดเดิม โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิกา อ้อมฉนา (2548) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของ สลา คุณวุฒิ ที่ขับร้องโดยไมค์ พิรัมย์พร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของ สลา คุณวุฒิ ที่ขับร้องโดยไมค์ พิรัมย์พร พบว่า มีภาพสะท้อนชีวิต พบ 2 ประเด็น คือ การทำมาหากิน และปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต ภาพสะท้อนเศรษฐกิจ พบ 4 ประเด็น คือ ความยากจนในการดำเนินชีวิต การมีหนี้สิน การซื้อสินค้าในระบบเงินผ่อน และการขึ้นราคาของสินค้า

ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ พบ 4 ประเด็น คือ ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ความเชื่อเรื่องการทำบุญ ความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องโชคชะตา ภาพสะท้อนค่านิยม พบ 4 ประเด็น คือ การเลือกคู่ครอง การแสดงความกตัญญู การศึกษา และนันทนาการ ภาพสะท้อนประเพณี พบ 4 ประเด็น คือ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีออกพรรษา ประเพณีทอดผ้าป่า และประเพณีการแต่งงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของดุสิต ศิริรักษ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงเพื่อชีวิตของ แสง ธรรมดา โดยมีวัตถุประสงค์คือ วิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงเพื่อชีวิตของแสง ธรรมดา ใน 6 ด้าน พบว่า ด้านครอบครัว มี 3 ประเด็น ได้แก่ การเข้าสู่สถานะความเป็นครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว และปัญหาครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ มี 2 ประเด็น คือ การประกอบอาชีพในการทำมาหากินของคนในสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง มี 2 ประเด็น คือ การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย สงครามจรยุทธ์กับแนวทางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ด้านภาษา มี 3 ประเด็น ได้แก่ ศิลปะการใช้คำ ศิลปะการใช้ถ้อยคำในแง่สุนทรียภาพ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ต่าง ๆ และศิลปะการใช้ภาพพจน์ ด้านค่านิยม มี 2 ประเด็น ได้แก่ ค่านิยม

เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม และสะท้อนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นนามธรรม ด้านประเพณีและวัฒนธรรม มี 2 ประเด็น ได้แก่ ภาพสะท้อนของประเพณีในรอบชีวิต และประเพณีในรอบปี เกี่ยวกับการทำนา

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ในวรรณกรรมเพลงของมนต์แคน แก่นคูณ ได้ปรากฏภาพสะท้อนที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และยังสอดแทรกแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ โดยผ่านการพิจารณาของแต่ละบุคคลในแต่ละยุคสมัย ทำให้เกิดการผสมผสานนำความนิยมของแต่ละยุคสมัยเข้ามาใช้ในบทเพลง ให้มีเนื้อหาเข้าถึงใจของผู้ฟัง เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ฟังในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีเนื้อหาภาพสะท้อนในด้านความรักมาก แต่ก็ยังมีเนื้อหาในด้านอื่น ๆ สอดแทรกอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็น ด้านครอบครัว ด้านความเชื่อ ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรมของชาวอีสาน และด้านคำสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งจากนักร้องคนอื่น ๆ เพื่อให้เห็นแนวคิดและภาพสะท้อนที่แตกต่างกันออกไป
2. ควรศึกษาแนวคิดและภาพสะท้อนในแง่มุมอื่น ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลง เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

รายการอ้างอิง

- กนกพร เล็งศรี. (2557). *อัตลักษณ์อีสานในเพลงลูกทุ่งของ ไม้ พงศธร* (วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กัญญนันท์ ภัทรสรณ์สิริ. (ม.ป.ป.). *บทบาทของพ่อแม่ในการอบรมดูแลบุตรธิดาให้เป็นเยาวชนที่ดีของสังคมไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก http://km.moi.go.th/km/18_gender/gender9.pdf
- กาญจนา คำผา (2560). *เอกสารประกอบการสอนภาษาก้าวพัฒนาธรรม*. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- กุลวรา ชูวงศ์ไพโรจน์. “การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง”. *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 11(1) :30-38 : มกราคม- เมษายน, 2541.
- จินตนา ดำรงค์เลิศ. (2533). *วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จิราภรณ์ รั้งริน. (2552). *ครองตน ครองคน ครองงาน*. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.gotoknow.org/posts>
- จุฬารัตน์ ชัยพิทักษ์ และสิริวรรณ นันทจันทุล. (2564). *ภาพสะท้อนสังคมอีสานในบทเพลงลูกทุ่งไทย*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 15(1), น. 154
- จำลอง วงษ์ยี่. (2552). *บทเพลงลูกทุ่ง พ.ศ. 2537- พ.ศ. 2547: การศึกษาภาพสะท้อนและบทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรม*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ชินชัย แก้วเรือน. (2558). *การบูรณาการการครองใจคนตามแนวทางพระพุทธศาสนา*. *พินเนศวร์สาร*, 11(2), น. 155
- ญาณิกา อ้อมฉกา. (2548). *การศึกษาภาพสะท้อนสังคมจากบทเพลงของ สลา คุณวุฒิ ที่ขับร้องโดย ไมค์ ภิญโญพร*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ฐิตินัน บ. คอมมอน. (2555). *เพลงและอัตลักษณ์วัฒนธรรมชุมชน:จรัล มโนเพ็ชร กับบทบาทของนักรบทางวัฒนธรรมดนตรีล้านนา*. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*, 6(2), น. 145-179.
- ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรีและจตุพร เพชรบูรณ์. (2563). *กลวิธีการใช้ภาษาและความเชื่อในเรื่องความรักที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากลปัจจุบัน*. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(2), น.155-184.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

- ดุสิต ศิริรักษ์. (2547). *วิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงเพื่อชีวิตของ แสงธรรมดา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ไทยคดีศึกษา). สงขลา :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทัศนวิศิน ชูสรานนท์ (2559). *การศึกษา เรื่องพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
- ทิดหมู มั๊กม่วน. (2564). *ตำนานเพลงลูกทุ่งสู่อีสาน*. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.isangate.com/new/looktung-andmorlum.html>
- ทิพย์เกสร อึ้งเจริญไพศาล. (2552). *รักคือความหวังใย*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.kroobannok.com/blog>
- ธีรพงศ์ เสรีสำราญ (2564). *เพราะเหตุใด ? ทำไม ‘มนต์แคน แก่นคูณ’ จึงเป็นศิลปินที่มียอดวิวบนยูทูปสูงที่สุดในปี 2020*. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.beartai.com/lifestyle/519969>
- ธีระวัฒน์ ประกอบบุญ. (2546). *เพลงเพื่อชีวิตกับภาพสะท้อนทางสังคมไทย: วิเคราะห์เนื้อหาเพลงเพื่อชีวิตในช่วงปี พ.ศ. 2535-2540* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- นิตยระดี วงษ์สวัสดิ์. (2553). *การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการตัดสินถนนนครอินทร์ บริเวณส่วนต่อจากสะพานพระราม 5 บรรจบถนนกาญจนาภิเษก* (รายงานวิจัย). วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- นิตยพงษ์ ห่อนาค. (2546). “*เติมคำในทำนอง*” ใน *หนังสือโรงเรียนสอนการเขียนเพลงเล่มเล็ก*. กรุงเทพฯ: สามสี แพลน ฟรินติ้ง.
- นุชรา ทองชะอม. (ม.ป.ป.). *ความรักแบบเสียสละ*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://sites.google.com/site>
- บุญเดิม พันรอบ. (2538). *สังคมวิทยาอุตสาหกรรม* (วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา, มหาวิทยาลัยบูรพา)
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2525). *วรรณกรรมวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ :โอเดียนสโตร์.
- ปรานี วงษ์เทศ. (2525). *พื้นบ้านพื้นเมือง*. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

- ปานิส โพธิ์ศรีวังชัย และอาจารย์ ดร. จูตินัน บุญภาพ คอมมอน. (2561). *อัตลักษณ์ของเพลงอีสานประยุกต์ในยุคอีสานใหม่* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 (2556). สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2564, จาก https://dictionary.orst.go.th/lookup_domain.php
- พิชญภณ ศรีนวล. (2554). *วजनลีลาในเพลงของบอย โกสิยพงษ์* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิชญพงษ์ ญาณศิริ. (2556). *ภาพสะท้อนสังคมกับบรรพชนคดีในเพลงลูกทุ่งไทย พ.ศ. 2500 – 2550* (วิทยานิพนธ์ดุขุบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- พีรพงษ์ เคนทรภักดิ์ และ โสภี อุ้นทะยา. (2564). *กลวิธีทางภาษาในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัย*. วรสารศิลปการจัดการ, 5(2), น. 443
- ภาวนา สัมฤทธิ์มีผล. (2548). *บทบาทเพลงลูกทุ่งและภาพสะท้อนสังคมไทย: ศึกษากรณี บทเพลงลูกทุ่ง ตั้งแต่พุทธศักราช 2540-2548* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ ฯ สถาบันบัณฑิตพัฒน-บริหารศาสตร์.
- ภาสพงศ์ ผิวพอใช้. (2548). *เพลงลูกทุ่งอีสานกับการสะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น: ศึกษาในผลงานเพลงของศิริพร อำไพพงษ์* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ ฯ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ภาสพล โตหอมบุตร. (2558). *บทบาทเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตของไมค์ ภิรมย์พร ในการสื่อสารถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิถีชนชั้นแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.saranukromthai.or.th>
- วิภา ปานประชา. (2549). *การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิภาดา เกาธรรมพิทักษ์ (2559). เพลง: *วรรณกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว*. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม *Collega of Communication Innovation SWU*, 4(1), น 64. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2564, จาก <https://so6.tcithaijo.org/index.php/jcosci/article/view/93116/72942>

รายการอ้างอิง (ต่อ)

- ศิริินภา นรินทร์.(2561). คำปนภาษาอังกฤษในเพลงของ มนต์แคน แก่นคูน. นำเสนอ
โครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา ด้านมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ศิริพร กรอบทอง (2541). วิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งในสังคมไทย พ.ศ.2481-2535 (รายงานผลวิจัย).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนอง ไสววรรณ. (2545). วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งพื้นบ้านอีสานร่วมสมัย พ.ศ. 2500 -
2545 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- สิริชญา คอนกรีต.(2556). เพลงลูกทุ่งอีสาน : อัตลักษณ์และการเมืองเชิงวัฒนธรรมของคน
อีสานพลัดถิ่น (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สิมาลัย ชัยชนะ (2555). หลักการ แนวคิด ทฤษฎี. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2564, จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/323308>
- สิรินาถ ฉัตรทอง (2549). เพลงลูกทุ่ง : ภาพสะท้อนค่านิยมในสังคมไทย (วิทยานิพนธ์หลักสูตร
วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
- สุพิศ เอื้องแซะ,สนิท สัตโยภาส และนราวัลย์ พูนพิพัฒน์. (2560). ภาพสะท้อนสังคมและกลวิธี
การนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสาร “คู่สร้างคู่สม”. วารสารบัณฑิตวิจัย, 8(2), น. 313
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2553). เพลงลูกทุ่ง. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราช-
ประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 33 (2551) (น. 98-106). กรุงเทพฯ:
โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.
- สมสวัสดิ์ เตชพฤทธิพันธ์. (2553). ความรู้ความเชื่อ และพฤติกรรมเรื่องกฎแห่งกรรม ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒน-
บริหารศาสตร์).
- สมใจ เดชบำรุง และสิริวันทนีย์ ชัยญาณะ. (2559). ความเชื่อเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในสำนวนไทย.
วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 4(2),
น. 207-213.
- อิทธิพล โคตะมี. (2564). “เป็นตาช่วงเป็นตาซิ่นบ่น้อ” ชีวิตผู้คนในเพลงของ มนต์แคน แก่น
คูน. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2564, จาก <https://waymagazine.org/song-of-monkan-kankoon/>

รายการอ้างอิง (ต่อ)

Diy Inspirenow Team. (2564). ความหมายของความรัก คืออะไร ?. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.diyinspirenow.com/bm>

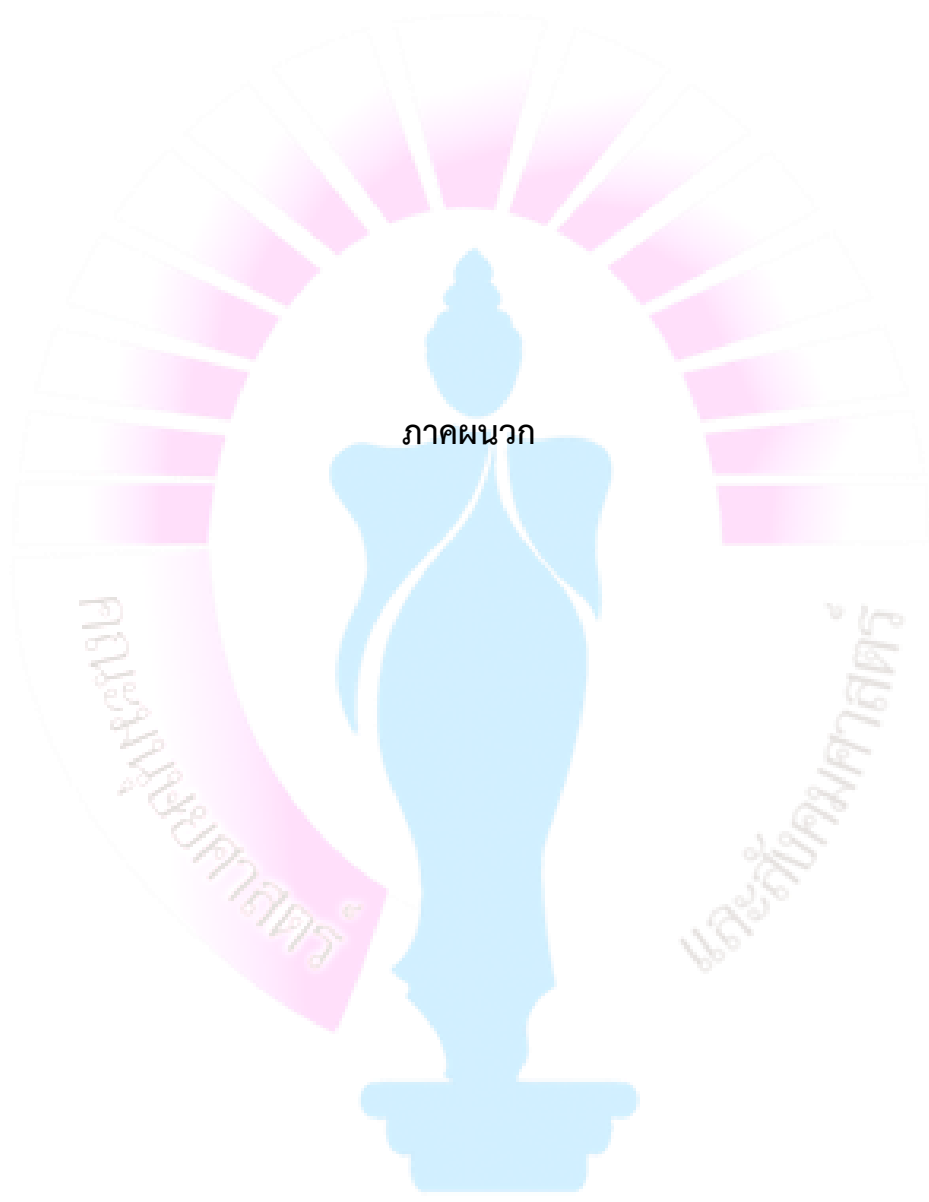
Campus Star. (2561). ถ้อยแถลงนิยามของความรัก | รักคืออะไร | รักที่เจือด้วยต้นหาความยึดมั่น. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://today.line.me>

Plook Teacher. (2562). ชีวิตและครอบครัว : บูรณาการ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา : ความแตกต่างของครอบครัว. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://www.pracharathschool.go.th>

Praew. (2555). วิเคราะห์บทบาทและอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2564, จาก <https://preawpantipa.blogspot.com>

Sanook. (2557). ความรัก 3 ประเภทที่มีความสำคัญต่อชีวิต. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.sanook.com/women/>

ภาควิชา

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ก

ข้อมูลเนื้อเพลงที่ใช้ในการศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 4 โรงงานปิดคิดฮอดน้อง

เพลง : โรงงานปิดคิดฮอดน้อง - มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

เจ้าไปอยู่ใส โทรหายนโด้บเคยติด ตั้งแต่โรงงานปิด
 เจ้าก็หายมิดจ้อยลืมนกัน ตลาดหุ่นเหงา ทำให้คนบ้านเฮาดกงาน
 กลับมาตั้งหลักอยู่บ้าน หรือได้งานใหม่แล้วบ่ข่าว
 อ้ายหวังอ้ายเหงา ความหลังสองเรายังลอยเด่น
 นิดที่ร้านเซเว่นเดินเข้าซอยเป็นเพื่อนแทนเงา
 เก็บสิ่งที่หวัง เว้าอ่อม ๆ สู่กันฟังสองเรา ตกงานตกใจบ่เจ้า
 ผู้สาวอ้ายจึงเงียบจ้ง เจ้านายเลิกจ้าง แต่อ้ายยังบ่เลิกใจ
 อดีตสาวโรงงานแพนอ้าย อย่าถอดใจจนลืมนความหวัง
 เราเสียรายได้ ก้อย่าให้เสียแรงใจอีกทาง รีบกลับมาเดินเคียงข้าง
 ช่วยกันสร้างความฝันเฮาต่อ แรงอ้ายยังพอ พาเจ้าก้าวต่อให้ถึงฝั่ง
 ถึงบ่มีนายจ้าง อ้ายสิหาเงินสร้างงานรอ
 คิดฮอดผู้สาว ถ้าฟังข่าวเบ็ดแวงสู่อู่ โรงงานสร้างฝันเปิดรอ
 แต่ยังติดต่อผู้ร่วมงานบ่ได้ เจ้านายเลิกจ้าง แต่อ้ายยังบ่เลิกใจ
 อดีตสาวโรงงานแพนอ้าย อย่าถอดใจจนลืมนความหวัง
 เราเสียรายได้ ก้อย่าให้เสียแรงใจอีกทาง รีบกลับมาเดินเคียงข้าง
 ช่วยกันสร้างความฝันเฮาต่อ แรงอ้ายยังพอ พาเจ้าก้าวต่อให้ถึงฝั่ง
 ถึงบ่มีนายจ้าง อ้ายสิหาเงินสร้างงานรอ
 คิดฮอดผู้สาว ถ้าฟังข่าวเบ็ดแวงสู่อู่ โรงงานสร้างฝันเปิดรอ
 แต่ยังติดต่อผู้ร่วมงานบ่ได้

เพลง : แฟนเขาผู้สาวอาย - มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

เป็นแฟนเขาละอายน้อย ผู้สาวเก่าชายคนจน ย้อนเหตุผลคือความทุกข์
 เจ้าว้าพอบร้ออาย ละเจ็บแปะตาย แต่บ่เคยลืมเจ้าภาพยังตามเป็นเงา
 ผู้สาวอายเขาได้แต่ง ละยามคิดฮอดแสง ๆ พอยอยากฮ้องขึ้นฟ้าให้เธอฮู้
 ฮักบลิ้มดอกเด็นาง ฮือ...นี่...น้อ...

นื่องกลายเป็นแฟนเขาแล้ว หมดแหวที่ฮักเฮาจะหวน
 พบคนคู่ควรเจ้ารับทึงใจอาย ฮักบ่เคยลืมเหงา ๆ ซิม ๆ น้อใจ
 ไร่ว่าสนาฮักเจ้าเท่าฟ้ายังพาย วันที่เจ้าเดินจากไป
 หัวใจอายทรมาน สองเฮานั้นยามฮักยามแพงใจอายยังจื่อ
 โทรหาสู่มื้อมีหยิ่งเว้าสูฟัง สุขทุกข์บ้างกะคอยส่งแรงใจ
 เธอไปใส่พี่กะคอยเป็นเพื่อน จากปีเดือนจนมาถึงวันท้าย
 วันที่เจ็บแปะตาย ว่าเธอเว้ากับพี่ ว่าจบกันเท่านี้สาเด้ออายฮักเฮา
 ทำได้ลงคนใจร้าย พ้อผู้ใหม่ปล่อยอายจมความเศร้า
 เจ็บอีหลีการทำหน้าที่แฟนเก่า คงเอ็นได้แค่ผู้สาว
 ให้เขาเรียกเธอว่าแฟน กลืนความแค้น ถึงเจ็บเหลือแสนบ่โทษเจ้าดอกอูน
 ถือว่าบุญอายน้อย บ่พอดฮ่วมทาง เจ็บปวดบ้างอายสิค้อยทำใจ
 เธอสดใสลิส้อยยินดีด้วย ไปได้สวยขอให้รวยสุขล้น กับคนนั้นทุกอย่าง
 ส่วนอดีตฮ้าง ๆ คออายอย่าคิดนำ ขอจดจำแต่สิ่งดีดี
 ท่อวันเดือนปีที่เคยร่วมกันใช้จ่าย เป็นแฟนเขาเด้อผู้สาวอาย
 เป็นแฟนเขาเด้อผู้สาวอาย ทุกความเสียใจอายขอรับเป็นภาระ
 สายตาอายยังขอมเจ้า ในใจอายกะยังมีเจ้า เหงา ๆ คิดฮอดบ่สว่าง คิดฮอดบ่สว่าง
 คนอายเคยหวงเป็นแฟนแต่ก็ เดียวนี้ผู้ใหม่คง ยังเป็นห่วงเจ้าบ่มีวันจาง
 บ่มีหยิ่งมาลบเลือนเจ้าได้ ผู้สาวในใจยังเป็นน้อ ผู้สาวในใจยังเป็นน้อเอย

เพลง : ยังฮักคือเก่า - มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

ถึงปัจจุบันปีโทรหากันคือวันก่อนก่อน
 แต่ใจเป็ยกปอนเป็อนน้ำตายังคอยฟังข่าว
 ลงจากตำแหน่งคนฮัก หลังจากที่นั่งเลือกเขา
 ผีกเป็นแฟนเก่า ซ่อนความเศร้าสู่เหงาด้วยงาน
 เหมือนตั้งความฝัน ตอนเย็นเมื่อวานหน้าจอส่งข่าว
 ข้อความเหงา ๆ จากเบอร์เจ้าว่าเขาทิ้งกัน
 ถามอ้ายว่าคิดจั่งไต่ ถ้าขอกลับมาร่วมฝัน
 ใจรีบยืนยันเป็นคำเว้าสั้น ๆ ฝากไป ถ้าเอาความฮักตั้งไว้
 แล้วนำความเสียใจมาลบ หารด้วยความเจ็บวันจบ
 ก็ยังพบฮักเหลือล้นใจ บ่ตัวดอกกว่าเคยโกรธ
 แต่ยกโทษแบบบ่มีเงื่อนไข ถ้อยคำของลมหายใจ
 บอกว่าอ้ายยังฮักบ่จาง ลบเถิดความหลังกลับมาร่วมทางคือวันเก่าเก่า
 แค้จบจากเขา คำว่าเราเปิดรอทุกทาง
 เก็บคำปลอกใจไว้รอ หนึ่งก็คือบ่เป็นหยัง
 สองคือแม่เจ้าหลงทาง แต่ใจอ้ายยังฮักคือเก่า
 สิ่งที่เจ้าเฮ็ดกับอ้ายในมือที่ผ่านมา ก็ยอมรับว่าทั้งเจ็บและเสียใจ
 แต่เจ็บปวดปานไต่ หัวใจอ้ายก็ยังบอกว่ายังฮักคือเก่า
 ลบเถิดความหลังกลับมาร่วมทางคือวันเก่าเก่า
 แค้จบจากเขาคำว่าเราเปิดรอทุกทาง เก็บคำปลอกใจไว้รอ
 หนึ่งก็คือบ่เป็นหยัง สองคือแม่เจ้าหลงทาง แต่ใจอ้ายยังฮักคือเก่า

เพลง : ขอนางเป็นยางลบ - มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

จากและจบแต่ยังไม่จบ ภาพความหลังคอยทิ่มตำทำให้เหงา
 คิดถึงเขาสาวใจดำที่ทำให้เรา ใจซึ่มเศร้าเมาดีชีวิตง
 อยากร้างส่งให้ความซ้าลาใจ เหล้าแก้วไหนดื่มแล้วใจก็ยังหลง
 ลืมความหลังเพียงลำพังยังไม่ปลง วันนี้คงต้องอาศัยใจช่วยลืม
 ขอยืมเป็นยางลบ ขอรักกกลมบรักเก่า
 ขอคิดถึงเจ้าแทนหน้าเขาให้หายซึ่ม
 ลบรอยเจ็บร้ายๆ ด้วยภาพใหม่ที่ใจปลื้ม น้ำใจไม่ขอลืม
 ถ้าให้ยืมยางลบใจ ฮือ หือ ฮือ หือ ฮือ หือ ฮือ หือ
 เจ็บพร้อมจบถ้าเจ้าช่วยลบรอยจำ คราบรอยซ้า
 รอเจ้าทำให้เลือนหาย คนมีความหลังชีวิตพังซ่อมได้ไหม
 คนตอบได้ มีเพียงเจ้าสาวใจงาม ขอยืมเป็นยางลบ
 ขอรักกกลมบรักเก่า ขอคิดถึงเจ้า แทนหน้าเขาให้หายซึ่ม
 ลบรอยเจ็บร้าย ๆ ด้วยภาพใหม่ที่ใจปลื้ม
 น้ำใจไม่ขอลืม ถ้าให้ยืมยางลบใจ ฮือ หือ ฮือ หือ ฮือ หือ ฮือ หือ
 เจ็บพร้อมจบถ้าเจ้าช่วยลบรอยจำ คราบรอยซ้า รอเจ้าทำให้เลือนหาย
 คนมีความหลังชีวิตพังซ่อมได้ไหม คนตอบได้ มีเพียงเจ้าสาวใจงาม

เพลง : แท้ก็แพนทั้ง – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

คนขับแท็กซี่ก็มีน้ำตา ออกหักรักรา น้ำตาเปื้อนพวงมาลัย
 ของขวัญวันจาก ก็คือรอยซากอ่อนไธ และรูปน้อยของเธอครึ่งใบ
 ซุกไว้ในกระเป๋าสตางค์ เธอทิ้งไซเฟอร์มิเตอร์ให้ตรม
 พิษรักฝังจมขมลึกรู้สึกลิ้นหวัง บ่เหลือให้ใครให้เธอหมดใจเลยนาง
 เพิ่งจะรู้ว่าอายผิดทาง ลื่นทุกอย่างที่อายวางใจ
 ขับรถจอดปั้มน้ำล้างหน้า มันเปื้อนน้ำตา เวลาที่มันเอ๋อไธ
 ไฟเขียวไฟแดง ลื่นแรงจับพวงมาลัย เสียงจ่มด่าว่าจอดคอยใคร
 เขาบิบแตรไล่อายตกใจตื่น ส่งกะแท็กซี่เคยมีนางใจ
 วันนี้ทำไมนางใจของอายเป็นอื่น กลับห้องหมองเศร้า
 ควงกะเหมิตวันเหมิตคืน โทรเข้าศูนย์ด้วยความกล้ากลืน
 บอกแท็กซี่คนนี้แพนทั้ง ขับรถจอดปั้มน้ำล้างหน้า มันเปื้อนน้ำตา
 เวลาที่มันเอ๋อไธ ไฟเขียวไฟแดง ลื่นแรงจับพวงมาลัย
 เสียงจ่มด่าว่าจอดคอยใคร เขาบิบแตรไล่อายตกใจตื่น
 ส่งกะแท็กซี่เคยมีนางใจ วันนี้ทำไมนางใจของอายเป็นอื่น
 กลับห้องหมองเศร้า ควงกะเหมิตวันเหมิตคืน โทรเข้าศูนย์
 ด้วยความกล้ากลืน บอกแท็กซี่คนนี้แพนทั้ง

เพลง : อยากรู้ที่ใจ- มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

ก็รู้ตัวที่อยู่นอกแผนทีใจสาว ติดดินใส่ยีนส์ขาดเช่า
 กับกระเป๋าเดินทางปอน ๆ บ่เป็นนักท่องเที่ยว
 แต่ชีวิตเกี่ยวกับการสัญจร เปลี่ยนที่เปลี่ยนงานแรมรอน
 ถูกพายุความจนพัดเป่า อยู่เมืองก็เหงา อยู่บ้านเฮาก็จน
 ความจริงที่จำต้องทน ผลักฮ้ายดินลนหาทางบรรเทา
 หน้าฝนเมื่อบ้าน พอลมแล้งผ่านเข้าเมืองคือเก่า เป็นราษฎรชั่วคราว
 ของทุกที่มีจุดยืน อยากรู้ค้ำคั้นกับใจของเจ้าได้บ่
 ชมซานมาพอ มันท้อเกินที่จะฝัน ให้ใจค้ำคั้นกับใจของเจ้าได้บ่
 เจอคนใช่พอ บ่อยากไปต่อที่อื่น รับคนบ่ได้ ก็ช่วยรับใจอ้ายแม่ขวัญยืน
 ให้เป็นคนรู้จักก็ชื่น แต่ถ้าฝันเป็นแฟนยิ่งดี
 เหนื่อยล้าเต็มที อยากรู้เป็นที่เป็นที่
 บ่อยากเป็นคือรถท่าที่หาคิวจอดบ่มี
 หากในใจน้องบ่มีคนจองถาวรก่อนนี้
 ربกวบนแนแต่คนดี ช่วยเคลียร์พื้นที่ให้อ้ายใจ
 อยากรู้ค้ำคั้นกับใจของเจ้าได้บ่ ชมซานมาพอ มันท้อเกินที่จะฝัน
 ให้ใจค้ำคั้นกับใจของเจ้าได้บ่ เจอคนใช่พอ บ่อยากไปต่อที่อื่น
 รับคนบ่ได้ ก็ช่วยรับใจอ้ายแม่ขวัญยืน ให้เป็นคนรู้จักก็ชื่น
 แต่ถ้าฝันเป็นแฟนยิ่งดี เหนื่อยล้าเต็มที อยากรู้เป็นที่เป็นที่
 บ่อยากเป็นคือรถท่าที่หาคิวจอดบ่มี
 หากในใจน้อง บ่มีคนจองถาวรก่อนนี้ ربกวบนแนแต่คนดี
 ช่วยเคลียร์พื้นที่ให้อ้ายใจ

เพลง : น้ำตาอีกแบบ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

อ้ายบู้ตอกหล้า คนนั้นนะฮักน้องซำได้
 ฮู้แต่ว่าฮักคือการให้ หากน้องสุขใจอ้ายยอมทุกอย่าง
 เมื่อเจ้าเลือกเขาแล้ว หน้าที่อ้ายคือยอมหลักทาง
 แอบห่วงใยน้องอยู่ริมทาง เป็นคนมาที่หลังพาน้องเดินควงแขน
 เฮ็ดดีน้ำทุกอย่าง ก็หวังอยู่บ้างน้องอาจมีใจ แต่แล้วได้เป็นแค่เพียงพี่ชาย
 น้องบให้อ้ายใช้คำว่าแฟน เห็นน้องสุขกับเขา ปานตกยอดพร้าวใส่โพนดินแก่น
 แต่อีกเจ้าเกินสิเคียดสิแค้น ได้แต่ตอบแทนน้องด้วยคำว่า
 ดีใจน่าน้องหล้า ด้วยน้ำตาอีกแบบหนึ่ง คือหวังดีที่อยากส่งถึง
 จากใจดวงหนึ่งที่น้องเมินค่า บได้เฮ็ดบุญฮ่วมชาติ บได้ตักบาตรร่วมขันกันมา
 เลยได้ไว้แค่เพียงคำว่า มีสุขเด้อหล้ามันยืนกับเขา
 หากบเห็นอ้าย จากวันนี้ไปบต้องกังวล
 อ้ายขอพาน้ำตาที่หล่นไป หาหม่องหล่นยามคิดถึงเจ้า
 เป็นน้ำตาที่มี ความยินดีมากกว่าความเศร้า
 หากมือได้ลงเอยกับเขา โทรมาบอกข่าวให้อ้ายฮู้แทน
 ดีใจน่าน้องหล้า ด้วยน้ำตาอีกแบบหนึ่ง คือหวังดีที่อยากส่งถึง
 จากใจดวงหนึ่งที่น้องเมินค่า บได้เฮ็ดบุญฮ่วมชาติ บได้ตักบาตรร่วมขันกันมา
 เลยได้ไว้แค่เพียงคำว่า มีสุขเด้อหล้ามันยืนกับเขา
 หากบเห็นอ้าย จากวันนี้ไปบต้องกังวล อ้ายขอพาน้ำตาที่หล่น
 ไปหาหม่องหล่นยามคิดถึงเจ้า เป็นน้ำตาที่มี ความยินดีมากกว่าความเศร้า
 หากมือได้ลงเอยกับเขา โทรมาบอกข่าวให้อ้ายฮู้แทน

เพลง : แพนอายไต่ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

แพนจำอายขอลาก่อน ฝากคำอวยพรไปหาแพนเก่า
 อ้ายยังฮักเจ้าอยู่เด้อ ถึงน้องสิเปลอสิมความฮักเฮา
 อ้ายยังจำที่ศาลาลงแก่ง จุดนัดพบสองเฮา
 เมื่อคราวที่ยังรักกัน แพนเอ๋ยโชคดีเด้อหล้า
 มีวาสนาได้พ้อแพนในฝัน อ้ายมันจนก็สมควรผิตหวัง
 บ่มีเงินถึงมอบให้เป็นรางวัล สัญญาเก่าที่เจ้าเคยยืนยัน
 ทุกคำที่เคยไว้กัน อ้ายสิลืมนั้นสา อ้ายขอยอมมือสุดแขน
 ขอให้เจ้ากับแพน อย่ามีวันร้างลา ให้ครองคู่อยู่กับความสมหวัง
 น้องเป็นฝาเป็นฝั่ง อ้ายก็โมทนา อติตรักเราคงบ่หวนคืนมา
 จึงฝากอวยพรแก้วตา ให้รักอย่าคลอนแคลน
 แพนจำโชคดีเด้อน้อง ยามเจ้ามีคู่ครอง ให้ฮักกันมันแก่น สำหรับอายคนบ่มีอียัง
 สิขอเติมกำลังแรงใจทดแทน ถึงบ่มีสิทธิ์กลับมาเดินควงแขน
 อ้ายสิจำว่าแพนของอายไต่ อ้ายขอยอมมือสุดแขน ขอให้เจ้ากับแพน
 อย่ามีวันร้างลา ให้ครองคู่อยู่กับความสมหวัง
 น้องเป็นฝาเป็นฝั่ง อ้ายก็โมทนา อติตรักเราคงบ่หวนคืนมา จึงฝากอวยพรแก้วตา
 ให้รักอย่าคลอนแคลน แพนจำโชคดีเด้อน้อง ยามเจ้ามีคู่ครอง ให้ฮักกันมันแก่น
 สำหรับอายคนบ่มีอียัง สิขอเติมกำลังแรงใจทดแทน ถึงบ่มีสิทธิ์กลับมาเดินควงแขน
 อ้ายสิจำว่าแพนของอายไต่ ถึงบ่มีสิทธิ์กลับมาเดินควงแขน
 อ้ายสิจำว่าแพนของอายไต่

เพลง : ร้องไห้แข่งทุ่งกุลา – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

ลมโชครชะตาพัดพาให้เราเห็นห่าง ทุ่งกุลาฟ้าแจ่มจางปางนาทางน้ำท่าบมี
 บ่อยากลาไกลน้องคงพอเข้าใจดี หัวใจจนจนดวงนี้ฮักภักดีเจ้าหลายซ้ำได้
 อยู่หล้าฟ้าไหนหัวใจอ้ายยังคงมั่น หากมีเวลาหรือว่าว่างงานจะโทรสื่อสารดวงใจ
 ก็นานแล้วนะที่อ้ายมาสู่งานเมืองไกล มื้อนี้เจ้าเป็นจั่งไต่ยามอ้ายโทรไปปรับสายกัน
 ข่าวความเจริญเดินทางฮอดหมู่บ้านเฮา นาทางบมีคือเก่า
 จากนาข้าวเปลี่ยนเป็นโรงงาน
 ข้าวเศรษฐกิจใหม่ถอยรถป้ายแดงมาวิ่งแข่งกัน
 น้องสาวโทรมาเมื่อวานบอกว่าเจ้านั้นคงใครหลายหน้า
 กลับทุ่งกุลาทวงฝันในวันฟ้าหม่น
 สัญญาฮักของคนจนจนวันนี้คงเสื่อมราคา ได้ยินพินแคนลายปู่ป่าหลานดั่งแว่วแผ่วมา
 ฟังแล้วคนใจไร้ค่ากับทุ่งกุลาร้องไห้แข่งกัน ข่าวความเจริญเดินทางฮอดหมู่บ้านเฮา
 นาทางบมีคือเก่าจากนาข้าวเปลี่ยนเป็นโรงงาน
 ข้าวเศรษฐกิจใหม่ถอยรถป้ายแดงมาวิ่งแข่งกัน
 น้องสาวโทรมาเมื่อวานบอกว่าเจ้านั้นคงใครหลายหน้า
 กลับทุ่งกุลาทวงฝันในวันฟ้าหม่น
 สัญญาฮักของคนจนจนวันนี้คงเสื่อมราคา ได้ยินพินแคนลายปู่ป่าหลานดั่งแว่วแผ่วมา
 ฟังแล้วคนใจไร้ค่ากับทุ่งกุลาร้องไห้แข่งกัน

เพลง : ลำล่อง...บ้านเฮาหนาวแล้วบ่ – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

ละมาบัดนี้ ยามมีฝนสั่งฟ้าเฝ้าลาหมู่เด้อฝูงปลา ข้าวอยู่นาขจีเขียว กองใบยามลมต้อง
 ละน้ำเต็มนา ปลาบ่าบ่อน มาออนซอนขึ้นมันม่วน
 ละฟังเสียงฟ้าฮ้องฮวน คือสิลาจากแล้วว่าปีหน้าจ้งพบกัน เอ้ย... ละทุ่งอีสานยามนี้นั้น
 เห็นแล้วม่วนชวนหลงใหล ยืนคั่นแทแนมไกลไกล
 นกไก่อ้นาถาล่อน ละเบิ่งพุ้นแหลม พ่อใหญ่สาเฟิ่นลงต้อน ไปได้กปลาบ่อนนาลุ่ม
 ข้าวแตกกอเขียวจุ่มจุ่ม เสียงปลาแข่งติดบ่อน ปลาชิวน้อยกะแวงหลาย เอ้ย...
 ละคิดฮอดเต้ คิดฮอดน้องและอ้ายผู้ไกลถิ่นดินอีสาน ไปทำงานอยู่เมืองไกล
 อยู่จ้งไตเอ้ย... น้อทางพุ้น ละข่าวทีวีซางมาวุ่น มีหลายซุ่มวุ่นหลายฝ่าย
 ละคั่นลำบากอยู่เมืองใหญ่ กลับอีสานบ้านเค้ามากินข้าวแม่นบายปลา
 แล้วอยู่บ่อนใต้ในแผ่นหล้า สีสุขทอดอกเฝ้าเฮา ยามใจเหงาให้คีนนา จ้าปนปลากี่สุขล้น
 ชีวิตคนไทบ้านคนอีสานเว้ากันง่าย มาเบิ่งเด้อยามตะเว็นค้อยบาย
 กอข้าวเขียวแสงแดดต้อง โอ้ยมองแล้วกะแวงงาม
 แล้วฝูงหมู่ปลาเต็นต้นน้ำคั่นแทกิวสิบีนหนี ปลาช่อตีบีนตกหลุมพ่อ
 ใหญ่สาเฟิ่นดักไว้ ละแวงนาเทิงนาใต้ แนมไปใส่น้ำล้นปรี เสียตายเต้
 ปลาถูกคอกกะลงลี เสียงพ่อลุงแม่ป้าเฟิ่นถามทวงแม่นข้าวคราว
 ละถามข่าวถึงลูกเต้าสิมาบ่อกพรธษา ฝากเงินมาให้พอบุ้ย หน่นบ่หนอลูกชายไตัน
 ละหน้อยบ่โดนเสียงกลองแลง ญาคูเจ้าตั้งมาก้องฮวนๆ
 ได้ฟังแล้วซางมาวุ่นคือดนตรีกล่อมทุ่ง เอ้ยฟังแล้วแวงสะออน เอ้ย
 ละนี่หละคำค่าก้อนทองถิ่นดินอีสาน เป็นวิมานของคนจน แม่นั่งโพนกะสุขล้ำ
 ละยามฝนลาปลาพอน้ำไหลลงข่อยกั้นลี กลับมาเด้อน้องพี่
 แต่งชุดสีน้อโก้โก้... มาเดินฝ่ายมายท่งนา เต้อคนโคเต้อ... เต้อแฟนเต้อ

เพลงในอัลบั้ม ชุด 5 ฝันอีกครั้งต้องฟังเธอ

เพลง : ชีวิตเพื่อชาติหัวใจเพื่อเธอ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

วันเกณฑ์ทหาร อ้ายจับได้ใบแดง

ยึดดอกเตรียมรับตำแหน่งทหารเกณฑ์แห่งกองทัพไทย

แขวนยีนส์ตัวเก่าบอกลาหมยารสังสาวแฟนอ้าย

ไปทำหน้าที่ยิ่งใหญ่แต่หัวใจฝากไว้กับเธอ

สองปีเตื่อที่เราต้องเจอกันน้อยลง ที่เคยตกลงเรื่องของเราเจ้าอย่าเผลอ

ไปอยู่กองร้อยจะคอยรับสายจากเธอ อดทนแทนเดื่อหากต้องเจอความเหงาใจ

เกิดเป็นไทยได้สิทธิ์รับใช้ชาติ คือความองอาจบ่เสียชาติลูกผู้ชาย

ภูมิใจเถิดนออย่าเสียน้ำตาเลยแฟนอ้าย รอเต็มแรงใจในยามที่เราไกลกัน

ชีวิตเพื่อชาติ หัวใจเพื่อเธอ ท่องไว้เสมอ กฎแห่งใจชายชาติทหาร

ฝึกหนักทุกมือเพื่อเตรียมรับมือผู้มารุกราน บอกใจทุกวันอยู่ทางบ้านอ้ายมีคนรอ

บอกใจทุกวันอยู่ทางบ้านแฟนอ้ายยังรอ อ้ายบ่ท้อหากแฟนที่รอบเปลี่ยนไป

ผู้บ่าวมาไกลอย่าทิ้งใจคนอยู่ ทบ. อ้ายป้องกันชาติฝากเจ้านั้นป้องกันใจรอ

คอยสวมเสื้อเกราะยี่ห้อรักเราเฝ้าใจรอกัน ชีวิตเพื่อชาติ หัวใจเพื่อเธอ

ท่องไว้เสมอ กฎแห่งใจชายชาติทหาร ฝึกหนักทุกมือเพื่อเตรียมรับมือผู้มารุกราน

บอกใจทุกวันอยู่ทางบ้านอ้ายมีคนรอ บอกใจทุกวันอยู่ทางบ้านแฟนอ้ายยังรอ

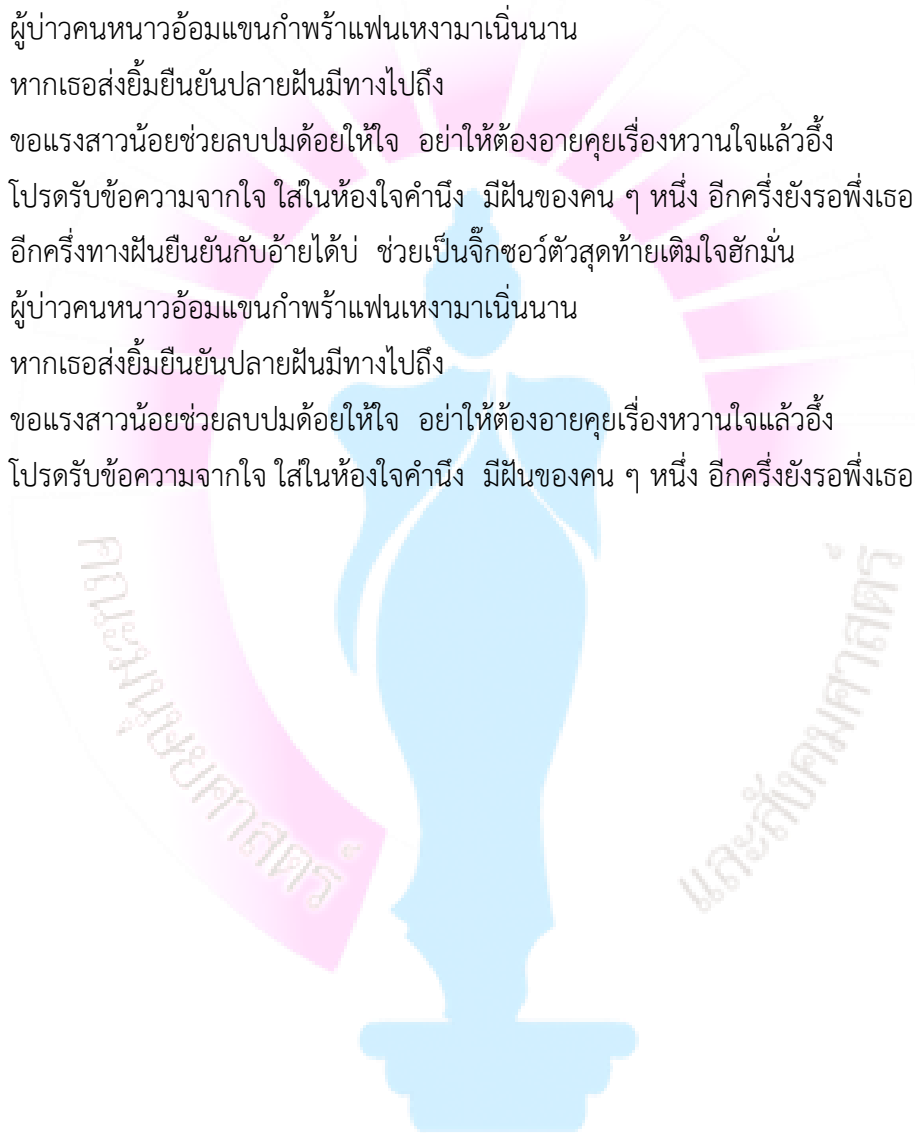
อ้ายบ่ท้อหากแฟนที่รอบเปลี่ยนไป ผู้บ่าวมาไกลอย่าทิ้งใจคนอยู่ ทบ.

อ้ายป้องกันชาติฝากเจ้านั้นป้องกันใจรอ คอยสวมเสื้อเกราะยี่ห้อรักเราเฝ้าใจรอกัน

เพลง : ฝันอีกครั้งต้องพึ่งเธอ- มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

หัวใจเกินร้อยแต่มีปมด้อยเรื่องแฟน จึงข้ามพรมแดนความเหงาเดิม ๆ บ่ได้
 สร้างฝันมาตามลำพังได้เพียงครึ่งทางवादไว้ อีกครึ่งฝันมีคู่ใจ สร้างเองบ่ได้ดอกหนา
 เหมือนคนบนฟ้าท่านคงรู้ว่าบ่ไหว กลัวอายเหงาตายจึงส่งเธอมาพบหน้า
 เดินใกล้ในวันสับสน ให้คนจน ๆ สบตา ความใช่ได้กั๊งขาแต่เกรงว่าบ่ฮักกัน
 อีกครึ่งทางฝันยืนยันกับอายได้บ่ ช่วยเป็นจิ๊กซอว์ตัวสุดท้ายเติมใจฮักมัน
 ผู้บ่าวคนหนาวอ้อมแขนกำพริ้วแฟนเหงามาเนิ่นนาน
 หากเธอส่งยิ้มยืนยันปลายฝันมีทางไปถึง
 ขอแรงสาวน้อยช่วยลบปมด้อยให้ใจ อย่าให้ต้องอายคุยเรื่องหวานใจแล้วอึ้ง
 โปรตรับข้อความจากใจ ใสในห้วงใจคำนึง มีฝันของคน ๆ หนึ่ง อีกครึ่งยังรอพึ่งเธอ
 อีกครึ่งทางฝันยืนยันกับอายได้บ่ ช่วยเป็นจิ๊กซอว์ตัวสุดท้ายเติมใจฮักมัน
 ผู้บ่าวคนหนาวอ้อมแขนกำพริ้วแฟนเหงามาเนิ่นนาน
 หากเธอส่งยิ้มยืนยันปลายฝันมีทางไปถึง
 ขอแรงสาวน้อยช่วยลบปมด้อยให้ใจ อย่าให้ต้องอายคุยเรื่องหวานใจแล้วอึ้ง
 โปรตรับข้อความจากใจ ใสในห้วงใจคำนึง มีฝันของคน ๆ หนึ่ง อีกครึ่งยังรอพึ่งเธอ

เพลง : มีเจ้าบ้านจน – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

บ้านดอกความจน ถ้าอยู่ใกล้คนจริงใจ
 ทางเดินแม้ยังยากไร้ แต่ยายเชื่อในพลังฮักแท้
 ละใจบ่เคยยอมแพ้ มีเจ้าคอยดูแล เจองานยากอ้ายบ่บ่น คั้นมีเจ้าบ้านจน
 ขอเดินชน ทนผ่านได้ ทางไกลใกล้ พี่บ่แคร์ ได้..ละ..นางเอย
 โอ๊ะ โอ โอย เต๋อ แฟนอ้าย
 บ่หวั่นเลยน่อง ถึงต้องดักดานเพียงไหน มีเจ้าเป็นแรงใจ ลำบากกายอ้ายบ้าน
 มีข้อจำกัด แต่บ่ประหยัดน้ำใจให้กัน มีเจ้าเคียงเงาเท่านั้น ที่อ้ายต้องการยามล้า
 คนอื่นสิว่าสิหยาม ได้ใจงามงาม จากเจ้าช่วยคลายปัญหา ด้านความลำบาก
 สู้แรงฮักบ่ได้ดอกหนา คนหมิ่นอ้ายบ่ถือสา แก้วตาน้องคืออ้ายใจ มีแฟนอ้ายมีสุขในใจ
 บ่เคยย่านความเมื่อย มีแฟนอ้ายมีสุขในใจ บ่เคยย่านความเมื่อยแรงใจส่งเรื่อย
 บ่เคยท้อต่อหยัง สุขทุกข์ข้างธรรมชาติคนจน มีแสงทนเพราะว่ามีแฟนอ้าย
 เป็นความหมายเติมพลังใจให้ เติมเสียงผ่านสาย ปลอดภัยยามหม่น
 งานหยั่งอั่งลั่นบ่มีมือหวั่นไหว ขอขอบคุณเจ้าหลายหลาย ที่รินน้ำใจบ่จางบนทางจนจน
 เห็นแววรักมาก ในดวงตานั่นคือค่าล้น ก้าวผ่านวันจนจน ด้วยใจแฟนอ้ายประคอง
 มองสู่อากาศไกล ต้องถึงเส้นชัย นอกใจบ่ให้เกี่ยวข้อง ฮักเดียวคงมัน
 คือเจ้าเท่านั้นรับรอง จะตอบแทนใจน้อง ด้วยฮักจริงใจของคนคืออ้าย
 เมื่อยกายหัวใจมีเจ้า เมื่อยกายแต่หัวใจมีเจ้า
 หนักเบางานอ้ายบ่เกียงได้ยินเสียงถามเมื่อยบ่จำ ความล้าแม่่นลบหาย
 ฮักยิ่งใหญ่เกินคำว่าจน อย่าไปสนคำคนใส่ร้าย สองเฮามีใจแคร์ไผ่น้องเอย

SCAN ME

เพลง : แต่..คนที่อายฮัก- มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

คนตั้งใจทิ้ง เสียใจบ่จริงดอกสาว จบแล้วในความเป็นเรา
 ขอรับเอาแค่ความปราชัย เมื่อเลือกเขาแล้ว ก็ต้องมอบความจริงใจ
 อย่าแค้นน้ำตาของอ้าย ผู้ชายที่สมควรลืม
 โยนทิ้งฮอยปลื้ม ลบลืมความหลังเถิดหนา หัวใจที่เคยให้มา
 ถือเสียว่าหมดเวลาฮีม รีบเคลียร์แหวตา อย่าให้เขาเห็นแหวซิม
 กลับหลังไปหาทางปลื้ม กับเขาที่เธอมอบใจ
 อ้ายบ่อยากได้ ดอกความหวังโยปปลอมปลอม อย่าเลยอย่าหาทางกล่อม
 ให้รู้สึกผิดน้อยลงก่อนไป ดูแลตัวเองดีดี คำพูดนี้หมดแล้วความหมาย
 งานหนักของคนฮักพ่าย คือเสียใจอยู่แล้วละนาง แต่บ่เป็นหยั่ง
 ยินดีเปิดทางสดใส เจ็บนี้แทนคำอวยชัย ของขวัญของอ้าย คือไปไกลทาง
 ทำหน้าที่แฟนกับอ้อมแขนใหม่เถิดนาง ชาตินี้ให้ได้ทุกอย่าง
 เพื่อความสมหวังของคนอายฮัก อ้ายบ่อยากได้ดอกความหวังโยปปลอมปลอม
 อย่าเลยอย่าหาทางกล่อม ให้รู้สึกผิดน้อยลงก่อนไป
 ดูแลตัวเองดีดี คำพูดนี้หมดแล้วความหมาย
 งานหนักของคนฮักพ่าย คือเสียใจอยู่แล้วละนาง แต่บ่เป็นหยั่งยินดีเปิดทางสดใส
 เจ็บนี้แทนคำอวยชัยของขวัญของอ้ายคือไปไกลทาง
 ทำหน้าที่แฟน กับอ้อมแขนใหม่เถิดนาง
 ชาตินี้ให้ได้ทุกอย่าง เพื่อความสมหวังของคนอายฮัก

เพลง : บ้านเฮาแม่นบ่ – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

เฮ็ดงานหนัก เป็นตาฮักแท้นอน้ำใจ เข้าตาอ้ายบ่าวอีสานเฮ็ดงานใกล้เจ้า
 หลอยยิ้มใบหน้า เป็นที่จืดสยตาบ่เซา คืองามบาดใจแท้เจ้า
 แม่นผู้สาวทางบ้านเฮาบ่ ผิวคูฝ่องแก้มอ่องตอง
 ป่านสาวเกาหลีสี่ บ่าวแถวนี้ผิวปากใส่ยามใต้เดินจ้อ
 เบิ่งหุ่นเบิ่งร่างหนักไปทางสาว กทม. แปลกใจหลายคราวพบพ้อ
 เจ้ายืนรอ ซื่อสั้มตำ ลาว แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่
 แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่ บ้านเฮาแม่นบ่
 แม่นคนทางบ้านเฮาบ่ บ้านเฮาแม่นบ่ แม่นผู้สาวทางบ้านเฮาบ่
 มาจาก ตจว. คือกันกับอ้ายบ่สาว กินข้าวเหนียวสั้มตำ
 ได้ยินฟังเสียงลำพ็อนหย่าว บอกอ้ายแน่สาว มาจากอีสานแม่นบ่
 แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่
 แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นผู้สาวทางบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่
 แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่ บ้านเฮาแม่นบ่
 แม่นคนทางบ้านเฮาบ่ บ้านเฮาแม่นบ่
 แม่นผู้สาวทางบ้านเฮาบ่ มาจาก ตจว. คือกันกับอ้ายบ่สาว
 กินข้าวเหนียวสั้มตำ ได้ยินฟังเสียงลำพ็อนหย่าว บอกอ้ายแน่สาว
 มาจากอีสานแม่นบ่ แม่นบ้านเฮาบ่
 แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นบ้านเฮาบ่ แม่นผู้สาวทางบ้านเฮาบ่
 อ้ายเป็นบ่าวหน้าบ่ขาวเว้าไทยบ่แข็ง ฮักเจ้าเฮง แต่ยังหาทางแจมบ่พ้อ
 อยากรมีเพื่อนคุยยามเตร้า จอบเบิงเจ้าตนแล้วฮู้บ่ ผากคำถามใจจ้อๆ
 บ้านเฮาแม่นบ่ อ้ายขอเบอร์แทน

SCAN ME

เพลง : ลูกพ่ออย่าท้อแท้ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

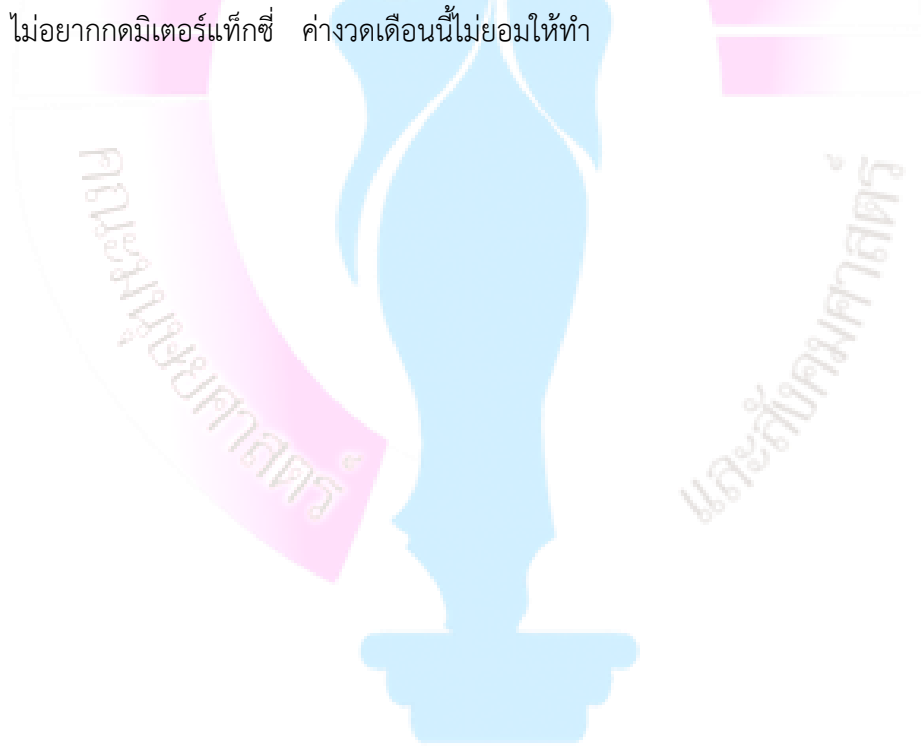
นั่งยองย่ออยู่บนตอ ข้างหัวคันทนา สอกค่างเข้ามือคีบกอกยา
 นั่นคือท่าประจำของพ่อ เครื่องแบบชาวนา เสื่อเปื้อนตมทางเกงมอซอ
 แต่ท้อหุ้มหัวใจพ่อ ให้อุ่นพอและท้อบเป็น
 ทุกข์บ่เว้น เหนื่อยบ่เป็น ยากเข็ญบ่กลัว
 แบกทนต์ำทำเพื่อครอบครัว ความจนคว่อดหัวใจเช่น
 บ่มีปริญญาแต่สอนวิชา ฝ่าความลำเค็ญ
 บ่เขียนให้อ่านแต่ทำให้เห็น ฝึกลูกเป็นคนจริงพอ
 ห้ามเพียงหนึ่งข้อ บอกลูกพ่ออย่าท้อแท้ พ่อบอกคำนี้เสมอ
 เมื่อลูกเจอปัญหาจ่อ จำไว้ในอก
 เป็นมรดกจากชีวิตพอ บ่มีสร้อยทองคล้องคอ แต่มีคำห้ามท้อคล่องใจ
 ยังยิ้มให้ อุ่นในใจลูกทุกเวลา เก็บภาพเก่าเล่าความเป็นมา
 ปลอบใจล้ำให้อยิ้มได้ สืบทอดความทน ถึงความจนยังหมุนรอบใจ
 วันหนึ่งถ้าพลอร้องให้ จะรีบบอกใจเราเป็นลูกพอยังยิ้มให้
 อุ่นในใจลูกทุกเวลา เก็บภาพเก่าเล่าความเป็นมาปลอบใจล้ำ ให้อยิ้มได้
 สืบทอดความทน ถึงความจนยังหมุนรอบใจ วันหนึ่งถ้าพลอร้องให้
 จะรีบบอกใจ ใ้ไ้ลายพอ

SCAN ME

เพลง : แท็กชื้อยามี่เธอ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

รถเก๋งของพี่มีป้ายแท็กชื้ออยู่บนหลังคา ดาวน้จจากเงินจ้านองนา
 ผ่อนงวดด้วยเงินรับจ้างรายวัน ตระเวนทั่วเมือง ฟันสีเขี้ยวเหลือร่อผู้โดยสาร
 หักค่าแก๊สเหลือค่าน้ำมัน ชีวิตรายวันจึงมีค่าแรง เครื่องเสียงแห่งแห่ง
 ซิติร์รุ่นโข่งลำโพงแถมมา ติดแอร์รุ่นธรรมดา เบาะนั่งเป็นผ้าราคาไม่แพง
 เจ้าของมอซอรถยังสีก็หล่อ ซอมซ่อเบาะแข็ง ผู้โดยสารประชดแรงแรง
 ฟังแล้วให้น้อยใจจัง แท็กชื้อมีเตอร์ อยากรเป็นแท็กชื้อมีเธอ เหมือนเก๋งส่วนตัวที่เจอ
 ขับอุ่นใจคนใช้เคียงข้าง รถเก๋งสักคัน สำหรับคนซัดสนสตางค์
 ต้องผ่านการใช้รับจ้าง งวดหมดรถพังแพนยังไม่มี รถเก๋งของพี่ติดป้ายแท็กชื้อ
 ตระเวนทุกวัน แอบจดชื้อเธอคนนั้น เป็นผู้โดยสารชั้นวีไอพีรับเธอทุกครั้ง
 มองกระจกหลังยิ้มให้ทุกที ไม่อยากกตมิเตอร์แท็กชื้อ ค่างวดเดือนนี้ไม่ยอมให้ทำ
 รถเก๋งของพี่ติดป้ายแท็กชื้อ ตระเวนทุกวัน แอบจดชื้อเธอคนนั้น
 เป็นผู้โดยสารชั้นวีไอพี รับเธอทุกครั้ง มองกระจกหลังยิ้มให้ทุกที
 ไม่อยากกตมิเตอร์แท็กชื้อ ค่างวดเดือนนี้ไม่ยอมให้ทำ

เพลง : ความคิดฮอตสั่งมา – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

ละย่านคนลืมนิมใจร้าย คีตนำสาวเป็นบ้าจ๋ม
 เก็บสะสมความคิดฮอต กระจุกหยอดใส่บ่พอ
 ละคีตนำหลายกะดื้อ คือปิ่นจ๋อคุมหัวใจ
 บ่เคยคีตนำไผ อ้ายคีตหลายแต่นำเจ้า
 ละเป็นเหงาเหงา คือติดไข้ ย่านหัวใจเจ้าถึกฝ่า
 ฮักจนหวงสิปวงบ้ายากเห็นหน้าอยู่บ่เขา
 ขอนำเด้อ ขอนำเจ้า อย่าเคื่องบ่วานอกสายตา
 ความฮิตฮอตสั่งมา อย่าฟ้าวักกันเดอน้อง
 อยากมาหา อยากมาเห็นหน้าตลอด ถูกความคิดฮอต อ้อนแอ้วใจให้กลับมาเจอ
 ตั้งเพลงเชื่อว่าเห็นหน้าดีกว่าเห็นเบอร์ ขอโทษหลายเด้อ หากมันทำให้เธอรำคาญ
 คิดเหมือนกันหรือเปล่าบ่ฮู้ ทุกความเป็นอยู่ บรรจุงเจ้าเป็นคนสำคัญ มีค่าต่อใจ
 มีความหมายต่อเส้นทางฝัน ที่สุดของวัน
 นั่นคือการได้มาพบเธอ อย่าให้แก้อဲเด้อสาวยิ้มแน
 สงสารฮักแท้ แคร้เจ้าคักหลาย ว่างบ่ได้กะเทียวแวมมากอย เพียงหลอมมาเห็น
 แค่วัยเดียวยังได้ เคื่องคนไกลหรือผิดใจเจ้าบ่ มีหยังอยู่บ้อเวลาอ้ายอยู่นำ
 ความคิดฮอตสั่งมา ขอเพียงเห็นหน้า ถึงเจ้าสิบเห็นใจ
 ลืมเจียมตัวบ้าง แต่ให้รู้บ่เคยลืมใคร
 ขอพื้นที่ใจยื่นหลบภัยความท้อคุกคาม ขออยู่ใกล้ใกล้สุดความฮักเข้าปอด
 ให้ความคิดฮอตได้โอบกอดเจ้าใส่ความจ๋า คิดฮอตอ้ายบ่ ถึงอยากฮู้แต่สิบถาม
 ได้แค่ว่านำมือละสำนึวก้อยพอใจ ความหมายที่เฮ็ดไปทุกด้าน ผู้สั่งการก็คือใจ
 ขาคู่คนเป็นหมู่กะคือเจ้าท่อนั้น ท่อนั้น เอยท่อนั้น ละท่อนั้นแค่ฝันพ้อกะอุ่นใจ
 มือต่อไปเป็นแนวไตกะสว่าง มือต่อไปเป็นแนวไตกะสว่าง ได้ฮักจั้งจั้ง กะพอแล้ว
 ได้ฮักจั้งจั้ง กะพอแล้ว เอย...

SCAN ME

เพลง : ผ้าขาวม้าผืนเก่า – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

เจ้ากลับมาให้อ้ายเห็นหน้า มีคราบน้ำตาบอความในใจ บ่ถามซ้ำเติมยังดอก
 อ้ายพอเดาออกสิ่งที่เป็นไป ถึงสิหอบเข้ามาน้ำตาไหล อ้ายกะดีใจที่เจ้าคืนมา
 ผ้าขาวม้าผืนเก่าของอ้ายเป็นคราบเหงื่อไคล เป็อนกลืนไอหนูมนานา
 ยืนให้สาวซบหน้าตาหล่น เช็ดรอยหม่นจากคนลืมลลา
 คงสิพอลบรอยน้ำตา เอียงไหล่ข้างขวา ให้เจ้าฟังซบหลบเหงา
 เขาบ่ฮักกะสว่างเขาเถาะเฮ็ดใจसानาะ บุญเจ้ายังบ่ฮอดเขา ทุกเรื่องผ่านมา
 ให้สิมมันสาบต้องเว้า อย่าเซ็ดหัวเข้าให้คนสาเดื่อน้ำตานาง หัวใจดวงนี้อ้ายมอบให้เจ้า
 พร้อมดิ่งฮักเฮาคืนมาจากความหลัง หนูมนาคือผ้าขาวม้าผืนเก่า
 บ่หอมดอกเจ้าแต่ฮักซื่อจริงจัง สิมหยดน้ำตากลับมายิ้มได้อีกครั้ง
 อย่าโยนทิ้งข้างทางคือมือก่อน เขาบ่ฮักกะสว่างเขาเถาะ เฮ็ดใจसानาะ
 บุญเจ้ายังบ่ฮอดเขาทุกเรื่องผ่านมา ให้สิมมันสาบต้องเว้า
 อย่าเซ็ดหัวเข้าให้คนสาเดื่อน้ำตานาง หัวใจดวงนี้อ้ายมอบให้เจ้า
 พร้อมดิ่งฮักเฮาคืนมาจากความหลัง หนูมนาคือผ้าขาวม้าผืนเก่า
 บ่หอมดอกเจ้าแต่ฮักซื่อจริงจัง สิมหยดน้ำตา กลับมายิ้มได้อีกครั้ง
 อย่าโยนทิ้งข้างทางคือมือก่อน

เพลง : สาวดวงจำปา – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

อยากจะบอกอีกเธอเท่าฟ้า สาวดอกจำปาถิ่นลำเซบาย
 สงกรานต์หน้าแล้งแห่งความจำ
 สรงน้ำพระถ้าฉ่ำดวงใจ มีเจ้าข้างกาย ปลุกต้นจำปา บ่าวผ้าป่าบ้านอื่นคืออ้าย
 เผลอทำหัวใจหล่นตามแววตา สาวเมืองอำนาจเจริญใจ ความงามที่อ้ายได้พบพา
 ตั้งดวงจำปา คล่องใจให้อยู่ ขอพรพระภู่อุ้มชูอีกซ้ำ
 ปลุกต้นจำปา เสี่ยงทายถวายเป็นคู่
 หากบุญประคองสองเราคู่กัน ได้ย้อนมาดู จำปายังอยู่คู่เรายังมี
 อยากจะบอกอีกเธอเท่าฟ้า
 บ้านภูจำปาอำนาจธานี อ้ายยังคิดฮอดจำปาภู ที่ปลุกเคียงคู่กับคนดี
 ขอฝากฮักนี้กับดวงจำปา ขอพรพระภู่อุ้มชูอีกซ้ำ ปลุกต้นจำปา เสี่ยงทายถวายเป็นคู่
 หากบุญประคองสองเราคู่กัน ได้ย้อนมาดูจำปายังอยู่คู่เรายังมี
 อยากจะบอกอีกเธอเท่าฟ้า บ้านภูจำปาอำนาจธานี อ้ายยังคิดฮอดจำปาภู
 ที่ปลุกเคียงคู่กับคนดี ขอฝากฮักนี้ กับดวงจำปา อ้ายยังคิดฮอดจำปาภู
 ที่ปลุกเคียงคู่กับคนดี ให้ฮักเฮานี้ ตั้งดอกจำปาบาน

เพลงในอัลบั้ม ชุดที่ 6 ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ

เพลง : ตรงนั้นคือหน้าที่ ตรงนี้คือหัวใจ – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

เขายักละบ้อ... คือเฮ็ดหน้าอใส่ยาย

อุตสาห์มาขอแรงใจเป็นมือส่งท้ายก่อนไปเหินห่าง

ฮู้บผู้สาวทุกคราวที่อายจากนาง ในกระเป๋าดินทาง มีแต่ความเหงาและความคิดฮอด

เพราะใจดวงนี้ ก็ปีก็มีแต่เจ้า เหตุผลที่ทนทุกก้าว จะหนักหรือเบาเจ้าคือที่จอด

ถ้าเจ้าหันไหน ฝืนในของอ้ายก็ซ้อต ก็คิดเรื่องเรตลอด เข้าใจอ้ายเนาะคนดี

ตรงนั้นคือหน้าที่ แต่ตรงนี้สิคือหัวใจ ถูกความจำเป็นส่งไป ทั้งที่ใจอยากอยู่ตรงนี้

ไกลกันหมั้นโทรหา สบสายตาผ่านเฟซคนดี จากไปทำหน้าที่ เพื่อจะมีวันที่เรารอ

เขาเคียดละบ้อ ยืมให้ได้บ่แฟนอ้าย อยากเห็นท่าดีใจ สิห่อเก็บไว้ก่อนไปสู้อต่อ

เสบียงความฝัน มีเพียงเจ้านั้นฮู้บอ บ่มีมองไต่มาต่อ เพราะใจอ้ายอยู่ตรงนี้

เขาเคียดละบ้อ ยืมให้ได้บ่แฟนอ้าย อยากเห็นท่าดีใจ สิห่อเก็บไว้ก่อนไปสู้อต่อ

เสบียงความฝัน มีเพียงเจ้านั้นฮู้บอ บ่มีมองไต่ไปต่อ เพราะใจอ้ายอยู่ตรงนี้

ตรงนั้นคือหน้าที่ แต่ตรงนี้สิคือหัวใจ...

เพลง : ห่วงเจ้าผู้สาวเพิ่น – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

หละแมนเมิดหวังใจยังอ่อน ยังอาวรณ์ย้อนความห่วง หละคนเคยฮักเคยหวง
 แพ้แก่เขาแต่เมื่อนั้นถึงวันนี้พี่ปลื้ม หละจนเชื่อ เชื้อซิมซิม ได้ยินข่าวว่าเธอเหงา
 ย้อนว่าเขาหลายใจ ให้ใส่หมอนคองนอนกลุ้ม ฟังเสียงลือ แต่เรื่องราวข่าวเธอ
 ฟังเสียงลือ แต่เรื่องราวข่าวเธอ ก็ห่วงเสมอถ้ามีน้ำตา
 ว่าโอ้ยเด้หล่า ผู้ขวัญตาซู้เก่า โอ้ยเด้หล่า ผู้ขวัญตาซู้เก่า
 ความสุขแก่เจ้าสิมีบ้างบ่ น้อ อย่าได้ท้อให้สู้อต่อเด้อใจ
 ยามไต่มีทุกซี้ให้คิดเห็นเบอร์อ้าย เธอโทรหาได้แมนยามสายบายเที่ยง
 โทรหาได้แมนยามสายบายเที่ยง เสียงลือเรื่องเจ้า หัวใจเฝ้าห่วงนำ
 คนงามรู้ใหม่ว่าอ้าย ห่วงอยู่ไกลไกลไม่กล้ามาเจอ
 อยากสิโทรไปถามกลัวเรื่องลูกถาม ให้เขาเคืองเธอ
 ข่าวว่าเขาหลายใจ คงเจ็บใช้ใหม่เหงาเหงาเหม่อเหม่อ คนดีอ้ายห่วงเสมอ
 ไม่ได้มาเจอแต่ขอเป็นแรงใจ ซันเป็นไปได้ ให้โทรหาอ้ายแน
 เป็นไปได้ให้โทรหาแฟนเก่า คือคำเพิ่นเว้าบ่ น้อเรื่องทุกซี้ใจ
 บอกให้อ้ายหายห่วงกังวล คนเคยเคียงกาย
 เขาเปลี่ยนใจบ่ น้อ เคยมองเห็นเจ้าทรงหงาหงายามผ่าน
 มองเห็นเจ้าทรงหงาหงายามผ่าน บ่หาญสิเว้าย่านความเศร้าลูกถาม
 ไบหน้างามงาม ไม่อยากให้ซ้ำเข้ามาบรบกวน สองแก้มนวลนวล ขออย่าได้มีรอยหมอง
 ถึงไม่มีหวัง แต่อ้ายก็ยังคอยเป็นห่วงน้อ ไม่ได้มาเป็นคู่ครอง ยังแอบเฝ้ามอง
 ด้วยความห่วงใย ยามไต่หัวใจมีเศร้า ยามไต่เธอหัวใจมีเศร้า
 เจ็บเพราะเขาให้โทรเว้ากับพี่ ทุกนาที่รอฟังข่าวเจ้าคำเว้าปลบเลื่อนเหมือนทุกสิ่ง
 หละคือเดิมทุกอย่าง เหมือนทุกสิ่ง
 หละคือเดิมทุกอย่างคอยเป็นพลังแรงใจช่วย แรงใจช่วย เอ้อเอ้ย

SCAN ME

เพลง : อ้ายบ่แม่นเขา – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

ยามน้ำต้าย้อย อ้ายคอยซบด้วยใจฮัก
 แอบหวังแอบฮัก ก่อนที่เขาคบเจ้าตั้งตน
 จนฮักจากเขาเห็ดให้ใจน้องเศร้าสับสน
 น้อยยังมีอ้ายทั้งคนคอยอยู่เคียงข้างฟังเสียงน้ำตา
 ทุ่มทำทุกอย่างหาทางให้เจ็บเจ้าหาย น้อยเปรยว่าใจ
 กำลังจะฮัก ฮักอ้ายแล้วนะ พอได้ข่าวเขา
 ก็นั่งซึมต่อและขอเวลา จากสิ่งที่เจ้าเป็นมา
 ฟังเด้อน้องหล้าสิว่าแปนแปน
 อ้ายบ่แม่นเขา ฮักแปตายกะได้สำนี้ เป็นพี่ชายที่คอยหวังดี
 แต่บ่มีสิทธิ์ได้เป็นแฟน คอยฮักจากเขา คนจั่งอ้ายบ่อาจสวมแทน
 แม้ว่าจะเคยใช้อ้อมแขน ปลอดภัยน่องนับครั้งบ่ถ้วน
 ถ้าน้ำท่วมโลกพุ้นบ่้องสิลิมเขา อยากรอคร้าอยากรอหงา
 น้อยกะหงามาพอสมควร ยามเปลอลิมเขาก้ซบไหล่อ้ายปานอ้ายคู่ควร
 บาดลมความหลังพัดหวล เจ้าคิดฮอดเขาอ้าย...กะเบ็ดค่า
 อ้ายบ่แม่นเขา ฮักแปตายกะได้สำนี้ เป็นพี่ชายที่คอยหวังดี
 แต่บ่มีสิทธิ์ได้เป็นแฟน คอยฮักจากเขา คนจั่งอ้ายบ่อาจสวมแทน
 แม้ว่าจะเคยใช้อ้อมแขน ปลอดภัยน่องนับครั้งบ่ถ้วน
 ถ้าน้ำท่วมโลกพุ้นบ่้องสิลิมเขา อยากรอคร้าอยากรอหงา
 น้อยกะหงามาพอสมควร ยามเปลอลิมเขาก้ซบไหล่อ้ายปานอ้ายคู่ควร
 บาดลมความหลังพัดหวล เจ้าคิดฮอดเขา อ้าย...กะเบ็ดค่า

SCAN ME

เพลง : บ่พร้อมแต่บ่แพ้ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

ถ้าเป็นแผ่นดินไหวก็คงวัดได้ตั้งหลายริกเตอร์
 ใจมันสั้นเสมอในยามเห็นเธอคงมากับเขา
 คนที่มาทีหลังแต่มีตั้งค์พร้อมดูแลเจ้า คนเตรียมเป็นแฟนเก่า คงสิเป็นอ้ายแม่นบ่
 อักเฮาเริ่มสีกหอมองอ้ายหอมช่อเมื่อเขามาใกล้
 คำเคยบอกอักหลายถูกเขาเอาใจล้าไปละหนอ
 อยากถามเจ้าอีกสักครั้ง อ้ายเป็นผู้ผิดหวังแล้วบ้อ
 เทียบฟอร์มแล้วเขาเป็นต่อ แต่ฮู้บ่อ้ายบ่อยากยอม
 ถึงอ้ายบ่พร้อมแต่ใจยังบ่ยอมแพ้ ขอเพียงอักยังแน่วแน่
 อ้ายบ่แคร์ปัจจัยแวดล้อม หลายอย่างเอียงไปทางเขา ขอแค่อักเฮาเจ้ายังถนอม
 ถึงเสียเปรียบความพร้อม อ้ายสิบ่ยอม บ่ยอม ถอดใจ
 ยอมรับว่าวันนี้ไหว แต่ก็ทำได้แค่เพียงขอร้อง
 เขาพร้อมจะสนอง แต่อ้ายยังต้องดิ้นรนอีกไกล
 อ้ายให้ได้แค่ความหวัง แต่เขามีตั้งค์ให้ใช้
 ฝากเป็นข้อสอบถามใจจะยืนหยัดหรือว่ายินยอม
 ถึงอ้ายบ่พร้อม แต่ใจยังบ่ยอมแพ้ ขอเพียงอักยังแน่วแน่ อ้ายบ่แคร์ปัจจัยแวดล้อม
 หลายอย่างเอียงไปทางเขา ขอแค่อักเฮาเจ้ายังถนอม ถึงเสียเปรียบความพร้อม
 อ้ายสิบ่ยอม บ่ยอมถอดใจ ยอมรับว่าวันนี้ไหว แต่ก็ทำได้แค่เพียงขอร้อง
 เขาพร้อมจะสนอง แต่อ้ายยังต้องดิ้นรนอีกไกล
 อ้ายให้ได้แค่ความหวัง แต่เขามีตั้งค์ให้ใช้
 ฝากเจ้าช่วยตัดสินใจจะยืนหยัดหรือว่ายินยอม

SCAN ME

เพลง : ถ้าอกหักอีกอายเค้า – มนต์แคน แก่นคูณ (MONKAN KANKOON)

อ้ายได้ความเหงา ส่วนเขาได้เบอร์ติดต่อ สองมาตรฐานแท้
 หัวใจคนที่อายอีก อยากเป็นแฟนเดี๋ยง บ่อยากเป็นคนอกหัก
 หอบทั้งใจอรัก สิหักอกอายอยู่บื้อ สะออนคนหล่อจนบ่เหลียวเบิ่งคนใกล้
 สเปกที่เจ้าเขียนไว้ คนคืออายบ่แม่นเลยเนาะ
 เห็นผู้บ่าวบ้านบ้าน ชี้คร้านเว้านำชันบ่ เสียตายที่แม่และพ่อ
 ให้ความหล่ออายมาบ่หลาย ยื่นแบบฟอร์มไว้ ว่าอายขอเป็นแฟนน่อง
 เป็นตัวสำรองหมายเลขหนึ่งก็ซึ้งแล้วใจ
 เผื่อเขาที่เจ้าหักเหลือเกิน บังเอิญไปกันบ่ได้
 ถ้าตัวจริงเขาจวันใด บรรจ้อายเป็นตัวแทนแน่
 ถึงยังบ่แคร์ขอแค้ได้รอใช้สิทธิ์ เดินข้างเส้นทางชีวิต
 อย่าฟ่าวให้เป็นผู้แพ้ แค้มีที่คิดฮอด มีหม่องจอดหัวใจแน่
 มือไต่เขาลืมดูแล ขอสิทธิ์เทคแคร์แน่เด้อ
 ยื่นแบบฟอร์มไว้ ว่าอายขอเป็นแฟนน่อง
 เป็นตัวสำรองหมายเลขหนึ่งก็ซึ้งแล้วใจ
 เผื่อเขาที่เจ้าหักเหลือเกิน บังเอิญไปกันบ่ได้ ถ้าตัวจริงเขาจวันใด
 บรรจ้อายเป็นตัวแทนแน่ ถึงยังบ่แคร์ขอแค้ได้รอใช้สิทธิ์
 เดินข้างเส้นทางชีวิต อย่าฟ่าวให้เป็นผู้แพ้
 แค้มีที่คิดฮอด มีหม่องจอดหัวใจแน่ มือไต่เขาลืมดูแล ขอสิทธิ์เทคแคร์แน่ เด้อ...

เพลง : คิดฮอดเชียงคาน – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

มาเมืองเชียงคานเมื่อลมหนาวผ่านพลี้อลูบลำโขง
 ทิวเขาฝั่งยาวเกี่ยวโค้งล่อเมฆโถ่งปานคิ้วคนงาม
 ชายผ้าทอมืออยู่เอือนไม้เก่าข้าง ๆ ฝั่งน้ำ
 ฟ้ารื้อตัวเมืองพบคำป่าต้วสุกงามในแสงนีออน
 มาแล้วฮักเลย แค่เพียงได้เอ๋ยพานพบสบตา
 อยากรู้บุญวาสนาผูกของหัวใจได้เป็นคู่ซ้อง
 สาวเลยใจดำเคยได้ยินคำพริ้วเพลงไว้วอน
 หากหัวใจอ้ายแน่นอนลิดำอยู่บ่หัวใจสาวเลย
 เก็บเมืองเชียงคานเอาไว้คิดฮอดกอดในยามเหงา
 เก็บภาพผู้สาวเอาไว้ให้ใจไถ่ถามเรือนเอ๋ย
 มาฮอดเชียงคานบ่อยากผ่านเลยเหมือนชื่อเมืองเลย
 อยากรู้ฝากชีวิตเป็นเขยสร้างฝันกับนางข้างลำโขงไกล
 ไกลเมืองเชียงคานแต่หัวใจนั้นเหมือนไม่ตามมา
 ย่านเพียงแค่วันเวลาคอยพัดพาเชียงคานกลับกลาย
 วัตถุนิยมถ้าโถมวิถีชีวิตเปลี่ยนไป
 กลับมาเชียงคานครั้งใหม่อยากเห็นยิ้มใสของสาวเชียงคาน
 ไกลเมืองเชียงคานแต่หัวใจนั้นเหมือนไม่ตามมา
 ย่านเพียงแค่วันเวลาคอยพัดพาเชียงคานกลับกลาย
 วัตถุนิยมถ้าโถมวิถีชีวิตเปลี่ยนไป
 กลับมาเชียงคานครั้งใหม่อยากเห็นยิ้มใสของสาวเชียงคาน
 วัตถุนิยมถ้าโถมวิถีชีวิตเปลี่ยนไป
 กลับมาเชียงคานครั้งใหม่อยากเห็นยิ้มใสของสาวเชียงคาน

เพลง : เอรักมาให้ เหมือนพาใจมาเจ็บ – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

อ้ายมีค่าเพียงยาทำใจ บัดยามหายเจ็บหายไข้
 หายจากความเสียใจ เจ้าลืมน้ำอ้ายแบบไร้ค่า
 หอบความฮักมาเป็นยา ปานพาใจมาให้ซ้ำ
 คนทำร้ายฮู้บ่น้อ โอ้ โอ โอย
 หละใจเอ๋ยใจ ช่างมาเจ็บกะต้อ ให้เจ้าจื่อไต่ยีนใหม่
 จากนี้คงบ่มีไฟ บัดฮักพังสลายแล้ว
 หอบรักและจริงใจมาให้เธอ วันเจ้าเจอความเศร้า
 หอบเสื่อหอบหมอน มานอนเฝ้าหัวใจเจ้า
 เธอเข้ามาจากเขา ยามเศร้ามีอ้ายคอยดูแล
 มอบรักแท้เป็นยารักษาใจ ซ่อมแซมให้ทุกอย่าง
 แต่เมื่อแผลใจจาง เขากลับมาเจ้าก็ลาจากไป
 ทิ้งอ้ายให้หมอง แต่เพื่อน้องก็ต้องทนให้ได้
 เป็นผู้หมดความหมาย พาใจถอดความตรอมตรม จนพอลืมบ่ดอกตรมขมขื่น
 จนพอลืมบ่ดอกตรมขมขื่น ฝันฮักส่งเจ้าแต่ใจเว้าบ่ไหว ตอนนี้กลายเป็นอ้ายต้องเหงา
 เรื่องราวเก่าเก่า ยังเฝ้าคอยตามหยามใจ ช่วยเขาเยียวยาแต่รักษาโตเองบ่ได้
 ยามเจ็บวิงซนหัวใจ สุคติสยลรอยความจำ คำเอ๋ยหล่าสิไปรักษาบ่อนไต่บ่ใจพี
 คำเอ๋ยหล่าสิไปรักษาบ่อนไต่บ่ใจพี แผลเป็นเพื่อนบ่มีมือลอบหาย
 เจ้าลืมน้ำอ้ายไว้กลางไฮแถมกา ป่าชายไว้อยู่กลางนาแถมไก่
 เสียใจนั่งเศร้าสิไปเว้าต่อไผ เอรักมาให้เหมือนพาหัวใจมาเจ็บ
 ไม่มีทางเย็บแล้วใจที่มันสลาย หมดแล้วความหวัง หมดพลังแรงใจแล้วอ้าย
 หมดค่าแล้วยาทำใจ ที่แท้เพียงอ้ายฝันไกลลลมม ความตรมความซิมความเศร้า
 ความตรมความซิมความเศร้า เจ็บเหงากะรวมไว้กับพี
 ความหวังดียังมีต่อเจ้าเธอฮู้บ่น้อ
 ก้มก้อขอไหวบ่น้อใจเอ๋ย มันเจ็บจิงเลยจนหลงฮ้อง เอ้อ เอ๋ย

เพลง : หนีฮัก หนี ธ.ก.ส. – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

กู ธ.ก.ส. เพื่อหวังไปก่อต่อชีวิตใหม่ สิ่งที่เคยวาดหวังไว้ คือดาวนรธไถออกมารับจ้าง
เก็บเงินค่าแรง แล้วเอาไปแต่งน้องนาง
แต่ยังมองบ่เห็นทาง งามไปซอดหม่องจอตความฝันบ่ได้คือว่า
ร้อยพันปัญหา มันถาโถมใส่ เล่นหาค่างวรดรไถ
ค่าซ่อมติดไว้ยื้อนหาบ่ทัน น้ำท่วมฝนแล้ง แต่น้ำมันแพงขึ้นได้ทุกวัน
ยามเจ้าสบตาอายันั้น คือจ้งหยังตันอันอยู่ในคอ
หนี ธ.ก.ส. ขอพักกับผู้จัดการ ส่วนหนี้ค่าต้องแต่งงาน วอนเธอนั้นเห็นใจเถิดหนอ
คนที่อายฮักคือสิ่วนำบ่ยากดอกเนาะ ความฝันที่เราเฝ้ารอ
ขอต่อเวลาอีกหน่อยได้ไหม ยืนเป็นแสงใจอยู่เคียงข้างกายอายแม่เด้อหล่า
สู้งานเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ช่วยเป็นผ้าซับเหงื่อรินไหล
อดเอาสาก่อนวอนเจ้าอย่าฟ้าวอดใจ วิดหนี ธ.ก.ส. มือได้
สิปลดหนี้ใจให้คนที่ฮัก หนี ธ.ก.ส. ขอพักกับผู้จัดการ
ส่วนหนี้ค่าต้องแต่งงาน วอนเธอนั้นเห็นใจเถิดหนอ
คนที่อายฮักคือสิ่วนำบ่ยากดอกเนาะ ความฝันที่เราเฝ้ารอ
ขอต่อเวลาอีกหน่อยได้ไหม ยืนเป็นแสงใจ อยู่เคียงข้างกาย อายแม่เด้อหล่า
สู้งานเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ช่วยเป็นผ้าซับเหงื่อรินไหล
อดเอาสาก่อนวอนเจ้าอย่าฟ้าวอดใจ
วิดหนี ธ.ก.ส. มือได้ สิปลดหนี้ใจให้คนที่ฮัก

เพลง : ลำล่อง หนีข้าหรือตามหา – มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

สาวคนดีหนีความซ้ำหรือว่าเธอตามหา เขาคอนนั้นกันน้ออุ่น ชาวว่าใจพังวุ่น
 เขาหลายใจไปจากน่องให้เธอต้องรับกรรมเด้น้อ
 คงเพราะเธอนั้นซ้ำ จังบ่ผ่านเดินกลาย
 คงเสียใจหลายน้อคำอ้ายห้วงนำคินน่อง เคยหล่อยหมองทุกแลงเข้า
 ตอนเธอเป็นแฟนเขา บ่หาญเว้าว่าเสีย
 อยากฮู้ข่าวเจ้าจิงเลยอยู่ใส่น้อมมือหนีหรือหนีเข้าไปนั่งเหงาเด้น้อ
 ได้ยินคนสำเภาว่าคนฮักเจ้าหลายใจ คงเจ็บหลายสาวคนงามค้ำมาสินอนกลุ่ม
 ปัญหากรมให้เจ้าโทรมาหาอ้าย ผากเบอร์ไว้กับหลานชายรับฟังได้ทุก ๆ เรื่อง
 หล่านางเอี้ยหากเขาใช้แฟนเปลืองกะลิมเขาเสียเถิดน่อง สักวันต้องผ่านเหงาเด้น้อ
 คอยเอาใจส่อยเจ้าให้ก้าวผ่านสิ่งนางเจอ ฮู้แนแต่ว่ามีไผห้วงใยบ่มีเว้น
 เคยได้เห็นตอนเธอยิ้มหวานพอบานไอติม เป็นรอยยิ้มที่สดชื่น
 บัดมือเขาไปเป็นอื่น คือสิหมองหม่นเศร้าคงกลืนข้าวบ่คล่องคอ
 ยามที่เธอนั้นท้อสิฮู้บ่พี่ชายเหงาหลูโตนสาวผู้ใจเดียว บัดฮักกลายเป็นความซ้ำ
 ผากใจนำไปออยน่อง ผากใจนำไปออยน่อง ยามน้ำตาไหลนอง ให้เธอฮู้ว่าชายห้วง
 หล่านางเอี้ยคนแอบฮักแอบหวังเห็นเขาควงอ้ายกะซ้ำ ยามเขาถิ่มอ้ายห้วงนาง
 หากทำใจได้บ้างให้เดินผ่านแนวทางเดิม ยังคอยเต็มแรงใจส่อยพะนางอยู่เด้อน่อง
 บ่เคยมองว่าเธอแพ้ถึงแฟนเก่าเขาบ่แคร์ อัยยอมนแพ้ให้เริ่มใหม่
 หล่านางเอี้ยมีคนห้วงด้วยหัวใจ ไปอยู่ใสให้ข้าวอ้าย ทำใจได้ให้อวยคิน เตือนางเด้อ

SCAN ME

เพลง : ปลาช่อนใหญ่- มนต์แคน แก่นคูน (MONKAN KANKOON)

เดือนสามออกใหม่เก้ค่า ได้มายามผู้สาวบ้านภูไท
 มาค้าคุณขวัญข้าว ตามฮึดคองเก่าละของเผ่าภูไท
 ถึงแม้เป็นสังคมยุคใหม่ ยังรักษาไว้ประเพณีอันดีงาม
 สาวเอ๋ยมีคู่แล้วบ่ ได้บ่หนอถ้าอายขอมาอยู่น่า
 มาปลูกพริกหน้าแล้ง ช่วยแก้มแดงสร้างแปงทุกยาม
 โปรตสงสารอายแค้นนางม อยากรมาทำหน้าที่ลูกเขยพ่อตา
 โอ้...เต้ เอ้ เอ้..เอ้..เอ โอ้..เต้..เอ้..เอ เอ้..เอ้..เอ..
 โอ้เต..สาวภูไทเอ๋ย โอ้เต..สาวผู้ไทเอ๋ย แพงเอ๋ย สาวผู้ไทนั่นแต่น้อง
 ให้นางอดดอกสาจ้ำ โอ้ยแจ้วเกลือกต่างลาบไก่อ...ผู้แพงเอ๋ย
 นางเอ๋ย ปลาช่อนใหญ่มาฮอดแล้ว
 ปลาช่อนใหญ่มาฮอดแล้ว อย่าวางถิ่มแมนห่อเกลือก
 อย่าวางถิ่มดอกห่อเกลือก เออ...เอ่อ...เอ๋ย...นั้นนา...
 ฮอยยืมในตาหวานฉ่ำนึ่งกินข้าวนำจันลิมจ้ำแจ้วซ่า
 ยามตำหูกเขินฝ้าย มางามหลายสาวผู้ไทคนสำ
 งามชื่นหมี่เสื่อย้อมคามาห้องหล้า มันชุนสายตางนอยากเป็นเขยภูไท..
 จนอายอยากมาเป็นเขย..ภูไท
 โอ้...เต้ เอ้ เอ้..เอ้..เอ โอ้..เต้..เอ้..เอ เอ้..เอ้..เอ..
 โอ้เต..สาวภูไทเอ๋ย โอ้เต..สาวผู้ไทเอ๋ย แพงเอ๋ย สาวผู้ไทนั่นแต่น้อง
 ให้นางอดดอกสาจ้ำ โอ้ยแจ้วเกลือกต่างลาบไก่อ...ผู้แพงเอ๋ย
 นางเอ๋ย ปลาช่อนใหญ่มาฮอดแล้ว
 ปลาช่อนใหญ่มาฮอดแล้ว อย่าวางถิ่มแมนห่อเกลือก
 อย่าวางถิ่มดอกห่อเกลือก เออ...เอ่อ...เอ๋ย...นั้นนา...หล่าเอ๋ย
 นางเอ๋ย ปลาช่อนใหญ่มาฮอดแล้ว ปลาช่อนใหญ่มาฮอดแล้ว อย่าวางถิ่มแมนห่อเกลือก
 อย่าวางถิ่มดอกห่อเกลือก เออ... เอ่อ... เอ๋ย... นั้นนา... หล่าเอ๋ย

เพลงในอัลบั้มชุดที่ 7 ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา

เพลง : คอยน้องที่ช่องเม็ก

สาวลาวใต้เห็ดบวบหัวใจอ้ายแท้หนอ
 สัญญาที่ด่านตม. ช่องเม็กว่ารอบมีค่า
 ลางานเมื่อบ้านปากเซคราวนั้นนั้นวันกลับมา
 ทิ้งบ่าวอุบลคนคอยสัญญา สิบเป็นบ้าทำใจ
 กะโดนพอได้ที่ผูกหัวใจเอาไว้ด้วยกัน
 สาวลาวข้ามมาทำงานร้านอาหารได้เคียงใกล้
 คือลืมไฉนแท้ ไปแล้วบ่แค่บ่โทรบ่ไลน์
 คิดฮอดโทรหาเป็นตาเหลือใจ จักให้ผู้ใดต่อบมา
 ถือดอกจำปา ยืนรอเกาะรั้วรงเหล็ก
 ที่ด่าน ตม.ช่องเม็กจนตำรวจ ตม.แนมหน้า
 เป็นจิ้งได้น้อ สาวลาวเจ้าจ้งบ่มา
 หรือบ่าวลาวใต้จุงเข้าพาขวัญแล้วหนา
 จิงลบจิงลืมสัญญา จนลืมไปว่าเคยเป็นแฟนใคร
 สาวลาวใต้เห็ดบวบหัวใจของอ้ายแท้ได้
 คิดฮอดผู้สาวปากเซ เห็ดจ้งได้ได้ลืมได้
 ไทยลาวเต็มทีเปิด เอ อี ซี ติดต่อกันง่าย
 แต่เป็นหยังสัญญาณหัวใจ ผู้สาวลาวใต้จ้งให้อ้ายรอ
 สาวลาวใต้เห็ดบวบหัวใจของอ้ายแท้ได้
 คิดฮอดผู้สาวปากเซ เห็ดจ้งได้ได้ลืมได้
 ไทยลาวเต็มทีเปิด เอ อี ซี ติดต่อกันง่าย
 แต่เป็นหยังสัญญาณหัวใจ ผู้สาวลาวใต้ จ้งให้อ้ายรอ

SCAN ME

เพลง : คำว่าฮักกัน มันเหี้ยถิมไส

อ้ายบ่อยากเชื่อสายตา ว่าภาพตรงหน้าสิเป็นความจริง
 ก็คนที่เคยสัญญา คนบอกกันว่าบ่ตายสิบ่ทอดทิ้ง
 กำลังกอดกันอึ้งตึ้ง กอดอึ้งตึ้งอยู่กับผู้อื่น
 กะยกให้เพิ่นเบิดใจ เมื่อคราวเคียงไถ้ร่วมใช้วันคืน
 สิหยุดที่กันและกัน หนักร่วมฝ่าฟันยากสิส่อยกันป็น
 จังไต่มากลายเป็นอื่น มาเฮ็ดกันได้แทนอใจคน
 แล้วคำว่าฮักกัน มื้อนั้นมันเหี้ยถิมไส แล้วคนที่ว่าฮักหลาย
 มื้อนี้หัวใจเอาไผมาปน แทบบ่มีแสงหายใจ ล้าหล่อยไปทั้งตัวตน
 กลั้นใจฟังเหตุผล ของคนที่เขาฮักกัน
 อ้ายเคยโทษเขาเบิดแสง ว่าเขามาแย่งว่าเขาเป็นมาร
 แต่เมื่อได้เห็นตำตา จังได้ฮู้ว่า อ้ายโง่มาตั้งนาน
 ที่แท้กะเป็นนากัน ถิมกันง่ายแท้หนอใจคน
 แล้วคำที่ว่าฮักกัน มื้อนั้นมันเหี้ยถิมไส แล้วคนที่ว่าฮักหลาย
 มื้อนี้หัวใจเอาไผมาปน แทบบ่มีแสงหายใจล้าหล่อยไปทั้งตัวตน
 กลั้นใจฟังเหตุผลของคนที่เขาฮักกัน อ้ายบ่อยากฟังเหตุผล ของคนที่เขาฮักกัน

เพลง : ให้เขารักเธอ เหมือนเธอรักเขา

ยังคงมีเงาเจ้าในใจอ้าย จบนานเท่าใดใจยังไม่จาง
 คอยข่าวความเคลื่อนไหว มอบใจเคียงข้าง ถึงจะสิ้นทางคืนดีรักเก่า
 โอนความเป็นเราให้เขาแทนที่ ส่งคำโศกดีที่เธอเลือกเขา
 ที่อ้ายยอมพ่ายแพ้ เพราะแคใจเจ้า
 ที่เอียงข้างเขามาก ๆ เสมอ ขอให้เขารักเธอ เหมือนดังที่เธอรักเขา
 ให้ค้อมที่อ้ายยอมเศร้า หลีกทางให้เขาครองเธอ
 ภาวนาให้เขาดูแล ดั่งคู่แท้ที่หากันเจอ
 เจ็บของอ้ายจะมีเกียรติเสมอ หากทางเดินของเธอตรงตาม
 เพียงเธอยังจำถ้อยคำของอ้าย หากมีทุกซื่ใจเมื่อใดก็ตาม
 ถูกรังแกหรือแค่เหงา หรือเขามองข้าม
 แคส่งข้อความจะมาหาเธอ ขอให้เขารักเธอ เหมือนดังที่เธอรักเขา
 ให้ค้อมที่อ้ายยอมเศร้า หลีกทางให้เขาครองเธอ
 ภาวนาให้เขาดูแล ดั่งคู่แท้ที่หากันเจอ
 เจ็บของอ้ายจะมีเกียรติเสมอ หากทางเดินของเธอตรงตาม
 เพียงเธอยังจำถ้อยคำของอ้าย หากมีทุกซื่ใจเมื่อใดก็ตาม
 ถูกรังแกหรือแค่เหงา หรือเขามองข้าม บอกอ้ายทุกยามจะมาหาดูแล

เพลง : บ่พอเซฮักเซแล้วบ้อ

แล้วเวลานี้ ยามได้เหลียวเห็นหน้า เห็นเธอมีน้ำตา คือมาฟ้องความหมองหม่น
 ละเจ็บเพราะเขา น้อมาคน บ่พอเซแล้วละบ้อ
 เป็นหยิ่งหนอ ฮักแต่เขา แล้วมานาน หนอนางเอย
 ลืมบ่ได้หัวใจมันร้าว เสียงเธอแสนเศร้า ยามเล่าว่าเขานอกใจ
 เจ็บแล้วไม่จบ ก็จะมีแต่ซ้ำเรื่อยไป รู้เห็นกับตา ก็ยังหาทางลืมบ่ได้
 เสียงเธอร้องไห้ ปาดหัวใจของอ้ายคนฟัง
 เธอยังพูดแต่เรื่องของเขา บอกเรื่องราวทั้งมีน้ำตา
 อยากยื่นมือจับแขน กอดแน่น ๆ ว่าเลิกรักเขาเถิดหนา
 คนที่เจ้าเอ็นอ้ายเรื่อยมา เจ็บแทนหนาเมื่อเห็นเธอรระทม
 มีหวานมีขมมีปนสมอ้ายว่า มีหวานมีขมมีปนสมอ้ายว่า
 เซสาอย่าให้ ฟังอ้ายแทนบ่บ้อ ยังมีคนรอและรักมากพอหากเจ้าเปิดใจ
 เขาอยู่ไม่ไกล และอ้ายรู้จักว่ารักเธอจริง หยุดเสียน้ำตา ลืมเสียเถิดนะ ความจำบางสิ่ง
 หากเขาไม่รักเธอจริง ก็แค่แค้น แสทำไม ถึงเธอให้ ก็คนหมดใจบ่เห็นฮอดคุณค่า
 ถึงเธอให้ ก็คนหมดใจบ่เห็นฮอดคุณค่า มีคนฮักฮอดฟ้า ยังคอยถ่าเอ็นผู้สาว
 บ่พอเซฮักเซแล้วบ้อ บ่พอเซฮักเซแล้วบ้อ กอดคนหลายใจ หากบ่ไหวอย่าฟ้าวไปต่อ
 รักเอยเข้ามามากพอ ให้อ้อมจบลบเขาเสียที ยังมีคนแค้นเด้อหล่า ยังมีคนแค้นเด้อหล่า
 เซสาให้เราเริ่มคิดใหญ่ บ่มีเขาเจ้าต้องอยู่ได้ เด้อหล่าอย่าหม่นหมอง
 อยากช่วยประคองให้หนีไกลความข้ำ ลบคนใจดำ สาเด้อน้อง

SCAN ME

เพลง : สู้ช่วยกันเด้อ แม่บักคิดฮอด

อยู่ไกลกันตลอด คนอ้ายคิดฮอด ก็ทนแทนเด้อ
 ตั้งแต่เฮาหากันเจอ อ้ายกับเธอ บ่ค่อยได้อยู่ร่วมกัน
 อ้ายมาสู้งานเมืองไกล แฟนอ้าย ถ้าอยู่ทางนั้น
 สองเฮาเคยเหว้าหยอกกัน ถ้ามีลูกชาย สิตั้งชื่อ ว่าบักคิดฮอด
 กอดแต่ความเหงาใจ สิ่งที่ได้ทำ คือส่งไลน์หา
 บ่อยากเว้าฮอดสัญญา รับปากหยังมา กะผัดคำตลอด
 การงานที่เทแสงลงไป ยังมีสิ่งใดเข้าฮอด
 รอวันกลับบ้านไปกอด จนแล้วจนรอด ก็ยัง บ่ใกล้ความจริง
 สู้ช่วยกันเด้อ สู้ช่วยกันเด้อ อุดทนเด้อ แม่บักคิดฮอด
 ฝันว่าได้กอด คอยถ่าคนไกล เฮ็ดใจนึ่ง ๆ
 บदनดอกนาง ทุกอย่างเป็นใจ สิไปชุนคิง
 ไผมาสูงสิง ให้แพงหัวใจ ไว้ถ่าอ้ายเดอนาง
 อ้ายทำงานทางนี้ อยู่ทางนั้นเธอสู้กับความเหงา
 อุดทน เพื่อคำที่เรา แต่ละก้าว ต้องเฝ้าระวัง
 อย่างมีคณมาหยามใจ ลอบยามใส่ยามอ้ายอยู่ห่าง
 เชื่อได้ อ้ายเชื่อใจนาง ไผจับกะช่าง คงสิยังเห็นแก่อักเฮา
 สู้ช่วยกันเด้อ สู้ช่วยกันเด้อ อุดทนเด้อ แม่บักคิดฮอด
 ฝันว่าได้กอด คอยถ่าคนไกล เฮ็ดใจนึ่ง ๆ
 บदनดอกนาง ทุกอย่างเป็นใจ สิไปชุนคิง
 ไผมาสูงสิง ให้แพงหัวใจ ไว้ถ่าอ้ายเดอนาง
 อ้ายทำงานทางนี้ อยู่ทางนั้นเธอสู้กับความเหงา
 อุดทน เพื่อคำที่เรา แต่ละก้าว ต้องเฝ้าระวัง
 อย่างมีคณมาหยามใจ ลอบยามใส่ยามอ้ายอยู่ห่าง
 เชื่อได้ อ้ายเชื่อใจนาง ไผจับกะช่าง คงสิยังเห็นแก่อักเฮา

เพลง : บ่อยากเจอหน้าคุณครณี

เธอต้องมาทักแค่อยากถาม ว่าเป็นยังไง
 ตอนนี้หัวใจอ้ายมันโคม่า อุบัติเหตุรักชน
 น้ำล้นออกตา บ่อยากเจอหน้าคุณครณี
 รักษาหัวใจไปตามอาการ ที่มันบาดเจ็บ
 หมอปรับเย็บใจเียนเหลือที่ นอนหายใจรวริน
 แทะสิ้นชีวิตี ขวอนคนดีที่ต้องมาหา นึกภาพเขาเคียงคู่เธอ
 ยิ่งเพื่อล้าเค็ญ อย่ามาให้เห็นภาพจริงเลยหนา อ้ายกลัวหัวใจหยุดเต้น
 ถ้าเห็นเต็มตา ขวอนกานดาจบกันด้วยดี รักล้มละลายร้องให้กับแผล
 หัวใจบ่สว่าง กลัวเขามาตามซ้ารอยขี้ อุบัติเหตุหัวใจ ทุกครณี
 ประกันบ่มี ซ่อมเอง จ่ายเอง นึกภาพเขาเคียงคู่เธอ
 ยิ่งเพื่อล้าเค็ญ อย่ามาให้เห็นภาพจริงเลยหนา
 อ้ายกลัวหัวใจหยุดเต้น ถ้าเห็นเต็มตา ขวอนกานดาจบกันด้วยดี
 รักล้มละลายร้องให้กับแผล หัวใจบ่สว่าง กลัวเขามาตามซ้ารอยขี้
 อุบัติเหตุหัวใจ ทุกครณี ประกันบ่มี ซ่อมเอง จ่ายเอง
 อุบัติเหตุหัวใจ ทุกครณี ประกันบ่มี ซ่อมเอง จ่ายเอง

SCAN ME

เพลง : โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย

ถึงบ่ได้กอด ได้แค่พาใจมาจอดความเหงา
 เป็นแขกประจำ ที่นั่งมองข้ามได้ชมเพียงเงา
 หลบมุมโต๊ะเดิมที่เก่า ให้ความปวดร้าวเข้าสิง
 โบหะผู้ใด อ้ายตั้งใจมาเจ็บ บ่เฝือบเซฟ เพราะใจยังโสดซิง ๆ
 ส่งสายตาเหงา มาหอมเบิ่งเจ้าบ่เคยซุนคิง
 คินไหนมีเสียตบครึ่งค์ อ้ายนั่งกลืนก้อนความอกหัก
 ปากอ้ายมันหนัก แต่ใจฮักเบาคือบักนุ่น
 หมดโอกาสลุ่น นับว่าโชคดีมีเจ้าให้ฮัก
 คนบ่มีไผ ได้มาอยู่ใกล้ก็สุขใจนั้ก
 เจ็บหลายยามถูกเธอทัก ว่าอ้ายมาถ่าผู้ใด บ่เคยรับฮักมาจากไผ
 พบเจ้าก็ถูกชะตา อย่าฟ้าวรำคาญเด้อหล่า ยามที่สายตาเที่ยวส่งกตโลค์
 บ่ได้ครอบครอง แต่คิดฮอดน้องจนเป็นนิสัย
 โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย ฮักไปวัน ๆ ก็พอ ปากอ้ายมันหนัก
 แต่ใจฮักเบาคือบักนุ่น หมดโอกาสลุ่น นับว่าโชคดีมีเจ้าให้ฮัก
 คนบ่มีไผ ได้มาอยู่ใกล้ก็สุขใจนั้ก เจ็บหลายยามถูกเธอทัก
 ว่าอ้ายมาถ่าผู้ใด บ่เคยรับฮักมาจากไผ พบเจ้าก็ถูกชะตา
 อย่าฟ้าวรำคาญเด้อหล่า ยามที่สายตาเที่ยวส่งกตโลค์
 บ่ได้ครอบครอง แต่คิดฮอดน้องจนเป็นนิสัย
 โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย ฮักไปวัน ๆ ก็พอ
 โลกยังมีผู้ชายแบบอ้าย ได้ฮักได้มองก็พอ

เพลง : เปิดฮักอ้ายแล้วบ้อ

หมดฮักอ้ายแล้วบ้อ เปิดใจต่อแล้วบ้อเหล่า คือจั่งหาทางลา
 สำเนียงเว้าเริ่มบ่แม่น หละคนอ้ายห้วงและหวงแหน
 หรือมีแผนไปจากอ้ายละบ้อเหล่า จั่งเปลี่ยนไปเจ็บในใน
 โอะโอยนั่นละนานา หมดแล้วไซ้ใหม่จบแล้วแม่นบ่ สีไปหละบ้อคือจั่งเริ่มออกอาการ
 เริ่มหาเรื่องผิดเพียงนิดก็โกรธโทษกัน เหมือนความสำคัญ อ้ายเริ่มหมดลดลดลง
 ยังคงรักกันเหมือนเดิมหรือเปล่า ในคำว่าเราเหมือนเริ่มจะไม่มั่นคง เห็นทีเห็นท่าก็รู้ว่ารัก
 เริ่มน้อยลง บอกอ้ายตรงตรง หากหัวใจเธอไม่เหมือนเดิม
 หากหัวใจเธอไม่เหมือนเดิม เห็นเธอเริ่มแสดงอาการคำจาต๋านบ่ม่วน
 เห็นเธอเริ่มแสดงอาการคำจาต๋านบ่ม่วน สำเนียงห้วนห้วนบ่คือก็เก่าหลัง
 เหมือนสติตั้งเตรียมท่าลาลใจ ในความหมายเธอเปลี่ยนไปหลายด้าน
 คำหวานหวานบ่เหลือพอน้อย คอยตีตัวออกห่างเหมินหมางต่ออ้าย
 คือเตรียมพร้อมแล้วทุกทาง หันมาฟังคำอ้ายสักนิด ผิดบ่อนใดบอกอ้ายได้บ่
 ในคำว่าแฟนหมดคะแนนหรือได้ไปต่อ ให้อ้ายหรือว่าให้อ้อ
 บอกเถิดหนอต้องทำอย่างไร บอกเถิดหนอต้องทำอย่างไร
 แฟนของอ้ายหากเธอเมิดใจ กะขอให้บอกอ้ายแน่ แฟนของอ้ายหากเธอเมิดใจ
 กะขอให้บอกอ้ายแน่ ยังเป็นฮักแท้หรือเหลือแค่สือเฮยลา รู้หน้าหรือว่าบ่เคยรู้ใจ
 จั่งส่งสัญญาณเตือนภัย อยากทึ่งอ้ายแล้วบ้อ เตรียมตัวดีจากหมดใจหมดฮักไม่ให้ไปต่อ
 แต่สิ่งเดียวที่อ้ายขอ ให้อ้ายรักต่อข้างเดียวได้ไหม เลิกแล้วอ้ายก็จะฮัก
 ออกหักก็จะรักต่อไป จะเก็บเรื่องราวระหว่างสองเราจนถึงวันตาย
 ตอบแค่คำสุดท้ายจะทึ่งอ้ายอ้อสิบ้อ อยากขอฟังคำเธอเว้า
 อยากขอฟังคำเธอเว้า ฮักสองเฮายังเหมือนเดิมหรือบ่
 คิดหลายหลายจนหัวใจเริ่มท้อ เจ็บก็แม่นต้องยอม
 พร้อมสิรับคำตัดสินทุกอย่าง พร้อมสิรับคำตัดสินทุกอย่าง
 เตรียมใจรอฟังทุกคำเว้า

เพลง : คิดฮอดทุกคน

น้องนิตุคร น้องพรขอนแก่น อุบลน้องแนน
 สาวแอนคนกาฬสินธุ์ เมืองเลยน้องเอิร์น
 อำนาจเจริญน้องพิน ร้อยเอ็ดคนชื่อกระถิน
 น้องนรินทร์อยู่มุกดาหาร สาวน้ำสกลสาวมลหนองคาย
 สารคามน้องอาย สาววิไลเป็นคนบึงกาฬ
 โคราชน้องสม นครพนมน้องตาล
 ชัยภูมิน้องแอร์คนนั้น สาวอันอันหนองบัวลำภู คิดฮอดทุกคนถึงदनแล้วบ่พ้อหน้า
 เบอร์ที่ให้มายังเมมติดมือถืออยู่ บ่ได้โทรหาบ่ได้แปลว่าลืมโปรดรู้
 วันที่เคยไปมาหาสู่ ยังอยู่ในใจเสมอ สุรินทร์น้องอรยโสธรน้องอำ
 สาวบุรีรัมย์ คนนางรองชื่อจอมเคยเจอ ศรีสะเกษน้องงาม
 ทุกนามจำได้เสมอ ถึงงานพรากใจอดเจอ แต่ฮู้แนแต่ฮอดฮอดทุกคน
 คิดฮอดทุกคน ถึงदनแล้วบ่พ้อหน้า
 เบอร์ที่ให้มา ยังเมมติดมือถืออยู่ บ่ได้โทรหา
 บ่ได้แปลว่าลืมโปรดรู้ คนที่เคยไปมาหาสู่ ยังอยู่ในใจเสมอ
 สุรินทร์น้องอรยโสธรน้องอำ สาวบุรีรัมย์ คนนางรองชื่อจอมเคยเจอ
 ศรีสะเกษน้องงาม ทุกนามจำได้เสมอ
 ถึงงานพรากใจอดเจอ แต่ฮู้แนแต่ฮอดฮอดทุกคน
 ถึงงานพรากใจอดเจอแต่ฮู้แนแต่ฮอดฮอดทุกคน

เพลง : มนต์เพลงมนต์แคน

นี่คือมนต์แคนแพนแพนยังจำได้บ่ ผู้บ่าวจากลนท.เล็งนกทาเมืองยโสธร
 บ่เคยลืมดอกหัวใจยิ้มออกปลดลือคทางจร ผ่านจุดลุ่มลุ่มดอนดอน
 มาเป็นมนต์แคนเพราะแพนอ้มชู กลับมาส่งเสียงเพลงลำผากคำเต็มแรงใจสู้
 แทนคุณผู้เคยอ้มชูอยู่ดีมีแวงเด้อแพน หอบความผิตหวังจากม่วงกาซังบ้านเกิดเมืองนอน
 ลาดินเมืองยโสธรพนจรไต่เส้นทางฝัน สายเลือดหมอลำลูกพ่อยากสานต่อก็เจอทางตัน
 ตั้งใจบุกแต่ล้มลุกคลุกคลาน เครื่องแบบทหารคือที่ปักใจ
 จนมาใกล้คุณครูผู้ให้กะเลยได้ไปต่อ จนมาพ้อคุณครูผู้ให้กะเลยได้ไปต่อ
 ฝันของพ่อครูสานต่อให้เป็นจริงได้สู่ทาง สร้างจุดเปลี่ยนชีวิต
 เมื่อเสียงเพลงฮิตฝั่งจิตมิตรเพลงทั่วแดน ไถ่ถามบอกคำรำลือ
 ช่วยกันขานชื่อมนต์แคน หมอลำเสียงสุดสะแนน มีชื่อมนต์แคนเป็นแก่นคุณกลางใจ
 เหนือกลางใต้อีสานเทใจเชียร์ให้ทุกแห่ง เหนือกลางใต้อีสานเทใจเชียร์ให้ทุกแห่ง
 คอยเต็มแรงแพงซุกอยู่ให้ทนสู้อยู่ไหว อยู่ไหนหัวใจที่ฮักมนต์แคน
 ขอเสียงแน่นแน่นให้มนต์แคนได้มีแรงพอ ยังฮักคือเก่าหรือมีไฟฮักแทนแล้วบ่
 คงเหน้อยสุดแสนถ้าแพนแพนบ่ออ้มไปต่อ ทางเดินมีสุขมีท้อแต่สิ่งทีรอนั้นคือกำลังใจ
 ยาวไปไปแน่นแน่นเชียร์ไปไปแน่นแน่น ผากมนต์แคนแนบใจไอรุ่น
 โลกยังหมุนละดอกคุณยังบาน ลูกอีสานที่ชื่อมนต์แคนขอรับใช้แพนบ่มีท้อ
 ขอรับใช้แพนบ่มีท้อ

SCAN ME

เพลง : เขาขอไลน์ อ้ายขอลา

ฝึ่ส่่งไลน์ฟ่ายรัก ฝักให้เธอ กตจากเบอร์เหงาเหงา ผู้สาวบ่อ่าน
 พิมพ์ข้อความบอกเหตุผลบนทางผ่าน กับเหตุการณ์สะดุดซ้ำคำ่ว่าเรา
 เริ่มจากเขาผู้นั้นผ่านเข้ามา อ่านแวตาทหวานหวาน เหมือนมนต์เป่า
 ลุ้นให้เธอปล่่นด้วยก็ช่วยคือเก๋า เธอให้เขาเพิ่มเป็นเพื่อนเหมือนเป็นใจ
 เขาขอไลน์อ้ายก็เลยขอลา รู้ดีว่าวันหน้าต้องเจออะไร
 อ้ายกับเขาเทียบฟอร์มบ่ยอมก็ฟ่าย มวยแพ้ทางห่างชั้นสู้กันบ่ได้
 ถามเธอเลือกใครก็ออกอาการ ลังเล บ่อยากโอเคเคียดแต่ทำไม
 กตส่งไลน์ซ้ำซ้ำ ส่งฮักฟังเพ ขอแค่เลิกใจ เลิกคบ แบบจบเท่เท่
 ใจดำแท้ได้ ไลน์ไปเก้อเพราะเธอ... บ่อ่าน เขาขอไลน์อ้ายก็เลยขอลา
 รู้ดีว่าวันหน้าต้องเจออะไร อ้ายกับเขาเทียบฟอร์มบ่ยอมก็ฟ่าย
 มวยแพ้ทางห่างชั้นสู้กันบ่ได้ ถามเธอเลือกใครก็ออกอาการลังเล
 บ่อยากโอเคเคียดแต่ทำไม กตส่งไลน์ซ้ำซ้ำ ส่งฮักฟังเพ
 ขอแค่เลิกใจ เลิกคบ แบบจบเท่เท่ ใจดำแท้ได้ ไลน์ไปเก้อเพราะเธอ บ่อ่าน

เพลงในอัลบั้มชุดที่ 8 อ้ายฮักเขา ตอนเจ้าบ่ฮัก

เพลง : รถไฟรางคู่

เนาะน้องเนาะ น้องเนาะ น้องเนาะ เนาะน้องเนาะ เนาะเนาะ น้องเนาะ
 ความโชคดีที่สุดในชีวิตของอ้ายคนนี้ บ่แม่นถูกลอตเตอร์รางวัลที่หนึ่งคือไผดอกนาง
 แต่เป็นโชคที่อ้ายได้พ้อได้พบ ได้ฮักได้แพง ได้อยู่เคียงข้าง
 ได้ใช้ชีวิตร่วมทาง กับคนเป็น เป็นตาฮักคือน้อง
 อย่าเครียดไวหลาย ยามมีไผหอบเรื่องมาพ้อง
 อย่าหน้าอปล่องค้อง คือแมงหน้างำ ยามฝนตกใหม่ หลาย
 เนาะน้องเนาะ น้อเนาะ น้องเนาะ เชื้อมันกันเนาะ อย่าแคร้คำผู้ใต้
 เคยบอกแม่นบ่ แต่บอกอีกกะได้ เส้นทางชีวิตถึงสิคว่าสิหงาย
 สิเคียงข้างกันไป คือรถไฟรางคู่ สลากพิณสิมีกินแบ่ง ใจอ้ายบ่แบ่งให้ไผดอกน้อง
 พ้อผู้สาวงามแก้มอ่องต่อง อาจเผลอมองแต่กะยังใจอยู่
 แต่ละวันสิหนักสิเหน้อยสิท้อ สิเจ็บสิหยิ่งอ้ายกะยังทนสู้
 มีสิ่งเดียวที่เลี้ยงใจอ้ายอยู่ เพราะอ้ายมีแฟนเป็นตาฮักคือน้อง
 อย่าเครียดไวหลาย ยามมีไผหอบเรื่องมาพ้อง
 อย่าหน้าอปล่องค้อง คือแมงหน้างำ ยามฝนตกใหม่ หลาย
 เนาะน้องเนาะ น้อเนาะ น้องเนาะ เชื้อมันกันเนาะ อย่าแคร้คำผู้ใต้
 เคยบอกแม่นบ่ แต่บอกอีกกะได้ เส้นทางชีวิตถึงสิคว่าสิหงาย
 สิเคียงข้างกันไป คือรถไฟรางคู่ เนาะน้องเนาะ สิทุกข์สิยากล้ำไต่
 สิเคียงข้างกันไป คือรถไฟรางคู่

เพลง : ชาติน้ำฮักอายเด้อ

ดึกคืนเดือนบ่แจ้ง บ่มีแสงที่สว่าง มีดคือทางฮักอาย ในใจน้องส่องบ่มี
 ละจ้งแม่นในชาตินี้ อายนันฮักแต่เธอหลาย
 สาธุเด้อ ชาตีสีมาให้มีใจ ฮักพี่ชายแนเด้อน้อง
 ใจเราเอ๋ย เขาไม่เคยไยดี ชาติน้ำมี ขอให้อายสมหวัง
 หลึงคนนั้น ที่คิดถึงเขาจ้ง ในความหวัง ความคิดถึงคือเธอ
 ชาตินี้เจ้าบ่ฮักอายเลย ไม่เคยแม้แต่ในความเปลอ
 สายตาอายบ่เคยหาเจอ รู้ตัวเสมอ รักเธอรักเขาข้างเดียว
 เหลียวหาช่อง แม่มองมูมได้ เป็นไปบ่ได้จี้ก้อย่าง
 เรอบ่ฮักอาย เลยได้แค่ฝัน
 แต่กันั้นคิดว่าเพราะมีเขา คอยเป็นเงาอยู่บังใจไว้
 แท้บัดใดแม่นบ่มีเขานั้น บ่ป็นใจให้พี่
 ความจริงเรื่องนี้กะคือเจ้าบ่ฮักเลย
 ไม่เคยอยู่ในทางสายตา นานมาเจ็บอหีลคืออาย
 จักเต้จักสิเฮ็ดจ้งใต้ จนถึงวันตาย ยินยันค่านันรักเธอ
 เจ้าว่าขอให้อายตัดใจ หาใหม่ฮักคนอื่นแนเด้อ
 ไม่เลยอายบ่เคยลืมเธอ มั่นคงเสมอ รักเธอไม่เคยเปลี่ยนใจ
 ขอเก็บไว้ที่สุตในใจเก็บไว้เป็นหนึ่งใน ชาตินี้บ่มีได้แน่นอน
 สาธุก่อนชาติใหม่มีจริง วิงวอนบ่ปลิงศักดิ์สิทธิ์ช่วย
 มีใจด้วยตรงกันกับพี่ อย่าเจ็บจ้งซี ความซ้ออย่าหน้ามา
 ชาติน้ำเจ้าฮักอายได้บ่ ขอให้อายได้เป็นคู่ครอง
 สายตาเธอให้หันมามอง ฮักอายหมายปอง เป็นคู่ครองของเธอ
 กราบวิงวอนเทพไท่เทวา ภาวนาขอให้เราได้เจอ
 สายแนนขอให้อายและเธอ ฮักกันแนเด้อฮักกันชั่วฟ้ามลาย
 คีนวันใจมันคร่ำครวญ มากมายยั้งนั้ก
 ฮักอายฮักแต่เจ้าหลายๆ บ่ลืมได้เลย
 ใจเอ๋ยจนถึงวันนั้น ยินยันฮักเจ้าบ่หน่าย
 ชาตินี้เป็นไปบ่ได้ หาหม่องปองบ่มี หัวใจพี่ยังหวังชาติใหม่
 ขอให้ฮักสมหวังชาติใหม่ คือสุดหัวใจบ่มายม้าง

เพลง : หลงเบาะซ่าย ลืมท้ายมอเตอร์ไซค์

ถืมเจ้าถืมลงได้หนีไปกับรถแอมแวน เบาะนุ่มนุ่มบ่มีเหงื่อท่วมแขน
 เจ้าเบื่อแฮนดีไปเลือกพวงมาลัย บ่มีหม่องหลบฝนซ่นแดด
 บิดดั่งแปดแปดโถมอเตอร์ไซค์ เจ้าจึงเปลี่ยนรถเปลี่ยนใจ
 หนีไปกับเขาลองซอง เสรีจ๋ายเสรีจ๋ายก้องต้อง
 ใจน้องเจ้าบ่มั่นแก่น เขี่ยถืมอายที่เคยอยู่ในแผน
 เจ้าตอบแทนให้เป็นตัวสำรอง เคยนั่งกอดแหวซ้อนท้าย
 สุขแบบง่ายง่ายกับอายสองต่อสอง สุดท้ายหนุ่มรถเก่งได้ครอง
 เจ้าจงเบาะซ่ายข้างเขา เอาคักคักเอาคักคัก เอาคักคักเอาคักคัก
 ให้เขาพาไปเซ็นสมมักสมใจโลดสาว เอาให้คักคักให้มันสะมักความสุขเลยเจ้า
 หลังเสนห์เบาะซ่าย เจ้าลืมท้ายมอเตอร์ไซค์คันเก่า มันจบแล้วฮักเฮา
 เมื่อฮักแท้แท้ความสบาย เปิดออกหลอดนำแบงค์ เขิญมีแสงกับเขาโลดนาง
 สู้กับอายเหงื่อมันย้อยหยายาง สิ่งเจ้าหวังมันก็ยังห่างไกล
 เขาคนนั้นพินพร้อมมากกว่า บ่ยากสิพาเจ้าฮอดจุดหมาย
 อายฟูบหน้ากับแฮนด่มอเตอร์ไซค์ เจ้านั่งเบาะซ่ายไปสะหวีวีหวี
 เอาคักคักเอาคักคัก เอาคักคักเอาคักคัก
 ให้เขาพาไปเซ็นสมมักสมใจโลดสาว
 เอาให้คักคักให้มันสะมักความสุขเลยเจ้า
 หลังเสนห์เบาะซ่าย เจ้าลืมท้ายมอเตอร์ไซค์คันเก่า
 มันจบแล้วฮักเฮา เมื่อฮักแท้แท้ความสบาย
 เปิดออกหลอดนำแบงค์ เขิญมีแสงกับเขาโลดนาง
 สู้กับอายเหงื่อมันย้อยหยายาง สิ่งเจ้าหวังมันก็ยังห่างไกล
 เขาคนนั้นพินพร้อมมากกว่า บ่ยากสิพาเจ้าฮอดจุดหมาย
 อายฟูบหน้ากับแฮนด่มอเตอร์ไซค์ เจ้านั่งเบาะซ่ายไปสะหวีวีหวี
 ซบหน้ากับแฮนด่มอเตอร์ไซค์ เขิญเจ้าไปสะหวีวีหวี

เพลง : กอดฮักให้มัน

เบิ่งหนทางไปคือไกลแท้หนอ มือใต้ลิพอ่อนฝืนที่เรารอคอย
 เอ็ดหยังกะติดเศรษฐกิจนับมี้อถดถอย เหลือทุนอ้อยต้อยกะคือแฟนอายเท่า่นั้น
 อย่าฟ้าวทึงกันเินยามนี้เด้อ ลุยงานจนเซ่ออายเอาฮักคอยคุ่มกัน
 บ้านเมืองวุ่นหลายเจ้านายก็ยั้งกวดขัน ปิดล้อมทุกด้านเข้าบ้านขอมมีแสงใจ
 ความฝืนยังไกลกอดฮักเฮาไว้แน่นแน่น รายได้คลอนแคลน
 อยากรได้ฮักจากแฟนหลายหลาย ถึงรั้งรักเรายังเป็นห้องเช่าต่อไป
 บ่ตายดอกน่องบะหมี่ซอังกี้ยังมีขาย ตกงานยังหาใหม่ได้
 แต่ขาดเจ้าไปอ้ายบ่มีไผแทน อดทนเด้อแฟนกระเป๋าแบนอย่าเหงา
 งานหนักทุกก้าวอ่านเจ้าอยากเซาเป็นแฟน ปลายทางความฝืน
 ต้องผ่านเส้นทางยากแสน กอดอ้ายแน่นแน่น
 เด้อแฟนอย่าผลอเปลี่ยนใจ ความฝืนยังไกลกอดฮักเฮาไว้แน่นแน่น
 รายได้คลอนแคลน อยากรได้ฮักจากแฟนหลายหลาย
 ถึงรั้งรักเรายังเป็นห้องเช่าต่อไป บ่ตายดอกน่องบะหมี่ซอังกี้ยังมีขาย
 ตกงานยังหาใหม่ได้ แต่ขาดเจ้าไปอ้ายบ่มีไผแทน
 อดทนเด้อแฟนกระเป๋าแบนอย่าเหงา
 งานหนักทุกก้าวอ่านเจ้าอยากเซาเป็นแฟน
 ปลายทางความฝืน ต้องผ่านเส้นทางยากแสน กอดอ้ายแน่นแน่น
 เด้อแฟนอย่าผลอเปลี่ยนใจ

เพลง : อ้ายฮักเขา ตอนเจ้าบ่ฮัก

อ้ายฮักเขาตอนใด เจ้าแหมหน้าอ้ายแล้วถามคำนี้
 สิตอบเจ้าว่าจิงไตดี จังสิบ่เสียใจ เจ้าคงลืมแล้วเนาะ
 ตอนเจ้าหลอยอ้ายไปมีผู้ใหม่ ถ้าบ่ได้สาวคนนั้นส่อยไว้
 คงบ่เห็นอ้าย ยืนหายใจตรงนี้ ในชีวิตบ่คิดสิฮักคนอื่น
 เจ็บก็ฝืนรอเจ้าคืนดี แต่มั่นสิตายอีหลี
 ในมือที่บ่มีเจ้า อ้ายกะเลย กะเลยฮักเขา
 ฮักเขาตอนเจ้าบ่ฮัก คนเสียหลัก ตีละตี๊วะ บ่ตายคางเหล้า
 โสถิมหัวใจ หัวใจที่เธอ บ่เอา มอบชีวิตเนาๆ
 ให้กับคนที่เขามองเห็นค่า อ้ายยังฮัก อ้ายยังฮักสุดหัวใจ
 กะดีใจ ดีใจที่ได้เห็นเจ้าหวนคืนทาง คนเก่ายังอยู่ในใจ
 คนใหม่กะอยู่ข้างๆ สิให้เฮ็ด สิให้เฮ็ดจิงไตละนาง อ้ายอยากหัวใจฮู้บ
 ฮู้บ ฮู้บ น่องสาวเอย โอ โส๊ะ โอ โส๊ะ โอ โอะ โอ โส๊ะ โอ โส๊ะ โอ ไอ้ โอ
 ก็คิดว่าอยู่กับเขา ถึกคิงเจ้าแล้วคงลืมอ้าย
 คุณเขาได้รับความเสียใจ บ่ทวงบ่แค้นบ่ว่า
 มือนี่ละเขาไปไส จังมาหาอ้ายกับฮอยน้ำตา
 กะยังฮักเจ้าคือแก่นั่นละ แต่ยอมรับว่า มันคงยากแล้วตอนนี้
 ในชีวิตบ่คิดสิฮักคนอื่น เจ็บก็ฝืนรอเจ้าคืนดี
 แต่มั่นสิตายอีหลี ในมือที่บ่มีเจ้า อ้ายกะเลย กะเลยฮักเขา
 ฮักเขาตอนเจ้าบ่ฮัก คนเสียหลัก ตีละตี๊วะ
 บ่ตายคางเหล้า โสถิมหัวใจ หัวใจที่เธอ บ่เอา
 มอบชีวิตเนา ๆ ให้กับคนที่เขา ที่ยังเห็นค่า

SCAN ME

เพลง : สิให้อ้ายใจขาดตายพุ้นบ้อ

ใจดำ ต้า ดำ เอาหยิ่งน้อยทำหัวใจ
 สิ่งที่เคยเทหุ่มไป ความหมายมั่นคงปมี
 คนชื้อแมว ก็หนแล้วเธอทำพี
 หัวใจผู้ชายคนนี้ เจ็บก็ทีหนอจึงจะพอ

สร้างทางฝันรอ ก็ท้อก็ทนผ่าน
 ทุกเรื่องที่แมวต้องการ ก็สานให้ตามที่ขอ
 ความตั้งใจ จุดหมายคือเธอทุกข้อ
 ยังทิ้งกันได้ลงคอ ฮู้บ้อายทรมาณ

บออีกกัน เป็นหยิ่งคือทำให้รัก
 น้อยแมวบออีก เป็นหยิ่งถึงมาบอกกัน
 ตอกเสาเข็ม สร้างตึกชีวิตกับแมวตั้งนาน
 คนอื่นพั่วพัน กะมาทิ้งกันชั้นบ้อ

ใจดำ ต้า ดำ เอาหยิ่งน้อยเฮ็ดหัวใจ
 แผลเจ็บที่มีมากมาย มันเผยใจแมวได้พอ
 บอฮู้มือใด สิบหายใจดำละน้อ
 ให้พี่ขาดใจพุ้นบ้อ ถึงจะพอให้แมวเห็นใจ

เพลง : กรรณิการ์

อยู่กับความเหงา เหมือนคนที่เมาน้ำตา
 ผู้หญิงชื่อกรรณิการ์ ปาดน้ำตามาราดดวงใจ
 มาอยู่มาพัก ทำให้รักมาก แล้วก็จากไป
 เกิดมาไม่เคยโดนใคร ทำใจที่เจ็บอย่างนี้
 รักกันนานปี ไม่มีความหมายหรือไร
 ผู้ชายที่มีแต่ให้ ผิดเรื่องใดจึงไม่ปราณี
 เขาดีแค่ไหน จึงกล้านอกใจผู้ชายคนนี้
 แอบคบ แอบทำร้าย หนีตามเขาไปไม่ลา
 กรรณิการ์อยู่ไหน หัวใจที่คร่ำครวญหา
 ทุกๆ ที ที่เราเคยใกล้ชิด มองนิดๆ ยังสะกิดน้ำตา
 เจ้าหลงผิดไป หรือตั้งใจหนีหน้า
 ช่วยกลับมา เล่าให้ฟังได้ไหม
 ถูกรอยความหลัง สั่งคำกับใจทุกวัน
 ให้ตามเจ้าคืนรักกัน ปลุกต้นฝืนแทนต้นทำใจ
 ออกพีที่ซู้ แต่ยังท่องจำคำว่าอภัย
 อยากรอดรับเจ้าคืนใจ ได้ยินไหมน้องกรรณิการ์
 กรรณิการ์อยู่ไหน หัวใจที่คร่ำครวญหา
 ทุกๆ ที ที่เราเคยใกล้ชิด มองนิดๆ ยังสะกิดน้ำตา
 เจ้าหลงผิดไป หรือตั้งใจหนีหน้า
 ช่วยกลับมา เล่าให้ฟังได้ไหม
 ถูกรอยความหลัง สั่งคำกับใจทุกวัน
 ให้ตามเจ้าคืนรักกัน ปลุกต้นฝืนแทนต้นทำใจ
 ออกพีที่ซู้ แต่ยังท่องจำคำว่าอภัย
 อยากรอดรับเจ้าคืนใจ ได้ยินไหมน้องกรรณิการ์
 อยากรอดรับเจ้าคืนใจ กลับมาได้ไหมน้องกรรณิการ์

เพลง : เจ้าตัวว่าฮักอ้าย

บต้องเว้าดอกหล่า ประหยัดไว้สาคำอธิบาย
 บต้องบอกเหตุผลให้มากมาย ถ้าจุดหมายเจ้าคือจบเท่านั้น
 กะบ่แม่นฮักดอกตี้ กับหลายปีที่เฮามีหยังกัน
 เมื่อบมีเยื่อใยต่อความฝัน ก็ถึงวันอ้ายต้องอกหัก
 คงเบ็ดคักเบ็ดแนแล้วเนาะ บมีทางไปต่อแล้วน้อฮัก
 เป็นย่อนหยังอ้ายบ่อยากฮู้จัก
 แต่เสียใจคัก เมื่อคิดฮอดวันที่ผ่านมา
 เจ้าตัวว่าฮักอ้าย เจ้าทำท่าฮักหลายจนอ้ายเชื่อ
 ฮู้เพื่อฮักบ่เคยเหนี่ยวบ่เคยเปื้อ ก็เพื่อความฝัน เพื่อคำสัญญา
 นี้บ้อคนว่าฮักอ้าย บัดสิไปเว้าง่าย ๆ ว่าจบหนา
 ความผูกพันเนิ่นนานที่ผ่านมา บมีค่า บมีแสง สีเหนี่ยวรัง
 บต้องเว้าดอกหล่า เอาเก็บไว้สาคำว่าห่วงหลาย
 ปล่อยให้คนถึกตัวคืออ้าย ได้สาใจกับฮักที่พ่ายพัง
 เวลาดีดีของชีวิต ที่อ้ายอุทิศเพื่อเฮาทุกอย่าง
 ระเบิดเวลาเจ้าฝังไว้ที่ปลายทาง คือฮักฮ้างฮ้าง
 โอ้ย มันเจ็บคัก คงเบ็ดคักเบ็ดแนแล้วเนาะ
 บมีทางไปต่อแล้วน้อฮัก เป็นย่อนหยังอ้ายบ่อยากฮู้จัก
 แต่เสียใจคัก เมื่อคิดฮอดวันที่ผ่านมา เจ้าตัวว่าฮักอ้าย
 เจ้าทำท่าฮักหลายจนอ้ายเชื่อ ฮู้เพื่อฮักบ่เคยเหนี่ยวบ่เคยเปื้อ
 ก็เพื่อความฝัน เพื่อคำสัญญา
 นี้บ้อคนว่าฮักอ้าย บัดสิไปเว้าง่าย ๆ ว่าจบหนา
 ความผูกพันเนิ่นนานที่ผ่านมา บมีค่า บมีแสง สีเหนี่ยวรัง
 อ้ายเพิ่งรู้ว่าวันที่ผ่านมา เจ้าบ่เคย เจ้าบ่เคย บ่เคยฮักอ้ายเลย

เพลง : ยังจำ..ทุกสิ่งที่เธอลืม

ถอยมาไกลดั่งตัวอ้าย ตั้งแต่วันออกหัก
 หน้าทีคนฮัก จบตั้งแต่ วันที่เธอรับเขาเข้ามา
 ความเป็นจริง อ้ายควรทิ้ง ทุกคำสัญญา
 แต่ต้องรีบกลับมา แคะข่ามว่า..น้ำตาเธอไหล
 บ่ว่าจักคำ บ่ถามใดใด ด้วยเข้าใจทุกอย่าง
 แค่เพียงเห็นเงา ความเหงาในตา บ่ต้องบอกกะพอเข้าใจ
 คำว่าดูแล ตลอดชีวิต ที่เคยพูดไว้
 สนิทานเท่าใด ความหมายตรงที่บอกทุกคำ
 อ้ายยังจำ ยังจำทุกความเป็นเธอ
 เพลงอีหยังชอบฟังเสมอ ร้านใดที่เธอชอบไปนั่งประจำ
 มีโอกาสใกล้เธอทุกที เจอแต่สิ่งดีดี ทุกยาม
 ทุกรอยความจำ คอยย้ำบอใจ ให้ดูแลเธอ
 ฮักในใจ บมีมือจบ เจ็บก็ยังหวังใย
 ติดตามถามทวง คอยเป็นห่วง พยายามกลับมาพบเจอ
 มีความสุข ที่ได้จดจำ และทำเพื่อเธอ
 เต็มที่เต็มใจเสมอ แม้เธอจะลืมก็ตาม
 อ้ายยังจำ ยังจำทุกความเป็นเธอ
 เพลงอีหยังชอบฟังเสมอ ร้านใดที่เธอชอบไปนั่งประจำ
 มีโอกาสใกล้เธอทุกที เจอแต่สิ่งดีดี ทุกยาม
 ทุกรอยความจำ คอยย้ำบอใจ ให้ดูแลเธอ
 ฮักในใจ บมีมือจบ เจ็บก็ยังหวังใย
 ติดตามถามทวง คอยเป็นห่วง พยายามกลับมาพบเจอ
 มีความสุข ที่ได้จดจำ และทำเพื่อเธอ
 เต็มที่เต็มใจเสมอ แม้เธอจะลืมก็ตาม

เพลง : ลำห่อง...มายามบ้านแนเดื่อ

โอ้ย... ละฟ้า...เอ้ย... ฟ้าฮ้องตั้ง ยังคิดถึงบ้านเฮาบ่ น้อละนาง
 มาบัดนี้ ขาดฮอดการติดต่อ ผู้คอยรอพ่อแม่เจ้า โอ้ย...มาเที่ยวเวว่า จ่มสู่ง ฟัง น้อละนาง... เอ้ย... เออ..
 เอ้ย โอ้ยน้อ โอยนา โอ... โอ้ยละนา
 มาบัดนี้ จากอีสานถิ่นค้ำน้อถิ่นค้ำ อยากถามข่าวถึงคนไกลเดื่อละน่อง
 เป็นจิงใต้อยู่เมืองกรุง บอนฮุงเฮือง น้อทางพูน
 หลายงานบุญบ่มาบ้าน บุญปีใหม่หรือสงกรานต์ บั้งไฟลั่นบ่เห็นข่าว คำเอ้ย...
 ฮู้บ่น้อ พ่อแม่เจ้าเพินเที่ยวเวว่าจ่มคิดถึง
 ละฝากคำถามซึ่ง...ซึ่ง น้อซึ่งซึ่ง ลูกหล้าแม่อยู่แนวใด
 ฝากของไปให้แนวมักลูกแม่อาเพินมาบ้าน ละว่าทำงานอยู่ตีกใกล้
 แม่โทรไป...กะเบอร์เปลี่ยน คำเอ้ย
 ใต้บ่น้อ ของฝากไปกับหมู่เพื่อน แม่จำได้ เจ้ามักหลาย
 มีเทิงต้มหน่อไม้ แม่ผูกใส่เนาถุงเท็ด บ่แบ่งกินพอเม็ด ลูกมักแเฮง แม่แพงไว้
 หมกปลาไซชีวัก อยู่ในถุงเจ้าเห็นบ่ คำเอ้ย เทิงบักกอกบักค้อ แนวหาได้แม่ส่งมา
 บอกข่าวมาแนวลูกหล้า ใต้รับบ่น้อ ของกิน
 น้ำตารินอ้ายคนฟัง เพินห้วงหลายเดื่อนำเจ้า
 ฮู้บ่ถอย เดื่อสองเฒ่า งานหนักเบา บ่เคยจ่ม
 แดดกะทน ฝนกะก้ม มีลมฟ้าจิงว่าถอย
 ลูกผู้ไกลผัดมิดจ้อย น้อมิดจ้อย คึดจักหนอยบ่น้อใจ
 โทรกลับไป บ่เปลืองหลายคักปานใต้ดอกตี้ น่อง
 เห็นลาวคองลาวถ่าผู้ได้มาถามข่าวคำเอ้ย มายามบ้านแนจ๊กคราว พอให้พ่อแม่น่อง
 เพินมีหน้าแม่บ่ผ่องใส บ่มีเงินให้พ่อแม่ กะได้ขายข้าวใหม่ แม่ยังเหลือ
 ว่าแต่เมื่อมายามบ้านเพินสั่งคำมานำอ้าย หรืองานหลายแท้บ้อหล่า บ่พอลาได้จักหว่างแนบ
 ลาหยุดปีละครั้ง บ่พอได้แนบนาง ตั้งใจหามือว่างน้อมือว่าง ไปยามพ่อแม่ผู้คอยหา
 เรื่องทำนาบ่ไปเฮ็ดว่ายังเพินทำได้ หรือหลงใจอยู่เมืองฟ้า ใสของมีราคาเพลินเดินห่างจิงมิดหมี่
 เปลี่ยนไปชอบ เค.เอ็ฟ.ซี ลิมของฝากอแม่จ้อยซ้นบ่หล้า จิงบ่มา
 หากวันใจอ่อนล้า น้ออ่อนล้า กลับมาพักนอนตักเดิม เพิ่มพลังในหัวใจ อยู่บ่อนใดลือคือบ้าน
 ละบ่าวอีสานผู้เฮือนใกล้ ยังจิงใจอยู่คือเก่า กลับมายามพ่อแม่เจ้า โอ...โอ...โอโอ้ย ให้ลาวยิ้ม
 แม่บ่มีใจน้อละนาง เอ้ย... เออ...เอ้ย... โอ้ยหนอ... โอยหนา โอ...โอ้ย... ละนา

SCAN ME

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ชื่อ นางสาวฐิตาภา สมอนา

วันเดือนปีเกิด 3 พฤษภาคม 2542

สถานที่เกิด อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 108 หมู่ 3 ต.คึมชาด อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น 40190

อีเมล thitapha162542@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

ชื่อ นางสาวพัชรินทร์ บุญประกอบ

วันเดือนปีเกิด 3 กรกฎาคม 2542

สถานที่เกิด อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 76 ม. 6 ต.โนนเพ็ด อ.ประทาย จ. นครราชสีมา 30180

อีเมล 6180107209@nrru.ac.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

Thesis author's resume

Name Miss Thitapha Samona

Date of Birth 3rd May 1999

Place of Birth Nongsonghong, Khonkaen

Current Address 108, Moo 3, Tambon Khue Chat, Nongsonghong, Khonkaen 40190

E-mail thitapha162542@gmail.com

Educational Background

2018 - Now Bachelor of Education program in Thai NakhonRatchasima Rajabhat University, Mueang, NakhonRatchasima

Name Miss Phatcharin Bunprakop

Date of Birth 3rd July 1999

Place of Birth Prathai, Nakhon Ratchasima

Current Address 76, Moo 6, Nonphet, Prathai, NakhonRatchasima 30180

E-mail 6180107120@nrru.ac.th

Educational Background

2018 - Now Bachelor of Education program in Thai NakhonRatchasima Rajabhat University, Mueang, NakhonRatchasima